

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
STANDARTLAŞDIRMA, METROLOGİYA VƏ PATENT ÜZRƏ
DÖVLƏT AGENTLIYI**

**SƏNAYE MÜLKİYYƏTİ
(İXTİRALAR)**

RƏSMİ BÜLLETEN

DƏRC OLUNMA TARİXİ: 29.12.2003

№4

BAKI - 2003

İxtiralar Изобретения

"Sənaye
mülkiyyəti"
rəsmi bülleten

1996-cı ildən nəşr edilir
Издается с 1996 года

официальный
бюллетень
"Промышленная
собственность"

Dərc olunma tarixi

29.12.2003

Дата публикации

Вакі

№ 4

Баку

2003

**Azərbaycan Respublikası
Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə
Dövlət Agentliyi
"Sənaye mülkiyyəti"
rəsmi bülleteni**

Baş redaktor- X.M.Məsimova
Baş redaktorun birinci müavini- M.M.Seyidov
Baş redaktorun müavini - Y.S.Babayev
Redaksiya şurası: Məsimova X.M.–şuranın sədri, Seyidov M.M.-sədr müavini; Üzvləri- Babayev Y.S., Hacıyev Z.T., Əfəndiyev A.V., Vəliyev N.M., Rəhimov S.C.

**Официальный бюллетень
"Промышленная собственность"
Государственное Агентство по
Стандартизации, Metroлогии и Патентам
Азербайджанской Республики**

Главный редактор- X.M.Масимова
Первый заместитель главного редактора- M.M.Сеидов
Заместитель главного редактора - Бабаев Я.С.
Редакционный совет: Масимова X.M.-председатель, Сеидов M.M.-заместитель председателя; Ред. совет – Бабаев Я.С., Гаджиев З.Т., Эфендиев А.В., Велиев Н.М., Рагимов С.Д.

Azərbaycan Respublikası Standartlaşdırma, Metrologiya
və Patent üzrə Dövlət Agentliyinin orqanı
Mətbuat və İnformasiya Nazirliyində
qeydə alınmışdır. Şəhadətnamə 350
Ünvan: 370078 Bakı şəh., Mərdanov qardaşları küçəsi, 124
Redaksiyanın telefonu: 41-33-08
25/12/2003 il tarixdə çapa imzalanmışdır.
Mətbənin adı: Standartlaşdırma, Metrologiya
və Patent üzrə Dövlət Agentliyinin Redaksiya-nəşr şöbəsi
Tiraj 50

MÜNDƏRİCAT

İXTİRALARA DAİR İDDİA SƏNƏDLƏRİ BARƏDƏ MƏLUMATLARIN DƏRCİ **Səh.**

A. İnsanın həyatı tələbatlarının təmin edilməsi.....	6
B. Müxtəlif texnoloji proseslər.....	9
C. Kimya və metallurjiya.....	10
E. Tikinti, mədən işləri.....	13
F. Mexanika, işıqlanma, isitmə, mühərrik və nasoslar, silah və sürsat, partlatma işləri.....	15
G. Fizika.....	16
H. Elektrik.....	17

İXTİRALAR ÜZRƏ İDDİA SƏNƏDLƏRİNİN GÖSTƏRİCİLƏRİ

Say göstəricisi.....	19
Sistematik göstəricisi.....	19

SƏNAYE NÜMUNƏSİNƏ DAİR İDDİA SƏNƏDLƏRİ BARƏDƏ MƏLUMATLARIN DƏRCİ20

FAYDALI MODELƏ DAİR İDDİA SƏNƏDLƏRİ BARƏDƏ MƏLUMATLARIN DƏRCİ21

İXTİRA PATENTLƏRİ HAQQINDA MƏLUMATLARIN DƏRCİ

A. İnsanın həyatı tələbatlarının təmin edilməsi.....	22
B. Müxtəlif texnoloji proseslər.....	23
C. Kimya və metallurjiya.....	24
D. Toxuma mallar və kağız.....	30
E. Tikinti, mədən işləri.....	30
F. Mexanika, işıqlanma, isitmə, mühərrik və nasoslar, silah və sürsat, partlatma işləri.....	31
G. Fizika.....	33
H. Elektrik.....	35

İXTİRA PATENTLƏRİNİN GÖSTƏRİCİLƏRİ

Say göstəricisi.....	36
Sistematik göstəricisi.....	36
Patent verilən iddia sənədlərin say göstəricisi.....	37

**İxtiralara aid bibliografik məlumatların müəyyənləşdirilməsi üçün
beynəlxalq İNİD kodları**

- (11) - patentin nömrəsi
- (19) - dərc edən idarə və ya təşkilatın kodu və yaxud digər identifikasiya vasitəsi
- (21) - iddia sənədinin qeydiyyat nömrəsi
- (22) - iddia sənədinin verilmə tarixi
- (23) - sərgi ilkinliyi tarixi
- (31) - ilkin iddia sənədinin nömrəsi
- (32) - ilkinlik tarixi
- (33) - ilkinlik ölkənin kodu
- (43) - iddia sənədinin dərc edilmə tarixi
- (45) - patentin dərc edilmə tarixi
- (46) - ixtira düsturunun dərc edilmə tarixi
- (51) - beynəlxalq patent təsnifatının indeksi (indeksləri)(BPT)
- (54) - ixtiranın adı
- (56) - informasiya mənbəyinin siyahısı
- (57) - ixtiranın referatı və ya düsturu
- (60) - keçmiş SSRİ-nin mühafizə sənədlərinin növü və nömrəsi
- (62) - ilk iddia sənədinin nömrəsi və verilmə tarixi
- (66) - geri götürülmüş iddia sənədinin nömrəsi və verilmə tarixi
- (71) – iddiaçı(lar), ölkənin kodu
- (72) - ixtiranın müəllifi, ölkənin kodu
- (73) - patent sahibi, ölkənin kodu
- (74) - patent müvəkkili və ya nümayəndə barəsində iddia sənədində göstərilibsə, onun haqqında məlumat və yaşadığı yer
- (86) - PCT üzrə iddia sənədinin qeydiyyat nömrəsi və verilmə tarixi
- (87) - PCT üzrə iddia sənədinin dərc edilmə tarixi və nömrəsi

Международные коды ИНИД для идентификации библиографических данных, относящихся к изобретениям

- (11) - номер патента
- (19) - код или другие средства идентификации ведомства или организации, осуществившей публикацию
- (21) - регистрационный номер заявки
- (22) - дата подачи заявки
- (23) - дата выставочного приоритета
- (31) - номер приоритетной заявки
- (32) - номер приоритета
- (33) - код страны приоритета
- (43) - дата публикации заявки
- (45) - дата публикации патента
- (46) - дата публикации формулы изобретения
- (51) - индекс(ы) Международной патентной классификации
- (54) - название изобретения
- (56) - список источников информации, если он дается отдельно от текста описания изобретения
- (57) - реферат или формула изобретения
- (60) - вид и номер охранного документа бывшего СССР
- (62) - дата подачи и номер первоначальной заявки
- (66) - дата подачи и номер отозванной заявки
- (71) - сведения о заявителе(ях), его(их) местожительстве или местонахождении
- (72) - сведения об изобретателе(ях), его(их) местожительстве
- (73) - сведения о патентовладельце(ах), его(их) местожительстве или местонахождении
- (74) - сведения о представителе или патентном поверенном, если он указан в заявке, его местожительстве
- (86) - номер и дата подачи международной заявки (по процедуре PCT)
- (87) - номер и дата публикации международной заявки (по процедуре PCT)

СОДЕРЖАНИЕ

ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ЗАЯВКАХ НА ИЗОБРЕТЕНИЯ	Стр.
А. Удовлетворение жизненных потребностей человека.....	38
В. Различные технологические процессы.....	41
С. Химия и металлургия.....	43
Е. Строительство, горное дело.....	47
Ф. Механика, освещение, отопление, двигатели и насосы, оружие и боеприпасы, взрывные работы.....	48
Г. Физика.....	50
Н. Электричество.....	50
УКАЗАТЕЛИ ЗАЯВОК НА ИЗОБРЕТЕНИЯ	
Нумерационный указатель	52
Систематический указатель	52
ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ЗАЯВКАХ НА ПРОМЫШЛЕННЫЕ ОБРАЗЦЫ.....	53
ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ЗАЯВКАХ НА ПОЛЕЗНЫЕ МОДЕЛИ	54
ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ПАТЕНТАХ НА ИЗОБРЕТЕНИЯ	
А. Удовлетворение жизненных потребностей человека.....	55
В. Различные технологические процессы.....	56
С. Химия и металлургия.....	57
Д. Текстиль и бумага.....	64
Е. Строительство, горное дело.....	65
Ф. Механика, освещение, отопление, двигатели и насосы, оружие и боеприпасы, взрывные работы.....	65
Г. Физика.....	68
Н. Электричество.....	69
УКАЗАТЕЛИ ПАТЕНТОВ НА ИЗОБРЕТЕНИЯ	
Нумерационный указатель	71
Систематический указатель.....	71
Нумерационный указатель заявок, по которым выданы патенты.....	72

İXTİRAYA DAİR İDDİA SƏNƏDLƏRİ BARƏDƏ MƏLUMATLARIN DƏRCİ

BÖLMƏ A

İNSANIN HƏYATI TƏLƏBATLARININ TƏMİN EDİLMƏSİ

A 01

(21) a2002 0157

(22) 14.08.2002

(51)⁷A 01B 35/20

(71)(72) **Quliyev Həsən Yusif oğlu**
Əliyev Qurban İsa oğlu
Məmmədov Qabil Balakışi oğlu
İsgəndərov Elçin Barat oğlu
Novruzov Xasay Yusif oğlu
Quliyev Anar Həsən oğlu
Əliyev Rəhman Məmməd oğlu
(AZ)
Kuznetsov Yuri Akimoviç
(RU)

(54) **Kultivatorun iş orqanı.**

(57) Kultivatorun iş orqanı kənd təsərrüfatı maşınqayırmasına, xüsusən də torpaqbecərən iş orqanlarına aiddir.

İxtiranın məsələsi torpağın becərilmə keyfiyyətinin, istismar səciyyəsinin yaxşılaşdırılması və pəncə elementinin xidmət müddətinin artırılmasıdır.

İxtiranın mahiyyəti ondan ibarətdir ki, kultivatorun iş orqanı, başmağı olan dayaqdan və ön yumşaldıcı ilə pəncə elementi daxil olan deformatordan ibarət olub, ixtiraya əsasən, pəncə elementi üç şüalı ulduz şəklində hazırlanıb, şüalar öz aralarında çevrə qövsü ilə əlaqələndirilib, şüalardan hər birinin köndələn kəsiyi bütün konturu üzrə itilənmiş üçbucaq profilidir, başmaq dayağın ucuna geydirilmiş qutu şəklində hazırlanıb və onun yanlıqları - ön və arxa köndələnləri arasında yerləşdirilib, belə ki köndələnlər iki yaruslu olmaqla onlarla qutu yanlıqları arasında pəncə elementinin şüası yerləşdirilib, köndələnlərin profili pəncə elementi şüasının profilinə uyğundur. Həmçinin ixtiraya əsasən, ön və arxa köndələnlərin hündürlüyü arasındakı məsafə pəncə elementinin qalınlığına bərabərdir, belə ki, arxa köndələn arxa ucu düz bucaq altında pəncə elementinin bir cüt şüasının ortasına əydirilib, arxa köndələn üçbucaq profilinin təpəsində bərkidici element altına dəşik yerləşib. Pəncə elementinin kəsən ağızı kərtikli yerinə yetirilib, belə ki, hər bir şüa

cütü qövsünün ortasından etibarən kərtiklər, əks istiqamətlidir, pəncə elementinin mərkəzində üçbucaq köndələn profilinin təpəsində bərkidici element altına dəşik yerləşib.

Kultivatorun iş orqanının belə quruluşlu deformatoru kultivator dayaqlarının yenidən düzəldilməsini tələb etmir, minimum vaxt ərzində pəncə elementinin hansısa şüası yeyilibsə, onun vəziyyətini dəyişib kultivatoru işlətmək olar. Belə iş orqanını tətbiq etməklə torpağın becərmə keyfiyyəti yüksəlir, iş orqanının ömrü artır.

(21) a2002 0064

(22) 09.04.2002

(51)⁷A 01C 5/00

(71) **İsayev Aydın Yunis oğlu**

Ağayev Rəqib Məmmədrza oğlu

Xəlilova Ayla Ramiz qızı

Azərbaycan Kənd Təsərrüfatı Akademiyası (AZ)

(72) **İsayev Aydın Yunis oğlu**

Ağayev Rəqib Məmmədrza oğlu

Xəlilova Ayla Ramiz qızı (AZ)

(54) **Lokal gübrə verməklə birbaşa səpən maşın.**

(57) İxtira kənd təsərrüfatına, xüsusən olaraq qabaqcadan şum və digər səpinqabağı becərmə aparmadan birbaşa şırım açaraq torpağa lokal gübrə verməklə səpin aparən maşınlarla aiddir.

İxtirada qarşıya qoyulan məsələ səpin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılmasıdır.

Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, lokal gübrə verməklə birbaşa səpən maşın toxum və gübrə bunkerləindən, gübrə və toxum dozatorlarından, gəvəhdən, çərçivədən, saxlayıcı qollardan, torpağı işləyən işçi orqandan ibarət olub, ixtiraya əsasən, torpağı işləyən işçi orqan saçsız kotan və onunla gəvəhd arasında saxlayıcı qollarla çərçivəyə bərkidilən, boşaltma pəncərəsi olan maili nov üzərində yerləşdirilmiş, 007 bir ucu kotanın arxasında torpaq layının altında, digər yuxarı üçü isə intiqal mexanizmi və reduktorla yerləşdirilmiş, dayağın təkərə bağlanan vintli val şəklində yerinə yetirilmişdir.

(21) a2002 0197

(22) 17.10.2002

(51)⁷A 01G 1/00

(71)(72) **Əlizadə Sərxan Məmməd oğlu**

Qaziyev Arif Tofiq oğlu

Quliyev Həsən Yusif oğlu

İsgəndərov Elçin Barat oğlu

(AZ)

(54) **Soğanın yetişdirmə üsulu.**

(57) İxtira kənd təsərrüfatı istehsalatına, xüsusən tərəvəzçiliyə aiddir.

İxtiranın məsələsi toxumluq soğanın yetişdirilməsi zamanı aralıq əməliyyatların ləğv edilməsilə ona əmək sərfinin azaldılmasıdır.

Qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, torpağın hazırlanması, səpin, bitkilərə qulluq və məhsul yığımından ibarət olan soğan yetişdirmə üsulunda, hər ildən bir səkkizcərgəli lentvari səpin aparırlar, beləki, birinci il məhsul yığımı zamam hər qonşu səkkiz cərgənin altı aralıq cərgəsindən baş soğanları çıxarırlar, hər ləkin kənar iki cərgəsini isə, baş soğanların arasında 20 sm-dən az olmayan məsafə ilə əvvəlcədən bitkiləri seyrəltməklə, sonradan onların üstünü 4-5 sm-ə qədər hündürlükdə yumşaq torpaqla örtərək, toxumluq soğan üçün saxlayırlar, və onlara qulluq edirlər və soğanın toxum məhsulunu yığırlar.

(21) 99/001624

(22) 22.12.1999

(51)⁷A 01G 25/16

(71)(72) **Əliyev Zakir Hüseyn oğlu**
(AZ)

(54) **Suvarmanın optimalaşdırılması sistemi.**

(57) İxtira kənd təsərrüfatı sahəsində istifadə olunacaq suvarmanın idarə etmə sistemlərinə aiddir.

İxtiranın məsələsi - suvarma sisteminin uzun ömürlüyü və etibarlılığı, iqtisadi səmərəliliyinin artırılması, suvarmanın keyfiyyətinin yüksəldilməsi və bitkinin su tələbatının ödənilməsində suvarmanın idarə olunması və digər texnoloji imkanların artırılması kimi kompleks yaxınlaşma yolu ilə olunmaqdır.

Suvarmanın optimalaşdırılması sistemi, özündə proqramlı-hesablama qurğusunu, torpağın nəmlik xəbərvericisini, hava rütubəti xəbərvericisini,

suvarmanın icra mexanizmini birləşdirməklə, ixtiraya görə, idarə etmə sistemi çıxışı ilə proqramlı-hesablama qurğusuna birləşdirilmişdir, girişi isə hava rütubəti xəbərvericisinin, torpağ hərərəti xəbərvericisinin çıxışları ilə əlaqələndirmiş torpağın nəmlik proqnozlaşdırma moduluna, girişi ilə bitqi qəfəsinin şirəsinin konsentrasiya ölçünə, torpaq nəmliyi xəbərvericisinə birləşdirilmiş, çıxışları ilə isə proqramlı-hesablama qurğusunun girişinə birləşdirilir və onun, çıxışı isə suvarmanın icra mexanizmi ilə əlaqələndirilmiş bitqi süləbatı korrekte modulu ilə təchiz olunmuşdur.

(21) a2002 0211

(22) 08.11.2002

(51)⁷A 01M 7/00

(71)(72) Məmmədov Ramiz Musa oğlu

Quliyev Həsən Yusif oğlu

Məmmədov Nəbi Əli oğlu

Mirsalahov Mirnaib Mirqoca oğlu

Novruzov Xasay Yusif oğlu (AZ)

(54) Duman almaq üçün qurğu.

(57) Duman almaq üçün qurğu kənd təsərrüfatına, o cümlədən mədəni bitkiləri və istixanaları suvaran, duman əmələ gətirən qurğulara aiddir.

İstifadəsi: kənd təsərrüfatı məşin qayırmasında.

İxtiranın mahiyyəti: qurğunun dayağı (su nasos stansiyası) 1, təzyiqli mayeni vuran qısa borusu 3 (fiq 1 və 2), duman əmələ gətirmə mexanizmi 5, hava istiqamətləndirici 7 içərisində yerləşdirilmiş hava vuran ventilyatoru 6 var. Duman əmələ gətirən mexanizmin 5 hava borusu 14 qıfla 15, duman əmələ gətirən mexanizmin 5 hava borusunda 14 təzyiqli nizamlamaq üçün örtücülərlə 16 təmin olunub. Hava istiqamətləndiricinin 7 sonu, oturaçağı düzbucaqlı olan kəşik piramida formasında hazırlanıb, hansının ki, üfqi qabırğaları şaqulisindən böyükdür. 3 b.d., təsviri 6

(21) a2002 0077

(22) 18.04.2002

(51)⁷A 01N 25/12

(71)(72) Qaziyev Arif Tofiq oğlu

Quliyev Həsən Yusif oğlu
İsgəndərov Elçin Barat oğlu
İsmayılov Məhərrəm Musa oğlu (AZ)

(54) Kənd təsərrüfatı zərərvericiləri, məsələn, ağqanad ilə mübarizə üsulu.

(57) İxtira kənd təsərrüfatı sahəsinə, məhz zərərverici heyvanların məhv edilməsi üsullarına aiddir.

İxtiranın məsələsi - ekologiyanın qorunması və bitkilərin işlənməsinin maya dəyərini aşağı salınmasıdır.

Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, bitkilərin mühafizə vasitəsilə işlənməsindən ibarət olan kənd təsərrüfatı zərərvericiləri, məsələn, ağqanad ilə mübarizə üsulunda, ixtiraya görə, mühafizə vasitəsi kimi ağacın təzə külünü götürürlər və onunla səhər tezdən şəhin quruma müddətinə qədər bitkiləri tozlayırlar.

Üsulun tətbiq edilməsi zamanı ekoloji təmizliyə riayət edilməklə, zərərvericilər və onların sürfələri külün tərkibindəki qələvilərlə məhv edilir.

A 47

(21) a2002 0194

(22) 13.10.2002

(51)⁷A 47G 27/02, D 03D 15/00

(71)(72) Hacıyev Cahangir Əhməd oğlu (AZ)

(54) Xalça.

(57) İxtiranın məsələsi xalçanın çeşidliyinin genişləndirilməsi, sərtiliyinin azaldılması və onun maya dəyərini aşağı salınmasıdır.

İxtiranın mahiyyəti ondan ibarətdir ki, əriş sapından və arğacdan əmələ gətirilmiş "Tamaşa" xalçasında arğac, toxunma parçalar - trikotaj, parça zolağından və ya onların kombinasiyasından yerinə yetirilmişdir.

Arğac kimi istifadə edilən parça zolaqlarının əriş sapları ilə müqayisədə az yığcam olması "Tamaşa" xalçalarının fakturasının (quruluşunun) yumşaqlığını təmin edir.

A 61

(21) a2001 0077

(22) 18.04.2001

(51)⁷A 61B 5/103, 5/107, 5/11

(71)(72) Tomilin Vitaliy Vasilyeviç
Korsakov Sergey Aleksandroviç
Bünyatov Mansur Oyandur oğlu (AZ)

(54) Yıxılma hündürlüyünün təyini üsulu.

(57) İxtira məhkəmə təbabəti sahəsinə aiddir və hündürlükdən yıxılmış şəxslərin meyitlərinin müayinəsində tətbiq oluna bilər.

İxtiranın məğzi ondadır ki, yıxılma hündürlüyünün təklif olunan üsulunda, hündürlükdən yıxılma nəticəsində törənmiş xəsarətlərin xarakteristikasını, onların morfoloji xüsusiyyətlərini və əmələ gəlmə mexanizminin təhlili nəzərdə tutulur, yıxılma zamanı bədənin çırpılmasının kinetik enerjisinin, təcilin və sürətinin morfoloji analizi aparılır, hündürlükdən yıxılmadan törənmiş xəsarətlər barəsində statistik işlənmiş əlamətlər əldə olunur, bu zaman zədə almış şəxsin bədəninin kütləsi ölçülür və zədənin müxtəlif variantlarında skelet sümüklərinin və daxili üzvlərin xəsarətlərinin xüsusiyyətləri, eləcə də fərdi antropoloji xarakteristikası nəzərə alınaraq, yıxılma hündürlüyü təyin edilir.

Təklif olunan üsul həqiqiliyi təmin etməyə və yıxılma hündürlüyünün təyini prosesini sadələşdirməyə imkan verir.

(21) a2002 0180

(22) 01.10.2002

(51)⁷A 61B 17/28

(71) Azərbaycan Tibb Universiteti (AZ)

(72) Quliyev Çingiz Bayram oğlu (AZ)

(54) Uşaqlarda Hirsprung xəstəliyinin cərrahi müalicəsi üçün əzən sıxıcı.

(57) İxtira təbabətə aiddir və uşaqlarda Hirsprung xəstəliyinin cərrahi müalicəsi, məhz düz bağırsağın rektal sahəsində cərrahiyyə üçün nəzərdə tutulub.

İxtiranın məsələsi qurğunun etibarlı fiksə olunması və müalicə vaxtının qısaldılmasıdır.

Məsələ onunla həll edilir ki, bir-birilə şarnirlə əlaqələnməmiş, ortalarında ürəkvari pəncərə, əsasında vint qur-

ğusu olan iki yastı oval branşdan ibarət olan uşaqlarda Hirsprung xəstəliyinin cərrahi müalicəsi üçün əzən sıxıcıda, şarnir xəttində, üst branşa simmetrik və perpendikulyar olaraq məhdudlaşdırıcı fiksəedici dayaq lövhəsi qaynaq edilmişdir.

İxtira edilmiş əzən sıxıcının üstünlüyü ondadır ki, ona qaynaq edilmiş lövhə etibarlı dayaq yaradaraq, sıxıcının bağırsağ boşluğuna hərəkət etməsinin qarşısını alır. Bu da xarici sfinkterin və düz bağırsağın selikli qişasının eroziyasının, qanaxmasının və yataq yarasin qarşısını alır. Eyni zamanda, dayaq lövhəsinin qabaritləri sıxıcının çəki dartmasını artırır ki, bu da bağırsağın öz boylama oxu ətrafında burulmasının qarşısını alır, branşlar arasında arakəsmənin daha etibarlı sıxılmasına təminat verir və tikişsiz anastomozun əmələ gəlməsinə şərait yaradır.

(21) a2002 0200

(22) 24.10.2002

(51)⁷A 61K 6/00, 9/00, 31/00

(71)(72) Həşimov Ramiz Qulam oğlu

Tağıyev Sərxan Əbülfəz oğlu
Xandaqçı Usama Nahid (AZ)

(54) Təsiri uzadılmış bioaktiv lövhə.

(57) İxtira təbabətə, xüsusən stomatologiya və əczaçılığa aiddir, ağız boşluğu və paradontun destruktiv iltihabi xəstəlikbrinin profilaktika və müalicəsi üçün nəzərdə tutulub.

İxtiranın məsələsi yüksək terapevtik və profilaktik xüsusiyyətli, geniş spektrdə təsirli, istifadəsi rahat olan və əks təsiri olmayan, təsiri uzadılmış lövhə şəklində stomatoloji vasitənin işlənilib hazırlanmasıdır.

Qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, lövhə əmələ gətirən materialdan və onun üzərində hərəkətsizləşdirilmiş bioaktiv maddədən ibarət olan təsiri uzadılmış bioaktiv lövhə bioaktiv maddə kimi lövhə-daşıyıcının çəkisinə görə 10% bioaktiv maddə hesabı ilə Salvadora persica-nın lipofil-hidrofil və lipofil fraksiyalarını saxlayır.

(21) a2002 0192

(22) 16.10.2002

(51)⁷A 61K 7/16, 7/26

(71)(72) Abdullayev Nadir Məmməd oğlu

Əliquliyev Ramazan İsmayıl oğlu

Əliyeva Tamilla Şəmil qızı

Qasimov Şimid Hüseyn oğlu (AZ)

(54) Mineral diş pastası.

(57) İxtira tibbə, xüsusən ağız boşluğunun gigiyenası vasitələrinə aid olub, mineral diş pastası şəklində müntəzəm olaraq istifadə etdikdə bakterisid müalicəvi-profilaktik, ağrıkəsic, kirəcləşməyə qarşı, təmizləyici vasitə kimi istifadə oluna bilər.

İxtiranın məsələsi yerli xammaldan istifadə etməklə ucuz, müalicəvi-profilaktik, bakterisid, yuyuculuq qabiliyyəti, absorbsiya əmsalı yüksək olan diş pastasının təklif edilməsidir.

Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, mineral diş pastası CaCO₃, zeytun yağı, qankəsic və cialayıcı maddələr, SAM-dan ibarət olaraq, tərkibində komponentlərin aşağıdakı nisbətində qankəsic və cialayıcı maddə kimi MgO 3-4%, TiO₂ 0,03-0,05%, Fe₂O₃ 8-9%, P₂O₅ 0,07-0,1%, mikroelementlərdən B, J, Br 0,001%, su 20-22% tərkibli mineral süxur, SAM kimi biyan ekstraktı və əlavə olaraq, hidroliz olunmuş zeytun yağı, kəklükotu və nanə ekstraktlarının 1:3 nisbətində qarışığını saxlayır, kütlə% :

Mineral süxur	40-42
CaCO ₃	23-25
Biyan ekstraktı	1-2
Kəklükotu və nanə ekstraktlarının qarışığı	3-4
Zeytun yağı	2-3
Hidroliz olunmuş zeytun yağı	1-2
Su	20-22

(21) a2000 0008

(22) 25.01.2000

(51)⁷A 61K 31/00

(71) Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyasının Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)

(72) Şirinov Nəriman Mikayıl oğlu
Əzimov İlham Muqbil oğlu
Hacıyeva Müşafərim Adil qızı
Vəliyeva Həyat Şmidt qızıCəfərov Abuzər Əli oğlu (AZ)
(54) Antimikrob kompozisiyası.

(57) İxtira heyvanların müxtəlif xəstəlik törədicilərindən mühafizəsinə aiddir.

İxtiranın mahiyyəti ondan ibarətdir ki, bakterisid maddədən ibarət olan antimikrob kompozisiyası, tərkibində, komponentlərin növbəti nisbətində, bakterisid maddə kimi 3-(n-flüorfeniltio) propanal, eləcə də əlavə olaraq, fungusid maddə dietilaminometilkarbamid saxlayır, kütlə %:

Dietilaminometilkarbamid 99,00-99,91
(n-flüorfeniltio) propanal 0,09-1,00

Aparılmış təcrübələr göstərmişdir ki, AKİ-1 preparatı digər məlum preparatlardan daha yüksək antimikrob xüsusiyyətlərə malik olmaqla, heyvanların xəstəlik törədicilərini məhv etməklə onları müxtəlif xəstəliklərdən mühafizə edir.

(21) a2002 0105

(22) 04.06.2002

(51)⁷A 61K 35/08

(71)(72) Abdullayev Nadir Məmməd oğlu

Əliquliyev Ramazan İsmayıl oğlu

Əliyeva Tamilla Şəmil qızı (AZ)

(54) Termal mineral sulardan quru qalığın alınması üsulu.

(57) İxtira tibbə, xüsusən əczaçılığa, termal mineral sulardan quru qalığın alınmasına aid olub, dayaq-hərəkət, perefərik əsəb sistemi və digər müxtəlif dəri xəstəliklərinin müalicəsində istifadə oluna bilər.

Təklif olunan ixtiranın məsələsi termal sulardan quru qalığın alınmasında, elektrik enerjisindən istifadə etmədən (çöl şəraitində) məhsulun çıxım faizinin artırılmasıdır.

Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, termal mineral sulardan quru qalığın alınması üsulu doymuş məhlulun buxarlandırılması, kristallaşdırılması və alman çöküntünün qurudulması yolu ilə olub, buxarlandırmanı günəş istixanalarında 40-45°C temperaturda, doymuş məhlulun kristallaşmasını məsaməliyi 34-35% olan keramika lövhələrindən yerinə yetirilmiş vannaların buxarlandırıcı şaquli səthlərində, qurudulmanı

isə travertin stellaj üzərində infraqırmızı şüalar altında aparırlar.

(21) a2002 0216

(22) 13.11.2002

(51)⁷A 61M 3/00, 5/28, 5/178

(71)(72) Sarıyev Eldar Bəhram oğlu (AZ)

(54) Dərman maddələri ilə doldurulmuş konteyner - qarışdırıcı funksiyalı birdəfəlik şpris (variantlar).

(57) İxtira tibbə, daha dəqiq, tibbi şprislərə aiddir və dərman maddələrinin bilavasitə istifadədən əvvəl qarışdırılması üçün istifadə oluna bilər.

Təklif olunan dərman maddələri ilə doldurulmuş konteyner-qarışdırıcı funksiyalı birdəfəlik şpris dörd variantdadır.

İxtiranın mahiyyəti ondan ibarətdir ki, təqdim olunan birdəfəlik şprisin konstruksiyası, daxili səthində bütün uzunluğu boyu kəsilmiş seqmenti olan boruşəkilli gövdənin içində üst səthində kəsilmiş seqmentli içiboş plunjerdən, həmin seqment boruşəkilli gövdənin daxili uzunsov kəsik seqmentlə birləşdirilib, gövdənin dibində dərman maddələrinin boşaldılması üçün pəncərələr və porşenin müxtəlif variantından ibarət olmaqla, imkan verir ki, icrasının sadəliyinə baxmayaraq iki qarışan dərman maddəsi hermetik saxlanaraq, sonradan inyeksiya kimi istifadə olunsun. Şprisin detalları üzərindəki yivli birləşmələr asan yığılmanı, dərman maddələrinin doldurulmasını və hermetikliyini təmin edir. Bütün birləşdirici detalların üzərində yerləşdirilmiş kipləşdirici araqatlar hesabına əlavə hermetiklik əldə edilir.

Müxtəlif dərman maddələrinin saxlanması porşenin və silindrik gövdənin içində nəzərdə tutulub. Tozşəkilli və maye dərman maddəsinin qarışdırılması onların porşen və plunjer üzərindəki dəliklər vasitəsilə tökülməsi yolu ilə həyata keçirilir, dəliklər plunjerin içində porşenin çevrilməsi ilə açılır və bağlanır. Əlavə hermetiklik rezin araqatlarla təmin edilir.

BÖLMƏ B.

**MÜXTƏLİF TEXNOLOJİ
PROSESLƏR**

B 01

(21) a2002 0121

(22) 02.07.2002

(51)⁷B 01D 11/04

(71) Sumqayıt Dövlət Universiteti (AZ)

(72) Məmmədov Nüsrət Səməd oğlu Abdullayev Faiq Məmmədəli oğlu

Ələkbərov Fazil Həzrin oğlu

Ağayev Ulduz Xeyrulla oğlu

Gəncəliyeva Gülnarə Qərib qızı (AZ)

(54) Tor şəkilli ekstraksiya kolonu.

(57) İxtira tor şəkilli ekstraksiya kolonunun konstruksiyası, onunun konstruksiyası, onunun konstruksiyasına aid olub, neftayırma, neftkimya və kimya sənayesində xammalın ekstraksiya, rektifikasiya və adsorbsiya üsulları ilə ayrılması sahəsində tətbiq edilə bilər. İxtiranın məsələsi işəburaxma rejimlərində ekstraksiya prosesinin effektivliyinin yüksəldilməsidir.

Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, şaquli silindrik gövdədən, axıdıcı qurğuları olan dəlində tor şəkilli ekstraksiya kolonunda axıdıcı qurğu maili istiqamətli seqment tipli lövhədən və tor şəkilli boşqaba perpendikulyar quraşdırılmış düzbücaqlı formalı üfqi kəsikləri olan lövhədən təşkil olunmuşdur.

(21) a2002 0063

(22) 09.04.2002

(51)⁷B 01F 13/00

(71) Mahmudov Samir Həsən oğlu Məmmədova Qalibə Rza qızı Xəlilova Ayla Ramiz qızı Azərbaycan Kənd Təsərrüfatı Akademiyası (AZ)

(72) Mahmudov Samir Həsən oğlu Məmmədova Qalibə Rza qızı Xəlilova Ayla Ramiz qızı (AZ)

(54) Qarışdırıcı qurğu.

(57) İxtira kənd təsərrüfatına, xüsusi olaraq maye peyinə səpələnən mineral maddələri qarışdırıcı qurğulara aiddir.

İxtiranın mahiyyəti ondan ibarətdir ki, qarışdırıcı qurğu konservant bunkerini, şnek - dozator, maye nasosu və maye çənindən ibarət olub, ixtiraya əsasən o, boru kəməri vasitəsilə konservant bunkerinə və boru vasitəsilə maye nasosuna birləşmiş qarışdırıcı kamera ilə təchiz olunur və onun daxilində valı hərəkət ötürmə mexanizmi vasitəsilə şnek - dozatora bağlanmış turbulizator yerləşdirilir.

Məsələnin belə həlli qurğunun qarışma intensivliyinin artırılmasına səbəb olur.

B 06

(21) a2002 0007

(22) 23.01.2002

(51)⁷B 06B 1/18, G 01M 3/02, 7/02

(71) «Neftin, qazın geotexnoloji problemləri və kimya» Elmi-Tədqiqat İnstitutu (AZ)

(72) Babayev Sabir Həbib oğlu Kərimov Vladimir İrəhman oğlu (AZ)

(54) Yüksək təzyiqli siyirtmələrin sınaqdan keçirilməsi üçün stend qurğusu.

(57) Nəzərdə tutulmuş ixtira - stend sınaq qurğusu laboratoriyaya avadanlığına aiddir və yüksək təzyiqli siyirtmələrinin qıfıl qovşağındakı kilid elementləri olan şiber və yəhərlərin təmasda olan səthlərinin iş qabiliyyətinə və kipliliyinə titrəmələrin təsirinin tədqiqi üçün nəzərdə tutulur.

Yüksək təzyiqli siyirtmələrin sınaqdan keçirilməsi üçün stend qurğusu işçi maye üçün tutum, hidravlik nasos, borular sistemindən ibarət olub, əlavə olaraq, üçağzılı borudan yüksək təzyiqli şlanq vasitəsilə borular sistemi, yoxlanılan siyirtmə və hidravlik nasos ilə birləşmiş hidropulsator saxlayır.

B 24

(21) a2002 0028

(22) 18.03.2002

(51)⁷B 24B 39/00

(71) Azərbaycan Texniki Universiteti (AZ)

(72) Abasov Vaqif Abas oğlu Bəşirov Rasim Cavad oğlu (AZ)

**(54) Detalların daxili səthlərini di-
yirləndirmək üçün qurğu.**

(57) İxtira metalların emah sahəsinə aid olub, mərkəzdənqaçma induksiya bişirməsi ilə daxili səthləri bərpa olunmuş metallik silindr və oymaqların plastik deformasiya üçün tətbiqinə aiddir.

Təklif olunan ixtiranın texniki məği ondan ibarətdir ki, plastik deformasiya üçün tətbiq olunan tərtibatın gövdəsinin mərkəzinə eksentrik yerləşdirilmiş, dairəvi səthlə əhatələnmiş diyircəkdən, qaykadan əlavə olaraq konusvari yönəldicidən, yönəldicinin qanovlarında yerləşdirilmiş diyircəklər bərkidilən dayaqlardan ibarətdir. Diyircəklər bir-birinə nəzərən 120° bucaq altında yerləşdirilmişlər və onların xarici diametrləri aparıcı vintin və nazımçarxın köməyi ilə tənzimlənərək daxili səthləri plastik deformasiyaya uğratmağa imkan verir.

Daxili səthlərin deformasiyasında tərtibat eyni zamanda 3 tərəfdən kontakta girdiyi üçün diyircəklərlə emal olunan silindr arasında qüvvələr bərabər paylanır və yüksək dəqiqliklə plastik deformasiya aparmağa imkan verir, bununla da detalın ölçüsü yüksək dəqiqliklə alınır.

B 44**(21) a2002 0164****(22) 09.09.2002****(51)⁷B 44D 5/00****(71) Quvalov Abbas Abdurəhman oğlu****Xəlilov Elçin Nüsrət oğlu****Xəlilov Yasin Xələf oğlu****«YENİ-TEX» Kompaniyası (AZ)****(72) Quvalov Abbas Abdurəhman oğlu****Xəlilov Elçin Nüsrət oğlu****Xəlilov Yasin Xələf oğlu (AZ)****(54) Təbii mineral süxurlardan olan məmulatların dekorativ emal üsulu.**

(57) İxtira təbii mineral süxurlardan olan məmulatların dekorativ emalı üsuluna, o cümlədən otaq bitkiləri, bağçalar və gül kolları üçün dekorativ süxur kimi istifadə edilən seolitlərin boyanması sahəsinə aiddir.

Təklif edilən ixtiranın məsələsi mineral süxur üzərində örtüyün adge-

ziyasının artırılmasından və boyama texnologiyasının sadələşdirilməsindən ibarətdir.

Qoyulmuş məsələ onunla həll olunur ki, məmulatların səthlərinin ilkin yuyulmasından, qurudulmasından və sonradan rəngləyici maddələrlə işlənməsindən ibarət olan təbii mineral süxurlardan olan məmulatların dekorativ emalı üsulunda təbii mineral süxurlardan olan məmulatlar kimi seolitlərlə birləşdirilən süxurdan istifadə edirlər və məmulatın səthinin işlənməsini bir mərhələdə, rəngləyici məhlulaldıqdan sonra 40-50°C temperaturda 1 saat ərzində qurutmaqla aparırlar, bu zaman rəngləyici maddə kimi tərkibində maye şüşə olan sulu emulsion boyadan istifadə edirlər.

B 60**(21) a2002 0173****(22) 26.09.2002****(51)⁷B 60K 11/00, F 01P 5/00****(71)(72) Hüseynov Adil Hacıağa oğlu (AZ)****(54) Daxili yanma mühərrikinin soyutma sistemi.**

(57) İxtira avtomobil texnikasına aiddir və daxili yanma mühərrikinin (DYM) soyudulması üçün nəzərdə tutulub.

İxtiranın məsələsi - mühərrikin daim normal iş temperaturunun təmin edilməsi və soyutma sisteminin effektivliyinin artırılmasıdır.

Məsələ onunla həll olunur ki, daxili yanma mühərrikinin soyutma sistemi, soyutma köynəyindən, ventilyatordan və termostatdan ibarət olub, ixtiraya əsasən, elastik mufta vasitəsilə ventilyatorun valından hərəkət alan və avtomobilin qabaq hissəsində yerləşdirilmiş kondisionerlə təchiz olunub.

Təklif edilən sistemin mahiyyəti ondan ibarətdir ki, soyutma üçün maye əvəzinə qabaqcadan kondisionerdə soyudulmuş və bilavasitə soyutma köynəyinə vurulan havadan istifadə olunur.

Bu sistemin üstünlüyü ondadır ki, o, zəhərli və baha antifrizdən və su radiatoru, su nasosu, genişləndirici qab və jalüz kimi cihazlardan imtina etməyə imkan verir. Mühərrikin temperaturu daima sabit olub, xarici havanın temperaturundan asılı olmur

və bu avtomobilin müxtəlif iqlim qovşaqlarında işləməsi üçün çox vacibdir.

Kondisioner eyni zamanda mühərrikin karterinin ventilyasiyasını təmin edir və yağ soyudur, salonun soyudulmasını və qızdırılmasını da təmin edir.

Bu sistemin ən əsas üstünlüyü ondan ibarətdir ki, o ekoloji cəhətdən təmiz, iqtisadi cəhətdən səmərəlidir.

BÖLMƏ C**KİMYA VƏ METALLURGIYA****C 01****(21) a2002 0129****(22) 11.07.2002****(51)⁷C 01B 17/04, 17/48****(71) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Qeyri-üzvi və Fiziki Kimya İnstitutu (AZ)****(72) Rüstəmov Sevil Tağı qızı Əhmədov Mübariz Məcid oğlu Quliyev Ələkbər İbiş oğlu (AZ)****(54) Sulfid anhidridinin hidrogenlə reduksiyası üçün katalizator.**

(57) İxtira kataliz sahəsinə aiddir və əlvan metallurgiyada sulfid anhidridinin tullantı qazlardan utilizasiyası proseslərində sulfid anhidridinin reduksiyası üçün tətbiq oluna bilər.

Təklif edilir katalizator - Aydağ yatağının aktivləşdirilmiş təbii klinoptilolit tufu, 450-600°C közərdilmiş, qaz qarışığının yüksək həcm sürətində 1000 s⁻¹ və aşağı 500-550°C temperaturda 89-92% selektivliyi olmaqla kükürd çıxımını 76-82 % təmin edir. Katalizator yüksək aktivliyə malikdir və bununla da prosesi ucuzlaşdırır və tətbiq olunan katalizatorların çeşidliyini genişləndirir.

C 02**(21) a2002 0147****(22) 06.08.2002****(51)⁷C 02F 1/26, 1/38****(31) 20000617****(32) 08.02.00****(33) NO****(86) PCT/NO 01/00041, 06.02.01**

- (71) DEN NORSKE STATS
OLYSELSKAP A.S (NO)
(72) AAREBROT, Eyvinn (NO)
HOLANN, Tryuqve (NO)
(54) Su təmizləmə üsulu və onu həyata keçirən sistem.

(57) Neft və qaz qurğusundan ayrılan əlavə hasil edilən sudan yağda və ya neftdə həll olan komponentlərin, məsələn, PAU, NF və BTK-nın çıxarılması üsulu və sistemi. Üsula, tərkibində neft və ya qaz istehsalı qurğusundan çıxan karbohidrogenlər olan ekstraksiya mayesinin su axınına verilməsi və sonradan ekstraksiya mayesinin separatorada sudan ayrılması daxildir, həm də ekstraksiya mayesinə, su fazasının ayrıldığı neft fazasına nisbətən yağ və ya neftdə həll olunan komponentlərin daha kiçik molekulyar payı daxildir, ekstraksiya mayesinin buxarların təzyiqini və temperaturu separatorun təzyiqinin və temperaturunun işçi diapazonuna uyğunlaşdırırlar, ekstraksiya mayesini separatoradan qabaq daxil edib, bütün su fazasına səpələyirlər və su/ karbohidrogen qatışıqı üçün separatorada, daha yaxşısı hidrosiklonda sudan ekstraksiya mayesinin ayrılmasından qabaq yağda və neftdə həll olunan komponentlərin sudan ekstraksiya mayesinə küt-ləköçürülməsinin həyata keçməsinə mümkün edən və əvvəldən nəzərdə tutulan saxlama müddətini müəyyən edirlər. Sistemə sərbəst nefti sudan ayırmaq üçün ekstraksiya mayesini suya separatoradan qabaq daxil edən vasitə daxildir, belə halda ekstraksiya məhlulun tərkibində su ilə taraz qatılığa nisbətən, neftdə həll olan komponentlərin daha az olması və daxil etmə vəsaitinin yeri suyun parçalanmasından qabaq ekstraksiya məhlulunun əvvəldən müəyyən olunmuş saxlama müddəti ərzində qatışıqda olmasını və ekstraksiya mayesinin separatorada, daha yaxşısı hidrosiklonda olmasını təmin edir.

C 05

- (21) a2002 0184
(22) 09.10.2002
(51)⁷C 05G 3/04, C 05B 11/02
(71) Qəhrəmanova Xalidə Tofiq qızı
Xəlilov Elçin Nüsrət oğlu

- "YENİ TEX" kompaniyası (AZ)
(72) Xəlilov Elçin Nüsrət oğlu
Qəhrəmanova Xalidə Tofiq qızı
Yüzbaşeva Lalə Nazim qızı
Əhmədov Vələddin Nüsrət oğlu
Paşayev Məmməd Rəsul oğlu
Quliyev Vaqif Fərrux oğlu (AZ)
(54) Təbii seolitlərin səthində kalsium hidro- və dihidrofosfatların təsbit olunma üsulu.

(57) İxtira kalsium hidro- və dihidrofosfatların alınması üsuluna, məhz kənd təsərrüfatında istifadə olunan, onların təsirini uzatmaq üçün seolitlərin səthində təsbit olunmuş fosfat gübrələrinə aiddir.

Nəzərdə tutulan ixtiranın məsələsi seolitlərin səthində kalsium fosfatların təsbit olunması texnologiyasının sadələşdirilməsi, seolitlərin kristallik quruluşunu saxlamaqla enerji sərfinin azaldılmasıdır.

Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, təbii seolitlərin səthində kalsium fosfatların təsbit olunması üsulunda, aktivləşməni, tərkibində 60-82% kalsium karbonat saxlayan seolitlərin tullantı süxurundan, tullantı süxurun 55-77% qatılıqlı ortofosfat turşusu ilə 40-70°C temperaturda, və 0,5-4,0 saat ərzində daim qarışdırmaqla işlənməsi ilə fosfatların sintezi zamanı aparırlar, burada aktivləşmə zamanı seolitlərin səthində kalsium fosfatların təsbit olunmasını gücləndirmək üçün, tullantı süxura, tərkibində seolitlərin miqdarı 67-72% olan zənginləşdirilmiş süxurun əvvəlcədən modifikasiya olunmuş ammonium formasını tullantı süxur: zənginləşdirilmiş süxur - 1-0,6÷1 nisbətində daxil edirlər. Beləki, tullantı süxura zənginləşdirilmiş seolit süxurunun daxil edilməsindən sonra qarışıqın modifikasiyasını 1:0,2 nisbətində ammoniyaklı su ilə ammonium karbonat duzu qarışığı ilə aparmaq olar.

C 07

- (21) a2002 0159
(22) 23.08.2002
(51)⁷C 07B 35/04, C 07C 49/08
(71) Azərbaycan Dövlət Elmi-Tədqiqat «Olefin» İnstitutu (AZ)

- (72) Əliyev Ramiz Məmməd oğlu
Hüseynov Faiq Ömər oğlu
Mirzəyev Təriyel Məhərrəm oğlu
Abasov Arif İmran oğlu
Cənnətəliyeva Xuraman Çingiz qızı
Qasimov Qasım Həsən oğlu (AZ)
(54) Asetonun alınması üsulu.

(57) İxtira neft-kimya sahəsinə, xüsusən texniki izopropil spirtindən dehidrogenləşdirmə yolu ilə metal oksidlərindən ibarət olan bərk katalizatorun iştirakı ilə asetonun alınması üsuluna aiddir.

Təklif edilən üsul üzrə asetonun alınması, tərkibində 13-15% su olan texniki izopropil spirtini qrafit üzərinə çəkilən sənaye nikel-xrom katalizatorunun iştirakı ilə atmosfer təzyiqində, 180-250°C temperaturda və izopropil spirtinin 1,0-3,0 saat⁻¹ həcmi sürətində dehidrogenləşdirməklə həyata keçirilir.

- (21) a2002 0125
(22) 08.07.2002
(51)⁷C 07C 67/40, B 01J 29/04
(71) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Kimya Problemləri İnstitutu (AZ)
(72) Əliyev Ağadadaş Mahmud oğlu
Quliyev Adil Rəsul oğlu
Tağıyev Dilqəm Bəbir oğlu
Məcidova Solmaz Məmməd Tağı qızı
Fətullayeva Sevda Surxay qızı
Əli-zadə Gülmira Əhməd qızı
Şahtaxtinski Toğrul Neymət oğlu
Qasım-zadə Afaq Yunis qızı
Mətiyev Kazım İslam oğlu
Abdullayev Anar Rüfət oğlu (AZ)
(54) Karbon turşularının mürəkkəb efiirlərinin alınma üsulu.

(57) İxtira lak və boya, dəri-ayaqqabı, sist emaledici, elektro-texnika, kosmetika, texnika, müdafiə sənayelərində, kimyəvi reaktivlər, tibbi preparatlar istehsalatlarında və s. geniş istifadə olunan propion, yağ və izovalerian karbon turşularının birli spirtlərinin

oksidləşməsi ilə onların mürəkkəb efirlərinin alınması üsuluna aiddir.

Kiçik molekullu alifatik spirtlərin oksigenlə oksidləşməsi ilə karbon turşularının mürəkkəb efirlərinin katalizator iştirakı ilə və qızdırılmaqla alınması üsulunda katalizator kimi seolitin kütləsinin 0,1 % miqdarında palladium ionları ilə modifikasiya olunmuş təbii seolit-klinoptiloliddən istifadə etməklə, prosesi reagentlərin və durulaşdırıcı qazın spirt: O₂:N₂=1,0:(3,0:5,0):(2,0 :5,5) mol nisbətində, 190-220°C temperaturda və 550 - 4200 s⁻¹ həcmi sürətdə aparılır.

Təklif olunan üsuldən istifadə etməklə, kiçik molekullu alifatik spirtlərin, tərkibində 0,1% Pd⁺² kationları olan modifikasiya edilmiş seolit - klinoptilolit iştirakı ilə molekulyar oksigenlə oksidləşdirilməsi ilə karbon turşularının mürəkkəb efirlərinin alınması aşağıdakı üstünlüklərlə fərqlənir: propilpropionatın çıxımı 85,3% təşkil edir (prototipdə-39,3%), n-propil spirtinin konversiyası 93,3% (prototipdə -63,4%) və propilpropionata görə prosesin selektivliyi 91,4% (prototipdə-60,3%).

(21) a2001 0106

(22) 25.05.2001

(51)⁷C 07C 120/14, 121/56

(71) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Qeyri-üzvi və Fiziki Kimya İnstitutu (AZ)

(72) Rizayev Ramiz Həsənqulu oğlu
Bağırzadə Qulu Əhməd oğlu
Şeynin Viktor Yefimoviç
Məhərrəmovna Zemfira Yusif qızı
Hüseynov İdris Aslan oğlu
Əhmədov Mübariz Məcid oğlu (AZ)

(54) 4 - Brom- o - ftalodinitrilin alınma üsulu.

(57) İxtira halogenli aromatik nitrillərin alınması sahəsinə, daha doğrusu 4-brom-o-ksilolun oksidləşdirici ammonolizinin heterogen katalitik reaksiyasından 4-brom-o-ftalodinitrilin alınma üsuluna aiddir.

Kifayət qədər sadələşmiş texnologiya üzrə çıxımı artırmaq məqsədilə oksidləşdirici ammonolizin qaz fazada 365-380°C temperaturda, 0,8s toxunma müddətində və 4-brom-o-ksilol, hava və ammoniyakın 1:30:15 mol

nisbətində xammahn 50-60% konversiyasında onun reaksiyaya girməyən hissəsinin və brom-o-tolunitrilin aralıq izomerlərinin resikli zamanı katalizator kimi alüminium γ-oksidi üzərinə hopdurulmuş sürmə, vanadium, vismut və sirkonium oksidlərini sürmə oksidin 14÷15, vanadium oksidin 2,5÷3,5, vismut oksidin 1,5÷2, sirkonium oksidin 0,3÷0,4, alüminium γ-oksidi-qalan 100%-ə qədər kütlə% nisbətində istifadə etdikdə aparılmasından ibarət 4-brom-o-ksiloldan 4-brom-o-ftalodinitrilin alınma üsulu təklif olunmuşdur. Bu 4-brom-o-ftalodinitrili 96,58 mol.%-ə qədər çıxımla almağa və əlavə məhsul kimi 4-bromftalimidin olmamasına gətirib çıxarır.

C 08

(21) a2002 0169

(22) 12.09.2002

(51)⁷C 08L 23/22

(71) Azərbaycan Dövlət Elmi-Tədqiqat "Olefin" İnstitutu (AZ)

(72) Balacanova Güllüzar Məmməd qızı

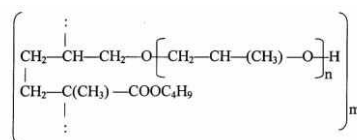
Əliquliyev Ramiz Məmməd oğlu

Adıgözəlova Mehparə Babaverdi qızı (AZ)

(54) Polimer kompozisiyası.

(57) Təklif olunan ixtira yapışqan, örtük, plyonka alınmasında, həmçinin kağız, salafan, polietilen və lavsan folqalar əsasında laminasiya olunmuş material hazırlanmasında istifadə olunan polimer kompozisiyalara aiddir.

Təklif olunan ixtirada əsas məqsəd kompozisiyanın kogeziya davamlılığını və təzyiqlə həssaslığını saxlamaqla, onun adgeziya qabiliyyətinin və istiliyə davamlılığının artırılmasıdır. Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll edilir ki, poliizo-butilen əsasında olan adqgeziv polimer kompozisiyası əlavə olaraq 0,25:1 nisbətində ümumi formulu aşağıdakı kimi olan monoalilatoliqooksiopropilenqlikolun butilmetakrilat ilə sopolimerini saxlayır.

burada n = 10-20

m = 180-300

C 09

(21) a2002 0163

(22) 06.09.2002

(51)⁷C 09D 3/06

(71) Quvalov Abbas Abdurəhman oğlu

Xəlilov Elçin Nüsrət oğlu

Xəlilov Yasin Xələf oğlu

«YENİ-TEX» Kompaniyası (AZ)

(72) Quvalov Abbas Abdurəhman oğlu

Xəlilov Elçin Nüsrət oğlu

Xəlilov Yasin Xələf oğlu (AZ)

(54) Boya.

(57) İxtira bəzək işləri üçün tərkiblərə aiddir, xüsusən otaqların daxilində istismar olunan beton, suvaq və oxşar səthlərin boyanması üçün nəzərdə tutulan inşaat boyalarının tərkiblərinə aiddir.

Təklif olunan texniki həllin məsələsi boyanın dayanıqlığının artırılması, hazırlanma prosesinin sadələşdirilməsi, örtüyün suyadayanıqlığının və xidməti müddətinin artırılmasıdır.

Qoyulmuş məsələ onunla həll olunur ki, əlaqələndirici, təbaşir, piqment, nişasta və sudan ibarət olan boya əlaqələndirici kimi polivinilasetat dispersiyası və ya akril sopolimerini, və əlavə olaraq, qələvi və formalini komponentlərin aşağıdakı nisbətində saxlayır, kütlə%-lə:

Təbaşir	60-65
Polivinilasetat dispersiyası	
və ya akril sopolimeri	1-3
Piqment	4-6
Nişasta	1-3
Qələvi	0,2-0,4
Formalin	0,1-0,3
Su	qalanı

(21) a2002 0087

(22) 30.04.2002

(51)⁷C 09K 21/00, 21/02, 21/06, 21/14, E 04B 1/94

(71) «Dənizneftqazlayihə» Dövlət Elmi-Tədqiqat və Layihə İnstitutu (AZ)

(72) Kərimov Məcid Zahid oğlu

Süleymanov Bağir Ələkbər oğlu

Abdullayeva Vəciyə İbrahim Paşa qızı
Əzimov Nizami Əliqulu oğlu
(AZ)

(54) Odadavamlı kompozisiya.

(57) İxtira tikinti materiallarına və texnoloji avadanlıqların alovdan mühafizə olunması və yanğının oddan təhlükəli zonalarda yayılmasının qarşısının alınması üsullarının və vasitələrinin işlənilib hazırlanmasına aiddir, və istismar şəraitində olan metal konstruksiyaların odadavamlı örtüklə örtülməsi işlərinin qurulmasının həyata keçirilməsi zamanı istifadə edilə bilər.

İxtiranın məzisi ondan ibarətdir ki, odadavamlı kompozisiya maye şüşə və doldurucudan ibarət olub, tərkibində komponentlərin aşağıdakı nisbətlərində, əlavə olaraq, poliefir qətranı, xlorparafin, natrium sulfat, doldurucu kimi isə perlit və alüminium tozu saxlayır, kütlə hissəsi:

Maye şüşə	100
Poliefir qətranı	9-10
Xlorparafin	8-10
Perlit	11-12
Alüminium tozu	7-8
Natrium sulfat	18-20

Kompozisiyanın tərkibi örtüyün möhkəmlilik və odadavamlılıq xassələrini təmin edir.

C 10**(21) 99/001264****(22) 19.11.1998****(51)⁷C 10G 31/08**

(71) Azərbaycan Dövlət Neft Sənayesinin Elmi-Tədqiqat və Layihə İnstitutu (AZ)

(72) Bağirov Mikayıl Kazım oğlu
Əliyev Nəriman Şahmurad oğlu

Vəzirov Çingiz Bahadır oğlu
Həməzəyev Xanlar Əlikram oğlu

Hacıbəyov Güləhməd Məhəmməd oğlu

Qəhrəmanov Vəli Qüdrət oğlu
(AZ)

(54) Separasiya olunmuş neftin tərkibindən hidroqen-sulfidin çıxarılması üsulu.

(57) İxtira neft sənayesinə aiddir, xüsusi hallarda maddən neftinin hidroqen-sulfiddən təmizlənməsində istifadə olunur. İxtirada qoyulan mə-

sələ neftdəki hidroqen-sulfidi tamamilə, təhlükəsiz iş şəraiti yaratmaq üçün prosesi sadələşdirməkdir. Qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, separasiya olunmuş neftin tərkibindən uducu ilə işləməklə hidroqen-sulfidin çıxarılmasından ibarət məlum üsuldə uducu kimi hidroqen-sulfidli neftlə təkrar-təkrar qarışdırılan sudan istifadə olunur.

Təklif olunan üsuldən istifadə etməklə alınan müsbət səmərə eyni sudan dövrü istifadə etmək, hidroqen-sulfidi neftdən tamam kənar etmək və təhlükəsiz iş şəraiti yaratmaqdan alınan səmərədən təşkil olunur.

(21) a2001 0191**(22) 21.11.2001****(51)⁷C 10M 105/06**

(71) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)

(72) Əhmədov Ələddin İslam oğlu
Bünyadzadə İradə Aydınovna
Həmidova Ceyhun Şəfayət qızı
Musayeva Minaxanım Ənvər qızı (AZ)

(54) Sintetik yağın alınma üsulu.

(57) İxtira neft kimyası sahəsinə, konkret olaraq sintetik yağların müxtəlif monomerlərin birgə oliqomerləşdirilməsi yolu ilə alınması üsuluna aiddir və DYM üçün yağların alınması üçün istifadə oluna bilər.

İxtiranın məqsədi sintetik yağların alınma üsulunu sadələşdirməkdən və ona antikorroziya xassəsi verməkdən ibarətdir.

Qarşıya qoyulan məqsədə heksen-1-in ditsiklopentadienlə 9:1 nisbətində 3-5% AlCl₃-in toluolda akva-kompleksi iştirakında alifatik karbohidrogen mühitində 20-40°C temperaturda və 1,5-2 saat müddətində oliqomerləşdirilməsinin aparılması ilə nail olunur.

C 30**(21) a2002 0172****(22) 26.09.2002****(51)⁷C 30B 15/00, 29/06, 29/08**

(71) Sumqayıt Dövlət Universiteti
(AZ)

(72) Tahirov Vladimir İsmayıl oğlu
Qəhrəmanov Emil Nadir oğlu

Quliyeva Ruhəngiz Teyyub qızı
Qəhrəmanov Nadir Fərrux oğlu (AZ)

(54) Monokristalın alınma üsulu.

(57) İxtira yarımkeçiricilər metallurqiyasına aiddir və komponentlərin qatılıqlarının pilləvarı paylanması ilə binar bərk məhlullardan monokristalları alınması üçün istifadə edilə bilər.

İxtiranın məsələsi başlanğıc hissəsi fırlanma paraboloidi olan yetişdirilən kristal boyunca komponentlərin qatılıqlarının pilləvarı paylanması ilə silindrik monokristalın alınmasıdır.

Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, monokristalın alınma üsulu silindrik putadan və başlanğıcı fırlanma paraboloidi şəklində olan silindrik formalı qidalandırıcı xəlitədən istifadə etməklə binar bərk məhlulların ərintisindən dartma ilə olub, prosesin hər mərhələsində qidalandırıcı xəlitə və yetişdirilən kristalın yerdəyişmə sürətlərinin nisbətini dəyişdirilməsi yolu ilə kristal boyunca komponentlərin qatılıqlarının pilləvarı şəkildə paylanmasını aparırlar və bu nisbəti müəyyən mərhələ başlandıqdan bitənə qədər sabit saxlayırlar.

Komponentlərin qatılıqlarının pilləvarı paylanması ilə monokristalın alınması onun tətbiq sahəsinin xeyli genişləndirilməsinə yol verəcək.

BÖLMƏ E**TİKİNTİ, MƏDƏN İŞLƏRİ****E 21****(21) a2001 0161****(22) 06.09.2001****(51)⁷E 21B 27/00**

(71) «Balaxanineft» Neft və Qazçıxarma İdarəsi (AZ)

(72) Məmmədov Mübariz Rza oğlu
Abdinov Vaqif Yunus oğlu
Əhmədov Güloğlan Xanoğlan oğlu

Əliverdizadə Tale Kərim oğlu
Əliyev Nazim Şamil oğlu (AZ)

(54) Jelonka.

(57) İxtira neft və qaz sənayesinə, əsasən isə, neft, qaz və vurucu quyuların təmirinə aiddir.

İxtirada qoyulmuş məsələ quyuları qum tıxacından təmizləmək sürətinin artırılmasından ibarətdir.

Jelonka gövdə, porşen, klapan və fiksatorlardan ibarətdir, porşen quyu ştanq nasosunun porşeni şəklində düzəldilib vurucu klapanla təchiz olunaraq quyu ştanq nasosunun sorucu klapanı şəklində düzəldilərək ucluqla təchiz edilmiş və onun silindrində qurulmuşdur, bu halda gövdənin yuxarı ucu radial dəliklərlə təchiz olunaraq, nasos-kompresor boruları kəməri ilə birləşdirilmiş, gövdənin aşağı ucu isə içiboş ştok vasitəsilə porşenlə birləşdirilib, gövdənin içərisində konusvari ucluqla təchiz olunmuş, kiçik boru şəklində düzəldilmiş fiksator yerləşdirilmişdir, bu da gövdənin aşağı ucunda düzəldilmiş konusvari yəhərlə qarşılıqlı hərəkətdə olur.

Müsbət effekt : quyuları qum tıxacından təmizləmək üçün onların saxlanılma müddətini ixtisar etməklə, əlavə həcmdə neft hasil edilməsi.

(21) a2002 0032

(22) 26.03.2002

(51)⁷E 21B 33 /00; B 01F 5 /06;
B 28C 7/00

(71)(72) **Qurbanov Ramiz Seyfulla oğlu**
Zeynalov Ramiz Məzahim oğlu (AZ)

(54) **Tamponaj məhlulunun hazırlanması üsulu və qurğusu.**

(57) İxtira neft və qaz quyularının sementlənməsi zamanı tamponaj məhlulunun hazırlanması prosesinə aid olub, kimya, tikinti və sənayenin başqa sahələrində istifadə oluna bilər.

Təklif edilən ixtirada əsas məsələ hazırlanan tamponaj məhlulunun sıxlığının sabit qiymətini təmin etməkdir.

Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, tamponaj məhlulunun hazırlanması üsulu maye və dənəvər materialın fasiləsiz verilməsi, onların qarışdırıcı kamerada qarışdırılması və hazır məhlulun çıxışından ibarət olub, ixtiraya əsasən, maye sərfinin dəyişməsinə dənəvər materialın sərfindən asılı olaraq, qarışdırıcı kameranın girişlərində nəzarət edilməklə yerinə yetirirlər.

Tamponaj məhlulunun hazırlanması qurğusu qarışdırıcı kamera, də-

nəvər material üçün qəbul qıfından ibarət olub, ixtiraya əsasən, qıf hiperboloid formasında olur.

Təklif edilən üsul qarışdırıcı kameranın girişlərinə daxil olan dənəvər materialın və suyun miqdarı müəyyən olunmuş nisbətdə verməklə tələb olunan sıxlıqda tamponaj məhlulu hazırlamağa imkan verir, fasiləsiz hazırlanan tamponaj məhlulunun sıxlığının sabit qiyməti təmin edilir.

(21) a2002 0053

(22) 04.04.2002

(51)⁷E 21B 33/12

(71) «**Balaxanəft**» Neft və Qazçıxarma İdarəsi (AZ)

(72) **Məmmədov Mübariz Rza oğlu**
Vəliyev Fuad Həsən oğlu
Abdinov Vaqif Yunus oğlu
Əliverdizadə Tale Kərim oğlu
Əliyev Nazim Şamil oğlu (AZ)

(54) **Paker.**

(57) İxtira, neft və qaz sənayesinə, əsasən neft quyularında boruarası fəzanı ayırmaq üçün işlədilən qurğulara aiddir.

İxtiranın məsələsi pakerin quyuda qurulmasına sərf olunan vaxtın və vəsait sərfinin azalmasıdır.

Paker, gövdə, borucuq, üzərində aşağı və yuxarı qütblü maqnit düzülmüş diamaqnit borudan ibarət olub, qütblər arasında özlülü-elastic maqnittoaktiv maye yerləşərək, aşağı qütbü diamaqnit boruya sort bərkidilərək, ixtiraya əsasən gövdə silindrik obeçayka şəklində hazırlanır, borucuq obeçayka daxilində yerləşir və obeçaykanın daxili yan sethi ilə qarşılıqlı əlaqədə olan silindrik çıxıntı ilə, obeçaykanın yan, göndələn səthləri və borucuğun silindrik çıxıntısı ilə yaranmış obeçayka boşluğunu borucuğun ox dəliyi ilə əlaqələndirən yan kanalla təchiz olunur, yuxarı qütb ox üzrə yerdəyişmə imkanı ilə diamaqnit boru üzərində yerləşir və aşağı qütbə nəzərən silindrik yay köməyiylə yaylanır.

Müsbət səmərə: pakerin quyuda qurulmasına sərf olunan vaxtın və vəsait sərfinin azalması.

(21) a2002 0047

(22) 02.04.2002

(51)⁷E 21B 37/06

(71) **Azərbaycan Dövlət Neft Sənayesinin Elmi-Tədqiqat və Layihə İnstitutu (AzNSETLI)** (AZ)

(72) **Kazımov Şükürəli Paşa oğlu**
Xıdırov Ramil Novruz oğlu
Əliyev Nazim Şamil oğlu (AZ)

(54) **Qaldırıcı boruları parafindən təmizləmək üçün reaksiya ucluğu.**

(57) İxtira neft sənayesi sahəsinə, xüsusən qaldırıcı boruları, parafindən təmizləmək üçün qurğulara aiddir və ehtiyac olduqda başqa sahələrə də tətbiq oluna bilər.

İxtiranın mahiyyəti ondan ibarətdir ki, aşağı borunun hər iki tərəfi açıq olmaqla arakəsmələrlə hazırlanması reaksiya ucluğunu nasos-kompresor boruları arasında istənilən intervalla yerləşdirməyə və oradakı parafin çöküntüsünü təmizləməyə imkan verir, bundan əlavə arakəsmə dəliklərinin kiçik borucuqlarla təchiz olunması duz turşusunun sürətinin azalmasına imkan yaradır, bu da öz növbəsində turşunun temperaturasının artmasına səbəb olur. Nəticədə duz turşusunun temperaturasının qalxması lift borularında parafin təmizləməsinin keyfiyyətini qaldırır və eyni zamanda borularla quyu dibinə axan isti turşu orada istiliklə işləməni təmin edir.

İxtiranın tətbiqindən alınan iqtisadi səmərə əlavə avadanlığın alınmasına sərf olunacaq pulun qənaət olunması həmçinin quyularda təmir-arası müddətin artmasından alınan səmərə hesabına yaranır.

(21) a2002 0143

(22) 31.07.2002

(51)⁷E 21B 43/11

(71) «**Abşeronneft**» Neft və Qazçıxarma İdarəsi (AZ)

(72) **Seyidov Mircəfər Mirəli oğlu**
Səfiyev İman Qəmbər oğlu
Ələkbərov İlyas Rəşid oğlu
Dadaşov Məhərrəm Nəsir oğlu
Məmmədov Kamil Qüdrət oğlu

Şirinov Əhməd Murtuza oğlu
Paşayev Yunis Paşa oğlu (AZ)

(54) **Neft quyularını qum tıxacından təmizləmək üçün qurğu.**

(57) İxtira neftçixarma sənayesinə aiddir və neft quyularında qum tıxacını təmizləmək üçün istifadə oluna bilər.

Təklif olunan qurğunun istifadə edilməsi onun işində imtina ehtimalının azaldılmasına və qum tıxacının təmizlənməsinin səmərəliliyinin artırılmasına imkan verir.

İxtiranın məzisi ondan ibarətdir ki, neft quyularını qum tıxacından təmizləmək üçün qurğu başlıqdan, gövdədən, porşəndən, örtükdən, teleskopik borucuqdan, xarici vintşəkili kəsməli lülədən, qəbuledici və vurucu klapanlardan, ştokun aşağı ucunda quraşdırılmış, oymaq üzərində frez və frez başlığı arasında yerləşdirilmiş yaya malik olan frezdən ibarətdir ki, bu da qəbuledici klapanın işini tənzimləyir.

BÖLMƏ F.

MEXANİKA, İŞIQLAMA, İSİTMƏ, MÜHƏRRİK VƏ NASOSLAR, SİLAH VƏ SÜRSAT, PARTLAMA İŞLƏRİ.

F 02

(21) a2002 0212

(22) 08.11.2002

(51)⁷F 02B 23/00

(71)(72) Məmmədov Ramiz Musa oğlu

Hacıyev Rafiq Qəhrəman oğlu
Quliyev Həsən Yusif oğlu
Novruzov Xasay Yusif oğlu
(AZ)

(54) Daxili yanma mühərriki.

(57) İxtira maşınqayırmaya, xüsusən də mühərriklərə aiddir.

İxtirada məqsəd mühərrikin quruluşunu sadələşdirməklə onun metal tutumunu azaltmaqdır.

İxtiranın mahiyyəti - daxili yanma mühərrikinin gövdəsi 1 (fiq.1 və 2), üfüqi əksiyatlı silindrləri 2 və porşen qrupu 3, dirsəkli val 4, onun çarxqolu 5 və sürgüqolu 6, nazim çarxı 7 və onun radial yerləşən dişli çarxı 8 vardır. Burada dişli çarxın 8 hər iki tərəfində kürəcikli yastıq şəklində dayaqlar düzəldilib və mühərrikin gövdəsinə 1 oturdulub, diksəkli val 4 isə nazim çarxa 7 oynaq olaraq eksentrik birləşdirilib, dirsəkli valın

çarxqolunun hər iki çiyini 5 diametral yerləşən porşen qrupunun 3 bir-biri ilə sərt birləşən sürgüqolları 6 ilə oynaq birləşdirilib, bu axırncılar yastıqlarda 10, 11, 12, 13 oturub. Çarxqolunun çiyininin uzunluğu r dirsəkli valın eksentristetinin ölçüsünə və ya nazim çarxın 7 radiusunun yarısına bərabərdir. Nazim çarx 7 tarazlaşdırıcı yüklə 14 təmin olunub. Gücötürmə valı 15 nazim çarxın 7 dişli çarxı ilə 8 xarici ilişməyə malikdir.

Mühərrikin belə hazırlanması onun metal tutumunu azaldır, dirsəkli valın konstruksiyası, gücötürmə mexanizmləri sadələşdirilib, dirsəkli valda ana və sürgüqolu boyunları ləğv edilib, sürtünən hissələr azaldılıb, yağlama materiallarına qənaət olunub.

(21) a2002 0185

(22) 10.10.2002

(51)⁷F 02N 11/08

(71)(72) Rzayev Nuri Rza oğlu

Rzayev Rasim Nuri oğlu (AZ)

(54) Avtomobilin alışdırma sistemi.

(57) Təklif olunan ixtira avtomobilin elektrik avadanlığına aiddir və xüsusi halda mühərrikin silindrlərində yanacaq qarışığının etibarlı və vaxtında alışdırılması üçün istifadə oluna bilər.

Paylayıcıda qıncının konstruksiyasının dəyişdirilməsi, kontaktların açılıb-bağlanması bucağını stabilləşdirir. Qırıcı plastik kütlədən ibarət halqadan hazırlanıb və üzərində seqment-elektrodlar yerləşdirilmişdir, bu seqmentlərin ölçüləri qapanma bucağına uyğun gəlir. Seqment-elektrodlar öz aralarında və alışdırma sarğacının birinci tərəf dolağı ilə elektriki əlaqələndirilmişdir. Paylayıcının valına sərt bərkidilmiş qırıcı-nın sürüşən kontaktı seqment-elektrodlarla kontaktda olduqda, alışdırma sarğacının dövrəsini qapayır, sonra isə açır.

Qırıcının konstruksiyası həmçinin miqdarı dördədən artıq olmayan bir neçə alışdırma sarğacının tətbiq olunmasına imkan verir. Bu halda aralarında elektrik əlaqəsi olan seqment-elektrodlar alışdırma sarğacıları arasında müntəzəm surətdə paylanmalıdır. Bu isə mühərrikin dirsəkli valının fırlanma sürətindən asılı olaraq, deşmə gərginliyinin təsir zonası

nı artırır, və alışma şamlarını daha yüksək gərginliklə təchiz edər.

F 04

(21) a2002 0052

(22) 04.04.2002

(51)⁷F 04B 47/02

(71) «Balaxanineft» Neft və Qazçixarma İdarəsi (AZ)

(72) Məmmədov Mübariz Rza oğlu
Vəliyev Fuad Həsən oğlu

Abdinov Vaqif Yunus oğlu

Əliverdizadə Tale Kərim oğlu

Əliyev Nazim Şamil oğlu (AZ)

(54) Ştanqlı quyu nasosu.

(57) İxtira neft sənayesinə, neft çıxarmada ştanqlı quyu nasoslarına aiddir. İxtiranın məsələsi ştanqlı quyu nasosu ilə işləyən quyunun təmirarası müddətinin artırılmasından ibarətdir.

Ştanqlı quyu nasosu, gövdədən, ştokdan, sorucu və vurucu klapanlardan, manjetli içiboş borucuqdan və onun üzərində konsentrik yerləşdirilmiş və irəli-geri hərəkət etmək imkanı olan maqnitlərdən və bərkidilmiş stopor həlqələrdən, onların arasında yerləşdirilmiş özlülü-elastic fəal maqnit tərkibdən ibarətdir, maqnit həlqələrin arasında, xarici kanalları paz şəklində olan rezin həlqələr yerləşdirilib, en kəsikləri trapesiya şəklində olan manjetlər isə rezindən hazırlanıb, stopor həlqələrin və maqnitlərin arasında qoyulub.

İxtiranın istifadəsində əldə edilən iqtisadi səmərə ŞQN-nun iş müddətinin artırılması yolu ilə quyunun təmirarası müddətinin artırılması hesabına əldə ediləcək.

F 16

(21) a2002 0150

(22) 12.08.2002

(51)⁷F 16H 21/00

(71)(72) Hüseynov Cəbrayıl Heydər oğlu (AZ)

(54) Mexaniki enerjinin ötürülməsi üçün çarxqollu-lingqollu mexanizm.

(57) İxtira maşınqayırmaya, məhz mexaniki enerjinin çarxqollu-lingqollu mexanizm vasitəsilə ötürülməsi üçün olan mexanizmlərə aiddir.

İxtiranın məsələsi dövrlər sayını sabit saxlamaqla enerji mənbəyindən ötürülən gücü artıran yığcam quruluşlu mexanizm yaratmaqdır.

Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, üzərində aralıq vallann uclarında quraşdırılmış çarxqollu-lingqollu mexanizmlərin köməyi ilə fırlanma hərəkətini düzxətliyə və əksinə çevirmək imkanı verən dişli çarxlar oturdulmuş giriş və çıxış val-ları qoyulmuş əsasdan ibarət mexaniki enerjinin ötürülməsi üçün çarxqollu-lingqollu mexanizmdə ikinci və üçüncü vallardakı çarxqolları bir-birinə nəzərən 180° bucaq altında yerləşdirilib, çarxqollu-lingqollu mexanizmlər isə öz aralarında əlavə lingqolları ilə bağlıdırlar.

- (21) a2002 0051
(22) 04.04.2002
(51)⁷F 16L 55/18, 55/10, 55/16, 55/175
(71) «Balaxanəft» Neft və Qazçıxarma İdarəsi (AZ)
(72) Məmmədov Mübariz Rza oğlu Vəliyev Fuad Həsən oğlu Abdinov Vaqif Yunis oğlu Əliverdizadə Tale Kərim oğlu Əliyev Nazim Şamil oğlu (AZ)
(54) Maye və ya qaz məhsullarının qorunması və nəqli üçün aerohidrodinamik sistem və tutumların metal örtüklərinin hermetikliyi pozulmuş sahələrinin qəza təmiri üsulu və onun yerinə yetirilməsi üçün hermetikləşdirici örtük.

(57) İxtira, maye və qazşəkilli məhsulların saxlanması və nəqli sahəsində hidrodinamik sistemin və tutumların metal örtüklərinin təmirinə aiddir.

İxtiranın məqsədi, hermetikliyi pozulmuş metal örtüklərinin təmirinə sərf olunan vaxtın azalmasıdır.

Hermetikliyi pozulmuş sistemin metal örtüklərinin təmiri üsulu, həmin örtüklərin zədələnmiş hissələrinin maqnit sahəsində yeni örtüklə örtülməsindən ibarətdir.

Hermetikləşdirici örtük, özlü-elastic, maqnitaktiv tərkiblə hopdurulmuş, elastik təbəqədən ibarətdir. Bu təbəqənin perimetri üzrə maqnitlər yerləşdirilmişdir. Onların qütbləri əyilən metal təbəqədən əks tərəfə yönəldilmişdir.

Əldə edilən müsbət nəticə: saxlanılan və nəql edilən məhsul itkisinin azaldılması və hermetikliyi pozulmuş avadanlıqlarda qəza hallarının aradan qaldırılması.

BÖLMƏ G

FİZİKA

G 01

- (21) a2002 0235
(22) 20.12.2002
(51)⁷G 01V 3/00
(71) Geofizika və Mühəndis Geologiyası İstehsalat Birliyi Kərimov Kərim Məmmədخان oğlu Ağaquliyev Qərib Bayram oğlu Kərimov Mahmud Kərim oğlu (AZ)
(72) Kərimov Kərim Məmmədخان oğlu Ağaquliyev Qərib Bayram oğlu Kərimov Mahmud Kərim oğlu (AZ)
(54) Zəlzələlərin qısa-müddətli proqnozlaşdırılması üsulu.

(57) Zəlzələlərin qısamüddətli proqnozlaşdırılması geodinamik aktiv zonalarda maqnitotellurik sahənin elektrik (E) komponentinin iki və maqnit (H) sahəsinin komponentinin üç təşkilçilərinin fasiləsiz qeyd olunması ilə həyata keçirilir. Elektrik komponentlərindən fərqli olaraq, maqnit komponentləri mühitin xüsusiyyətlərini əks etdirir və dərinlik geodinamika proseslərindən asılı olmasına görə yalnız maqnit komponentinin iki təşkilçisi zaman və məkan ərzində araşdırılır və bu araşdırmanın nəticələri əsasında zəlzələlərinin qısamüddətli proqnoz amilləri təyin edilir. Bu üsulla zəlzələnin qısamüddətli proqnozlaşdırılması əsasən iki hissəyə bölünür: maqnit sahəsinin tam sakitlik dövrü (zəlzələnin hazırlanma mərhələsi) və yüksək həyəcanlanma dövrü (zəlzələnin baş verəcək anı). Maqnitotellurik sahənin ikinci dövrü kvazisinoidal formalı siqnal şəklində olur və 7-8 bal gücündə zəlzələlər üçün 10-12 saat əvvəl müşahidə olunur. Bu həyəcanlanmanın istiqaməti-

nə görə zəlzələnin yeri, qradiyentinin qiymətinə görə gücü, həyəcanlanmanın başlanma müddətindən onun yarımperioduna qədər olan vaxta görə isə zəlzələnin baş verəcək anı təyin edilir.

Bu üsul təxminən 600 km radiusu olan ərazidə zəlzələləri proqnozlaşdırmağa imkan verir və öz informativliyi, dəqiqliyi və etibarlılığı ilə digər üsullardan seçilir.

G 03

- (21) a2002 0094
(22) 17.05.2002
(51)⁷G 03B 15/00
(71) Bakı Dövlət Universiteti (AZ)
(72) Lebedeva Nelli Nikolayevna Ağasıyev Arif Araz oğlu Axundov Çingiz Qəni oğlu Pənahov Məzahir Məmməd oğlu (AZ)
(54) Təsviralan qurğu.

(57) İxtira optik informasiyaları qeyd edən qurğular sistemə, qismən optik təsvirlərin infraqırmızı spektrlərin çeviricisi olan fotoqrafik qurğulara aiddir, spektrin İQ-oblastında meydana çıxan optik informasiyaları qeyd edib, sürətlə baş verən şüalanma proseslərini aşkarlamaq üçün, məsələn, impulsu İQ-lazerlərinin şüalanmasında bu qurğudan istifadə edilə bilər.

Təklif edilən ixtiranın məqsədi spektrin diapazonunun həssaslığını uzaq İQ-oblastına və radiodiapazonuna qədər genişləndirmək, həssaslığı artırmaq, real ölçü zamanında təsvirlərin müşahidəsinin mümkünlüyünü təmin etmək, ayırtd etmə qabiliyyətini artırmaq, onun çox ucuz başa gəlməsi üçün yüksək voltlu gərginlik mənbəyini aradan götürüb, qurğunu sadələşdirməkdir.

Qarşıya qoyulan məqsədə onunla nail olunur ki, qurğuda fotokeçirici maddə əvəzinə, şüa enerjisinin qəbul edicisi kimi litium-niobat (LiNb) monodomen kristallarından istifadə edilir, bu piroelektrik kristallarını qızdırdıqda polyarizasiyanın dəyişməsi hesabına onların səthində elektronların sahə emissiyasını meydana çıxarır. Qeydedici mühit kimi elektrona həssas fotoemulsiyadan istifadə edilir. Həm də nazik dielektrik və lümenefor təbəqədən və qaz boşalma işıqlanmasından da istifadə etmək olar.

İxtiranın fərqləndirici cəhəti ondan ibarətdir ki, burada yüksək voltlu gərginlik mənbəyi olmur. Bu da konstruksiyayı sadələşdirir, işi asanlaşdırır, qurğudan çöl şəraitində istifadə etməyə imkan verir.

Bu qurğu, şüalanmanın istilik təsiri altında işləyir və bütün dalğa oblastında spektral həssaslığa malik olur.

BÖLMƏ H

ELEKTRİK

H 01

(21) a2001 0012

(22) 16.01.2001

(51)⁷H 01L 41/08

(71) Azərbaycan Texniki Universiteti (AZ)

(72) Məmmədov Havar Əmir oğlu
Həsənov Cahir Nuri oğlu (AZ)

(54) Dalğavari titrəyişli mühərrik.

(57) İxtira cihazqayırma aid olub, həmçinin avtomatika, robotexnika və radiotexnika sahələrində istifadə edilə bilər, xüsusi halda maqnit yazılması üçün.

İxtiranın qarşısında duran əsas məsələ, dalğavari titrəyişli mühərrikin gücünü və f. İ.Ə. artırmaqdır.

Təqdim olunan ixtiranın statoru ibarətdir bir birin içində həlqələrdən, hansıların ki aralarında yerləşdirilib qruppa ilə elektraktivli elementlər, həm də elektrostriktivli elementlərin enləri böyükdür həlqələrin qalınlığından və iki tərəfdən titrəyişli altıq qoyulub, rotor isə ibarətdir həlqələrdən, hansılar ki statorun iki tərəfindən ərləşdirilib və elastik lövhələr vasitəsilə bərkidilib vala, rotorun həlqələri və sonuncu elastik lövhələri statora bərabər sıxılmaq üçün aralarında ərləşdirilib sıxıcı qurğular, birdə stator və rotor çoxseksiyalı hazırlanıb.

(21) a2002 0081

(22) 22.04.2002

(51)⁷H 01M 10/44

(71) Azərbaycan Kənd Təsərrüfatı Akademiyası (AZ)

(72) Abdullasoy (Qurbanov) Əbülfəz Abdulla oğlu (AZ)

(54) Qurğuşunlu akkumulyatorda boşalma-doldurma dövrlərinin keçirilməsi üsulu.

(57) İxtira elektrotexnika sənayesinə, xüsusilə kimyəvi enerjini elektrik enerjisinə və əksinə çevirən qurğulara, daha dəqiq desək, qurğuşunlu akkumulyatorların istismarına aiddir.

İxtiranın mahiyyəti ondan ibarətdir ki, xidmət müddətini başa çatdırmış qurğuşunlu akkumulyatorda olan elektrik enerjisi ehtiyatının tamamilə boşaldılmasından, onun əks istiqamətdə enerjidoldurma qurğusuna qoşulmasından və elektrik enerjisi ilə doldurmanın aparılmasından ibarət olan qurğuşunlu akkumulyatorda boşalma-doldurma dövrlərinin keçirilməsi üsulunda akkumulyatorun $R=U_n/\dot{I}_{op}$ (burada, U_n – akkumulyatorun sıxaclarındakı nominal gərginlik, \dot{I}_{op} – optimal doldurma cərəyanı şiddətidir) fəal müqaviməti ilə ardıcıl birləşdirirlər, əks istiqamətdə, daxili şəbəkədən qidalanmayan enerjidoldurma qurğusunun çıxışına qoşurlar, 10-12 saat keçdikdən sonra enerjidoldurma qurğusunu xarici dövrəyə qoşurlar və 1-1,2 gündən sonra qurğunu şəbəkədən ayırırlar.

Təklif olunan üsul elektrodların təkrar formalaşmasına və akkumulyatorun tutumunun tam bərpa olunmasına nail olmağa imkan verir.

H 04

(21) a2002 0167

(22) 09.09.2002

(51)⁷H 04B 3/34, H 01R 43/02,
G 05F 1/02

(71) Azərbaycan Texniki Universiteti (AZ)

(72) Məmmədov Əlixan Heydər oğlu (AZ)

(54) Optik liflərin ultrasəs qığılcım qaynaq üsulu və onun yerinə yetirilməsi üçün qurğu.

(57) İxtira rabitə texnikasına qaynaq qurğularına və xüsusi ilə optik liflərin ultrasəs qığılcım ilə qaynağı üçün istifadə edilə bilər.

Təklif olunan optik liflərin ultrasəs qığılcım qaynağı üsulunda və onun yerinə yetirilməsi üçün qurğu qaynaq elektrodların arasında yaradılan enerji mənbəyi kimi istilik keçirən keçiricilər vasitəsi ilə qızdırılan pye-

zoelektrik doldurma elementləri daxil edilir, beləki onların qütb elektrodlarında müsbət və mənfi elektrik yüklərinin toplanmasını yaradırlar, sonra isə optik liflərin qaynaq qurşağında konsentratorda ultrasəs dalğaları həyacanlandırılır və toplanmış elektrik yüklərinin gərginliyini qaynaq elektrodlarına çatdırırlar, onları qısa qapayırlar və aralarında elektrik qığılcım dövrü yaradırlar, optik lifləri qaynaq edirlər, qurğu pyezoelektrik doldurma elementlər şəklində yerinə yetirilmiş, onların qütb elektrodları biri biri ilə paralel qoşulmuş və ultrasəs dalğalı konsentratordan azad hissəsində yerləşdirilmiş qaynaq elektrodları ilə birləşdirilmişdir, optik liflər isə iki kronşteynin üstündə bərkidilmiş platanın üzərində yerləşdirilmişdir, bimorf pyezoelektrik elementlərin üzərində optik lifləri tutan istiqamətləndiricilər bərkidilmişdir, pyezoelektrik doldurma elementlər bimorf pyezoelektrik elementlər və ultrasəs dalğalı pyezoelektrik elementlər elektron idarəedicisi sxem ilə birləşdirilmişdir.

Təklif olunan üsul və onun yerinə yetirilməsi üçün qurğu qaynaq olunan optik liflərin qovuşuq bitişdirmə yerində optik signalın sönməsinin azaldılması hesabına onun itgilərinin azaldılmasını təmin edir, qaynaq olunan optik liflərin qovuşuq bitişdirmə yerində itgilərin orta qiyməti məlum olan obyekt ilə müqaisədə azaldılmışdır və 0,02 ÷ 0,03 (dB) təşkil edir.

(21) a2002 0019

(22) 01.03.2002

(51)⁷H 04M 3/00, 5/00, G 06F 7/00,
13/00

(71) Azərbaycan Texniki Universiteti (AZ)

(72) Mansurov Tofiq Məhəmməd oğlu

Mansurov Elnur Tofiq oğlu (AZ)

(54) Bircins kommutasiya-hesablama strukturu.

(57) İxtira avtomatik kommutasiya sistemlərinə, hesablama texnikasına və kibernetika sahəsinə aiddir və kommutasiya-hesablama strukturu kimi istifadə oluna bilər.

İxtiranın məsələsi bircins kommutasiya-hesablama strukturunun funksional imkanlarının artırılmasıdır.

Koordinat torunun hər bir kommutasiya nöqtəsinə mübadilə interfeysinin, tənzimləmə blokunun və funksionai blokun daxil edilməsi bir-cins kommutasiya-hesablama strukturunun funksional imkanlarını artırır, yəni o həm kommutasiya və həm də hesablama funksiyalarını yerinə yetirir.

İXTİRALAR ÜZRƏ İDDİA SƏNƏDLƏRİNİN GÖSTƏRİCİLƏRİ

SAY GÖSTƏRİCİSİ

İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)
99/001264	C 10G 31/08	a2002 0032	E 21B 33/00	a2002 0129	C 01B 17/04	a2002 0192	A 61K 7/16
99/001624	A 01G 25/16		B 01F 5/06		C 01B 17/48		A 61K 7/26
a2001 0077	A 61B 5/103		B 28C 7/00	a2002 0147	C 02F 1/26	a2002 0194	A 47G 27/02
	A 61B 5/107		E 21B 37/06		C 02F 1/38		D 03D 15/00
	A 61B 5/11	a2002 0047	F 16L 55/18	a2002 0150	F 16H 21/00	a2002 0197	A 01G 1/00
a2002 0121	B 01D 11/04	a2002 0051	F 16L 55/10	a2002 0157	A 01B 35/20	a2002 0200	A 61K 6/00
a2002 0143	E 21B 43/11		F 16L 55/16	a2002 0159	C 07B 35/04		A 61K 9/00
a2002 0211	A 01M 7/00		F 16L 55/175		C 07C 49/08		A 61K 31/00
a2002 0212	F 02B 23/00		F 04B 47/02	a2002 0163	C 09D 3/06	a2002 0216	A 61M 3/00
a2000 0008	A 61K 31/00	a2002 0052	E 21B 33/12	a2002 0164	B 44D 55/00		A 61M 5/28
a2001 0012	H 01L 41/08	a2002 0053	B 01F 13/00	a2002 0167	H 04B 3/34		A 61M 5/178
a2001 0106	C 07C 120/14	a2002 0063	A 01C 5/00		H 01R 43/02	a2002 0235	G 01V 31/00
	C 07C 121/56	a2002 0064	A 01N 25/12		G 05F 1/02		
a2001 0161	E 21B 27/00	a2002 0077	H 01M 10/44	a2002 0169	C 08L 23/22		
a2001 0191	C 10M 105/06	a2002 0081	C 09K 21/00	a2002 0172	C 30B 15/00		
a2002 0007	B 06B 1/18	a2002 0087	C 09K 21/02		C 30B 29/06		
	G 01M 3/02		C 09K 21/06		C 30B 29/08		
	G 01M 7/02		C 09K 21/14	a2002 0173	B 60K 11/00		
a2002 0019	H 04M 3/00		E 04B 1/94		F 01P 5/00		
	H 04M 5/00		G 03B 15/00	a2002 0180	A 61B 17/28		
	G 06F 71/00	a2002 0094	A 61K 35/08	a2002 0184	C 05G 3/04		
	G 06F 13/00	a2002 0105	C 07C 67/40		C 05B 11/02		
a2002 0028	B 24B 39/00	a2002 0125	B 01J 29/04	a2002 0185	F 02N 11/08		

SİSTEMATİK GÖSTƏRİCİSİ

İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi
A 01B 35/20	a2002 0157	B 01D 11/04	a2002 0121	C 09D 3/06	a2002 0163	F 16H 21/00	a2002 0150
A 01C 5/00	a2002 0063	B 01F 5/06	a2002 0032	C 09K 21/00	a2002 0081	F 16L 55/10	a2002 0051
A 01G 1/00	a2002 0197	B 01F 13/00	a2002 0053	C 09K 21/02	a2002 0087	F 16L 55/16	a2002 0051
A 01G 25/16	99/001624	B 01J 29/04	a2002 0125	C 09K 21/06	a2002 0087	F 16L 55/18	a2002 0047
A 01M 7/00	a2002 0211	B 06B 1/18	a2002 0007	C 09K 21/14	a2002 0087	F 16L 55/175	a2002 0051
A 01N 25/12	a2002 0064	B 24B 39/00	a2002 0028	C 10G 31/08	99/001264	G 01M 3/02	a2002 0007
A 47G 27/02	a2002 0194	B 28C 7/00	a2002 0032	C 10M 105/06	a2001 0191	G 01M 7/02	a2002 0007
A 61B 5/11	a2001 0077	B 44D 55/00	a2002 0164	C 30B 15/00	a2002 0172	G 01V 31/00	a2002 0235
A 61B 5/103	a2001 0077	B 60K 11/00	a2002 0173	C 30B 29/06	a2002 0172	G 03B 15/00	a2002 0087
A 61B 5/107	a2001 0077	C 01B 17/04	a2002 0129	C 30B 29/08	a2002 0172	G 05F 1/02	a2002 0167
A 61B 17/28	a2002 0180	C 01B 17/48	a2002 0129	D 03D 15/00	a2002 0194	G 06F 13/00	a2002 0019
A 61K 6/00	a2002 0200	C 02F 1/26	a2002 0147	E 04B 1/94	a2002 0087	G 06F 71/00	a2002 0019
A 61K 7/16	a2002 0192	C 02F 1/38	a2002 0147	E 21B 27/00	a2001 0161	H 01L 41/08	a2001 0012
A 61K 7/26	a2002 0192	C 05B 11/02	a2002 0184	E 21B 33/00	a2002 0032	H 01M 10/44	a2002 0077
A 61K 9/00	a2002 0200	C 05G 3/04	a2002 0184	E 21B 33/12	a2002 0052	H 01R 43/02	a2002 0167
A 61K 31/00	a2000 0008	C 07B 35/04	a2002 0159	E 21B 37/06	a2002 0032	H 04B 3/34	a2002 0167
A 61K 31/00	a2002 0200	C 07C 49/08	a2002 0159	E 21B 43/11	a2002 0143	H 04M 3/00	a2002 0019
A 61K 35/08	a2002 0094	C 07C 67/40	a2002 0105	F 01P 5/00	a2002 0173	H 04M 5/00	a2002 0019
A 61M 3/00	a2002 0216	C 07C 120/14	a2001 0106	F 02B 23/00	a2002 0212		
A 61M 5/28	a2002 0216	C 07C 121/56	a2001 0106	F 02N 11/08	a2002 0185		
A 61M 5/178	a2002 0216	C 08L 23/22	a2002 0169	F 04B 47/02	a2002 0051		

SƏNAYE NÜMUNƏSİNƏ DAİR İDDİA SƏNƏDLƏRİ BARƏDƏ MƏLUMATLARIN DƏRCİ

(21) S2000 0001
(22) 23.03.2000
(51)⁷9-01
(30) 24.09.1999
(31) F 199 0 000066
(32) 24.09.1999

(33) İT

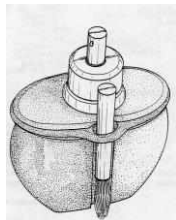
(71) Salvatore Ferragamo İtalia
S.p.A. (IT)

(72) Thierry de Baschmakoff (IT)

(54) Kosmetik məhsullar üçün kon-
teyner.

(57) Kosmetik məhsullar üçün kon-
teyner aşağıdakı mühüm əlamətlərlə
xarakterizə olunur:

- həcmi gövdənin mövcudluğu ilə;
- kiçik qapağın mövcudluğu ilə;

fərqlidir:

- gövdənin kəsikdə oval şəkilli hazırlanması ilə;
- kiçik qapaqda kosmetik məhsulların tozlandırılması üçün qurğunun mövcudluğu ilə;
- kiçik şotkanın mövcudluğu ilə;
- gövdənin bayır səthində kiçik şotka üçün çökəyin hazırlanması ilə;
- gövdənin yuxarı hissəsində perimetr üzrə girdələmiş nazik haşiyənin yerləşməsi ilə;
- şotka yerləşən nazik haşiyədə girdə, qabağa çıxan hissənin mövcudluğu ilə.

- tacın vintli qapağın bağlanması üçün yerinə yetirilməsi ilə;
- gövdənin silindrik formada yerinə yetirilməsi ilə;
- butulkanın səthində relyefli şanvari naxışın olması ilə;

1-ci var. 2-ci var. 3-cü var.

fərqlənir:

- tacın altında həlqəvi çənbərin olması ilə;
- boğazlığın silindrik formada yerinə yetirilməsi ilə;
- gövdənin səthinin batıq səthlər sırasından əmələ gəlmiş relyefli şanvari naxışla bəzədilməsi ilə;
- dibin radial xətləri olan sferik batıq səthlə yerinə yetirilməsi ilə;
- 1-ci variant butulkanın həcmi 0,25 litr yerinə yetirilməsi və gövdənin və tıxacın diametrləri nisbətində təxminən 1,5-ə bərabər olması ilə xarakterizə olunur;
- 2-ci variant butulkanın həcmi 0,75 litr yerinə yetirilməsi və gövdənin və tıxacın diametrləri nisbətində təxminən 2,2-yə bərabər olması ilə xarakterizə olunur;
- 3-cü variant butulkanın həcmi 1 litr yerinə yetirilməsi və gövdənin və tıxacın diametrləri nisbətində təxminən 2,4-ə bərabər olması ilə xarakterizə olunur.

(21) S2003 0009

(22) 06.05.2003

(23) 27.01.2003

(51)⁷9-01

(71) Nasre Sahar İnt'l Trading Co.,
Ltd (İR)

(72) Saeed Sanati Jafar (İR)

(54) Butulka (3 variant).

(57) İddia edilən butulka mühüm əlamətlər məcmusu ilə xarakterizə olunur:

- tac, boğazlıq və maili çiyinlikləri olan gövdə ilə şüşədən yerinə yetirilməsi ilə;

FAYDALI MODELƏ DAİR İDDİA SƏNƏDLƏRİ BARƏDƏ MƏLUMATLARIN DƏRCİ

(21) U 2003 0004

(22) 29.07.03

(51)⁷B 65D 41/34

(71) Şabayev Seymur Razim oğlu

(AZ)

(72) Cəbrayilov Ənvər Şahverdiyev
viç (LV)

Dubrovski İqor Gennadiyeviç

(RU)

Şabayev Seymur Razim oğlu

Şabayev Teymur Razim oğlu

Bayramov Mürvət Tumanəğa

oğlu (AZ)

(54) Butulka üçün qapaq.

(57) Faydalı model müxtəlif texnoloji proseslər sahəsinə, məhz butulkaların və qabların açılması və mayeni tökmək üçün dəliklərin əmələ gəlməsi üçün zəiflədilmiş davamlılıqlı yerləri olan qalpaq və qapaqlara aiddir.

Onun həyata keçirilməsi zamanı alına bilən texniki nəticə məhsulun hazırlanma dəyərinin azaldılmasından və həm yığılma zamanı, həm də mayeni tökmək üçün dəliyin dəfələrlə açılması və bağlanması zamanı etibarlılığın artırılmasıdır.

Göstərilən texniki nəticə onun hesabına əldə olunur ki, butulka üçün qapaq, açılmanın indikasiyası üçün zəiflədilmiş davamlılıqlı element ilə xarici qalpaqdan, butulkanın boğazında bərkidilmək imkanı ilə yerinə yetirilmiş mayetökən boğazlıqdan, və mayetökən boğazlıqda quraşdırılmış və onunla hərəkətli yiv birləşməsi ilə əlaqələndən bağlayıcı vasitədən ibarət olub, xarici qalpaq butulkanın boğazına nisbətən fırlanma imkanı ilə yerinə yetirilmişdir və bağlayıcı vasitə ilə hərəkətli şlis birləşməsi ilə əlaqələndirilmişdir, bu zaman zəiflədilmiş davamlılıqlı element qalpağın baş üzündə yerləşdirilmişdir, bağlayıcı vasitə isə zəiflədilmiş davamlılıqlı elementə ayırıcı təsir göstərmək üçün baş üz elementi ilə yerinə yetirilmişdir.

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ DÖVLƏT REYESTRİNƏ DAXİL EDİLMİŞ İXTİRA PATENTLƏRİ HAQQINDA MƏLUMATLARININ DƏRCİ

BÖLMƏ A

İNSANIN HƏYATI TƏLƏBAT- LARININ TƏMİN EDİLMƏSİ

A 01

(11) i2003 0050

(21) 98/001112

(22) 25.02.1998

(51)⁷A 01M 7/00

(43) 29.12.2001

(71)(73) Azərbaycan Elmi-Tədqiqat
Bitki Mühafizə İnstitutu (AZ)

(72) Babayev Şahlar Mahmud oğlu
(AZ)

(54) «Polad» çiləyicisi.

(57) 1. Çiləyici işçi məhlul çəmindən, onun arxa tərəfinə tərpnəmz bərkidilmiş ox ətrafında dönmək imkanına malik ştanqdan, həmçinin ştanqın təsadüfi təsirlərdən yaranan rəqsini aradan qaldırmaq üçün işçi məhlul çəninin arxa tərəfinin mərkəzində çiləyinin aqriqatlaşdığı traktorun gövdəsinin özülünün yerin səthinə nisbətən az hərəkətli nöqdəsinə bərkidilmiş bənd üzərində qondarılmış sonsuz vint reduktorunun sonsuz vinti sət bərkidilmişdir, həmin reduktorun sonsuz vint dişli çarxının valı aparılın valında ulduzcuq oturdulmuş başqa bir reduktorun aparın valı ilə, ulduzcuq isə ştanqı tərpnəmz ox ətrafında döndərmə üçün nəzərdə tutulmuş ulduzcuqlarından biri zəncir vasitəsi ilə çiləyicinin ştanqı ilə əlaqədə olan ulduzcuq bloku ilə kinematik əlaqə olub, onunla fərqlənir ki, çiləyicinin çəninin arxa tərəfinin mərkəzinə sət bərkidilmiş sonsuz vint valında sərbəst fırlanmaq imkanı ilə oturdulmuş bir-biri ilə sət əlaqədə olan reyka və konik dişli çarxlar müvafiq olaraq çiləyicinin aqriqatlaşdırı traktorun gövdəsinin özülünün yerin səthinə nisbətən az hərəkətli nöqdəsinə bərkidilmiş bənd üzərində şaquli vəziyyətdə qondarılmış reyka və konik dişli çarxla kinematik əlaqədədir.

2. 1-ci bənd üzrə çiləyici onunla fərqlənir ki, sonsuz vint reduktorunun sonsuz vint dişli çarxının və reyka dişli çarxının dönmə bucaqları qiymətcə bir-birinə bərabər, istiqamətcə bir-birinin əksinədir.

3. 1-ci bənd üzrə çiləyici onunla fərqlənir ki, sonsuz vint reduktorunun sonsuz vint dişli çarxının səthində çiləyicinin ştanqına nəzərə

paralel yer dəyişmə imkanına malik əlavə ştanq qondarılmışdır.

4. 1-ci bənd üzrə çiləyici onunla fərqlənir ki, konik dişli çarxın və əlavə sonsuz vint reduktorunun sonsuz vinti bir-biri ilə oynaqli kinematik əlaqədədir.

5. 1-ci bənd üzrə çiləyici onunla fərqlənir ki, üzərində çiləyici ucluqlar qondarılmış əlavə ştanqın şaquli müstəvidə rəqslerinin aradan qaldırması üçün radius boyu yarıq açılmış və oynaqli ling birləşməsinin köməyi ilə əlavə ştanqın mərkəzi ilə kinematik əlaqələndirilmişdir.

6. 1-ci bənd üzrə çiləyici onunla fərqlənir ki, əlavə reduktoru sonsuz vinti konik dişli çarxın valı boyu hərəkət etmək imkanına malikdir.

7. 1-ci bənd üzrə çiləyici onunla fərqlənir ki, reyka və sonsuz vint dişli çarxları və lingin əlavə ştanqla birləşdiyi nöqtə çiləcinin işçi məhlul çəninin arxa tərəfinin mərkəzində keçən bir düz xətt üzərindədir.

(11) i2003 0068

(21) 95/000586

(22) 20.12.1993

(51)⁷A 01N 43/653; C 07D 249/12

(31) 238804

(32) 31.08.1988

(33) US

(86) PCT/US 89/03516 16.08.1889

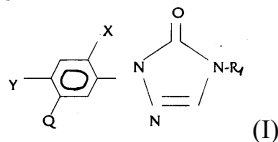
(71)(73) FMC Corporation (US)

(72) Ketlin Megan Poss (US)

(74) İsmaylova B.F. (AZ)

(54) Triazolinonun törəmələri, herbisid kompozisiyası və əlaqə otlarının inkişafının qarşısının alınması üsulu.

(57) 1. Triazolinonun törəmələri (1-formullu)

burada R-C₁-C₄ - alkil;

R₁-C₁-C₄ - haloalkil;

X və Y - halogen

Q-CH(R₂)C(R₃)(R₄)Q₁ və ya CH=C(R₄) Q₁ ifadə edir, R₂-hidrogen, halogen, R₄-hidrogen, R₄-hidrogen və ya ən aşağı alkil, Q₁-CO₂H, CO₂R₅, CON(R₆)(R₇), CN, CHO, COR₅ ifadə edir, burada, R₅-

C₁-C₄-alkil, benzil, C₁-C₄-alkoksi-karbonil-C₁-C₄-alkil, R₆ və R₇ hər biri bir-birindən asılı olmayaraq hidrogen və ya C₁-C₄-alkil, triklopropil, C₂-C₄-alkenil, C₁-C₄-alkoksi, fenil, benzil və ya SO₂R₆ (burada R₆-hidrogendən fərqlənir) radikallardan və ya halogenlə və ya halogenlə, ən aşağı alkillə, sianla əvəz olunmuş yuxarıdakı radikallardan, birivə ya bu birləşmənin əsas birləşdiyi duzu (burada Q-CO₂H).

2. Etil-2-xlor-3-(2-xlor-4-flüor-5-(4-diflüoqmetil-4,5-dehidro-3-metil-5-okso-1H-1,2,3-trizol-1-il)fenil)propionatdan ibarət bənd 1 üzrə triazolinon törəməsi.

3. Herbisid kompozisiyası tərkibində triazolinon törəmələri və məqsədli əlavələr daxil olub onunla fərqlənir ki, tərkibində triazolinon törəməsi kimi 10-90 çəki % miqdarında bənd 1 üzrə 1 formullu birləşmə, qalanı - məqsədli əlavələr saxlayır.

4. Əlaqə otlarının inkişafının qarşısının alınma üsulu, tərkibində triazolinon törəmələri daxil olan kompozisiyanın köməyi ilə onunla fərqlənir ki, kompozisiya kimi ixtiranın formulun 3-cü bəndi üzrə 0.0625-0,5 kq/ha dozada kompozisiyadan istifadə olunur.

A 02

(11) i2003 0075

(21) 99/001621

(22) 18.06.1999

(51)⁷A 02F 7/44

(43) 29.12.2001

(71)(73) Azərbaycan Elmi-Tədqiqat
Bitki Mühafizə İnstitutu (AZ)

(72) Babayev Şahlar Mahmud oğlu
(AZ)

(54) Lifli pambıq çiyidlənməsi üçün
«AZETBMİ» qurğusu.

(57) Lifli pambıq çiyidlərinin çeşidlənməsi qurğusu, diskli işçi orqandan və çiyidləri diskin işçi səthinə ötürən yükləyiciqurğudan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, simmetriya oxu ətrafında fırlanan və kürə seqmenti formasında olan işçi səthinə rezin örtük çəkilmis içi boş disk, içərisində maye olan qabdakı paralona yuxarıdan sıxılır, çeşidləyicini çiyidlə təmin edən yükləyici qurğu və disk kinematik əlaqədədir, işçi məhlul çəni boru kəməri, nasos və tıxıç tipli maye bolücüsündən ibarət olan texniki vasitə maye sərfi

normasını nəzərləməyə imkanına malikdir, maye bölücüsünün gövdə və tıxacındakı pəncərələrin mərkəzi bucaqları bir birinə bərabər olmaqla gövdədə iki, tıxacdan bir pəncərə açılmışdır və gövdədəki pəncərələrdən biri izafi məhlul sərfəli yenidən çəpə qaytarmaq üçün nəzərdə tutulmuşdur.

A 61

(11) i2003 0089
(21) a2001 0148
(22) 24.07.2001
(51)⁷A 61B 5/04, 5/05; G 01N 33/00
(43) 30.10.2002
(71)(72)(73) İsrailov Azər Telman oğlu
Babayev Teymur Əsəd oğlu
İsrailova Qülər Telman qızı
(AZ)

(54) Elektropunktur kompüter diaqnostikası vasitəsilə müalicənin effektivliyinin obyektiv qiymətləndirilməsi üsulu.

(57) Elektropunktur kompüter diaqnostikası vasitəsilə müalicənin effektivliyinin obyektiv olaraq qiymətləndirilməsi üsulu, representativ akupunktur nöqtələrin elektrik keçiriciliyinin ölçülməsindən və İn/Yan meridianların funksional vəziyyətinin müəyyən edilmiş fizioloji dəhlizdən meylətməsinin təyin edilməsindən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, diaqnostik kriteriya kimi orqanizmin ümumi xarakteristikası ilə funksional disbalansı arasındakı korrelyasiya asılılığını xarakterizə edən parametrləri müəyyən edirlər, belə ki, korrelyativlik 99%, kəçəklik dərəcəsi $p < 0,01$ təşkil edir.

(11) i2003 0086
(21) 99/001617
(22) 19.11.1999
(51)⁷A 61B 17/28
(43) 29.12.2001
(71)(72)(73) İsmaylov Elturan Niyaz oğlu (AZ)
(54) Maqistral qan damarlarını sıxan qurğu.

(57) Maqistral qan damarlarının sıxılması üçün qurğu, sıxıcı mexanizm daxil olmaqla, onunla fərqlənir ki, o, elastiki materialdan yarım dairə formada hazırlanan və vint vasitəsilə

tənzimləyici qola bərkidilmiş vtulkaya birləşdirilən mildə oturdulan birinci təsbitədiçi üzərində rezin taxma olan iki sıxıcı mexanizmdən ibarətdir, tənzimləyici qol isə, ikinci təsbitədiçinin vint vasitəsilə bağlandığı əsasa perpendikulyar və hərəkətsiz bərkidilmiş dayağa vintlə bərkidilən vtulkaya oturulmuşdur.

(11) i2003 0064
(21) a2001 0008
(22) 12.01.2001
(51)⁷A 61K 31/245, 33/18;
A 61P 11/06
(43) 28.06.2002
(71)(72)(73) Rüstəmov Hafiz Safxan oğlu (AZ)
(54) Bronxial astmanın müalicəsi üçün inyeksiya məhlulu.

(57) Bronxial astmanın müalicəsi üçün inyeksiya məhlulu 3%-li kalium-yodid məhlulu əsasında olub, onunla fərqlənir ki, tərkibində komponentlərin növbəti nisbətində əlavə olaraq, 0,5%-li novokain məhlulu saxlayır, həcm %:
3%-li kalium-yodid məhlulu 2,0
0,5%-li novokain məhlulu 2,0

(11) i2003 0065
(21) a2001 0007
(22) 12.01.2001
(51)⁷A 61P 17/02
(43) 28.06.2002
(71)(72)(73) Rüstəmov Hafiz Safxan oğlu (AZ)
(54) Yanıq əleyhinə dərman vasitəsi.

(57) Yumurta sarısının yağının yanıq əleyhinə dərman vasitəsi kimi tətbiqi.

BÖLMƏ B

MÜXTƏLİF TEXNOLOJİ PROSESLƏR

B 01

(11) i2003 0096
(21) 98/001162
(22) 28.11.1997
(51)⁷B 01D 53/02
(43) 30.01.2000

(71)(73) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının Qeyri-üzvi və Fiziki Kimya İnstitutu (AZ)

(72) Ənnağiyev Mürşüd Xanvəli oğlu
Əliyeva Sultan Həmid qızı
(AZ)

(54) Havanı turşu buxarlarından təmizləmək üçün adsorbent.

(57) Havanı turşu buxarlarından təmizləmək üçün istifadə olunan təbii mordenit əsasında alınmış adsorbent, onunla fərqlənir ki, o aktivləşdirilmiş hidrogen olmasından ibarətdir.

B 22

(11) i2003 0081
(21) a2001 0104
(22) 25.05.2001
(51)⁷B 22F 9/16
(43) 30.10.2002
(71)(73) Bakı Dövlət Universiteti (AZ)
(72) Həsənov Eldar Şirin oğlu (AZ)
(54) Dəmirin birbaşa reduksiyası üçün qurğu.

(57) Dəmirin birbaşa reduksiyası üçün qurğu qaz xəttindən, reometrədən, saturatordan, konvertordan, suyu tutmaq üçün siklondan, şaquli şaxta reaktorundan, tozu tutmaq və zərərli qatışıqları yumaq üçün siklondan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, əlavə olaraq ikinci şaquli şaxta reaktoruna, suyun ayrılması və fosfor anhidridi vasitəsilə hidrogeni qurutmaq üçün birinci və ikinci reaktor arasında yerləşən siklona malikdir.

B 23

(11) i2003 0076
(21) 99/001222
(22) 10.12.1998
(51)⁷B 23K 35/00
(43) 01.10.2001
(71)(73) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)
(72) Mustafayev Sənan Məmmədov oğlu
Qasimov Siyavuş Əvəz oğlu
Məmmədov Arif Tapdıq oğlu
(AZ)
(54) Həbləşdirilmiş lehim almaq üçün şixtə.

(57) Həbləşdirilmiş lehimin alınması üçün şixtə mis və sink tərkibli ovuntular, həmçinin nikel, xrom, manqan və dəmir ovuntularından ibarət olub onunla fərqlənir ki, mis-sink tərkibli ovuntu olaraq 18-24 kütlə % sink tərkibli və dənəciklərin böyüklüyü ≥ 50 : ≤ 200 mkm olan bürüncdən ibarət komponentlərin aşağıdakı kütlə % nisbətindədir:

Nikel ovuntusu	2-6
Xrom ovuntusu	1,5-2,5
Dəmir ovuntusu	5-9
Manqan ovuntusu	6-10
Bürünc ovuntusu	qalamı

BÖLMƏ C

KİMYA VƏ METALLURGIYA

C 01

- (11) i2003 0083
(21) a2001 0111
(22) 06. 07. 2001
(51)^{7C} 01B 33/34
(43) 30.10.2002
(71)(73) **Beynəlxalq Elmi-Texniki Kompleks "İTERQEO-TE-TİS" BETK (AZ)**
(72) **Quvalov Abbas Abdurəhman oğlu**
Xəllilov Elçin Nüsrət oğlu
Səmədov Xasay Rəhim oğlu
Qəmbərov Dayandur Mürşüd oğlu (AZ)
(54) **NaA tipli süni seolitın alınma üsulu.**

(57) NaA tipli süni seolitın alınması üsulu vulkan şüşəsinin natrium qələvisi və alüminatı ilə qarışdırılaraq istilik emalından sonra alınmış helin kristallaşmasından ibarət olub onunla fərqlənir ki, $\text{Na}_2\text{O}/\text{Al}_2\text{O}_3=0,44\div 0,46$; $\text{Na}_2\text{O}/\text{SiO}_2=0,050\div 0,055$; $\text{SiO}_2/\text{Al}_2\text{O}_3=8,54\div 8,89$ mol nisbətində olan vulkan şüşəsi alüminium-hidroksid və natrium-karbonatla 1:1:2÷4 nisbətində qarışdırılır, sonra qarışıq 950-1050°C temperaturda suda həll olan alümosilikat şüşəsi alınana qədər əridilir, daha sonra su ilə qarışdırılır və alınmış kolloid məhlul 93-95°C temperaturda 6-10 saat ərzində kristallaşdırılır.

- (11) i2003 0061
(21) 99/001360
(22) 18.03.1999
(51)^{7C} 01F 1/00
(43) 29.12.2001
(71)(73) **Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)**
(72) **Fərzanə Eldar Nadir oğlu (AZ)**
(54) **Kiçik Reynolds ədədli axınlarda maddələrin sərfinin ölçülməsi üsulu.**

(57) Maddələrin standart daraldıcı qurğuya verilməsini, onda təzyiqlər düşgüsünün ölçülməsini, dövrü olaraq kapilyar boru vasitəsilə maddələrin bir hissəsinin daraldıcı qurğudan əvvəlki axından ondan sonrakı axına ötürülməsini və ötürmə dövrlərində daraldıcı qurğuda təzyiqlər düşgüsünün ölçülməsini əhatə edən kiçik Reynolds ədədli axınlarda maddələrin sərfinin ölçülməsi üsulu, onunla fərqlənir ki, əsas kapilyarın birləşdirildiyi vaxt dövrlərindən fərqli vaxtlarda daraldıcı qurğuya qədərki axından maddələrin bir hissəsinin əsas kapilyarın təmin etdiyi sərfdən fərqli sərf təmin edən əlavə kapilyar boru vasitəsilə daraldıcı qurğudan sonrakı maddələr axınına ötürürlər və bu zaman daraldıcı qurğuda yaranan təzyiqlər düşgüsünü təyin edirlər və əsas və əlavə kapilyarlardan maddələri ötürənə-dək və maddələri ötürmə dövrlərində daraldıcı qurğuda təzyiqlər düşgüsünü ölçməklə sıxlığı, özlülüyü və maddələr axınının sərfini təyin edirlər.

- (11) i2003 0062
(21) a2000 0181
(22) 02.08.2000
(51)^{7C} 01V 9/00
(43) 29.12.2001
(71)(73) **Bakı Dövlət Universiteti;**
Məmmədov Elxan Əkbər oğlu (AZ)
(72) **Məmmədov Elxan Əkbər oğlu (AZ)**
(54) **Konqlomeratlarda qızıl səpinti yataqlarının axtarış üsulu.**

(57) Konqlomeratlarda qızıl səpinti yataqlarının axtarış üsulu, küklü möhkəmlənmiş konqlomeratları növlərə bölməyə və onlarda sərbəst qızılı müəyyən etməyə əsaslanaraq, onunla fərqlənir ki, kontinental molass çökəklərində terriden-qirinti

dəstələri ritimlərə bölürlər və qızıl daşıyan damarlarının və suxurlarının yuvarlanmış qırıntılarından ibarət olan oliqomikt və polimikt valun konqlomeratlarını ayırırlar, onların prolüvial və prolüvial-allüvial fasiyalarından nümunələr götürürlər və dezinteqrasiya edirlər, kövrək materialda şlix üsulu ilə sərbəst qızılın miqdarını təyin edirlər və konqlomeratlarda qızıl səpinti yataqlarının axtarışı üçün etibarlı perspektivli ərazilər yüksək dəqiqlikdə müəyyənəndirirlər.

C 07

- (11) i2003 0084
(21) 99/001470
(22) 21.09.1999
(51)^{7C} 07C 1/04
(31) 9704217.0
(32) 28.02.1997
(33) GB
(43) 30.10.2002
(86) PCT/NO 98/00065 27.02.1998
(71)(73) **Den Norske Stats Oljeselskap A.S. et al (NO)**
(72) **Skanke, Daq**
Berqene, Edvard
Xolmen, Anders (NO)
(74) **Məmmədova B.A. (AZ)**
(54) **Fişer-Tropş katalizatorü və Fişer-Tropş sintezinin həyata keçirilməsi üsulu.**

(57) 1. Fişer -Tropş sintezi üçün katalizator monolitdən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, monolit cismin bir ucundan digər ucuna doğru keçən bir sıra ayrı-ayrı və arasıkəsilməz kanalları əmələ gətirən bərk cismi saxlayır, həm də kanalların divarı Fişer-Tropş katalizatorundan təşkil olunur və ya onu saxlayır.

2. Fişer-Tropş sintezinin sintez-qazın b.l görə katalizatorla kontaktda olması ilə həyata keçirilən üsulu onunla fərqlənir ki, H_2 və CO saxlayan sintez-qazın monolit katalizatorunda divarları Fişer-Tropş katalizatorundan təşkil olunmuş və ya onu saxlayan ayrı-ayrı və ya arasıkəsilməz kanallardan buraxılır, həmçinin monolitdən maye məhsulun ayrılması və reaksiyanın yaratdığı istiliyin aparılması həyata keçirilir.

3. 2-ci bənd üzrə üsul onunla fərqlənir ki, reaksiyanın əmələ gətirdiyi istilik maye məhsulda aparılır.

4. 3-cü bənd üzrə üsul onunla fərqlənir ki, istilik maye məhsulun selindən reaktorun xaricinə aparılır və maye məhsul selinin bir hissəsi təkrarən reaktora yönəldilir.

5. 2-4 -cü bəndlərdən istəniləni üzrə üsul onunla fərqlənir ki, reaksiyanın əmələ gətirdiyi istilik soyuducu mühitin eninə selinin köməyi ilə ayrı-ayrı kanallarda monolit katalizatorun cisminə aparılır.

6. 5-ci bənd üzrə üsul onunla fərqlənir ki, daxil edilən sintez-qazın və maye məhsulun seli paralel keçir.

7. B.6 görə üsul onunla fərqlənir ki, daxil edilən sintez-qazın və maye məhsulun seli Teylor seli rejimində kanallar üzrə keçir.

8. B.7 görə üsul onunla fərqlənir ki, daxil edilən sintez-qazın və maye məhsulun seli monolit vasitəsilə aşağı keçir.

9. B.4 görə üsul onunla fərqlənir ki, daxil edilən sintez-qazın (14) və maye məhsulun seli qarşı-qarşıya keçir.

10. Fişer-Tropş sintezinin sintez-qazın b.1 görə katalizatorla kontaktda olması ilə həyata keçirilən üsul onunla fərqlənir ki, reaktora H₂ və CO saxlayan sintez-qaz üçün giriş, maye məhsul üçün çıxış və divarları Fişer-Tropş katalizatorundan təşkil olunmuş və ya onu saxlayan, cismin bir ucundan digər ucuna keçən bir sıra ayrı-ayrı və arasıkəsilməz kanalları əmələ gətirən bərk cismi saxlayan monolit katalizator daxildir.

11. B.10 görə üsul onunla fərqlənir ki, monolit katalizatora nisbətən kiçik xüsusi səth sahəsi olan qeyri-aktiv daşıyıcı və nisbətən böyük xüsusi səth sahəli katalizator əsaslı kanalların divar örtüyü, katalitik aktiv material da əlavə edilməklə daxildir.

12. B.11 görə üsul onunla fərqlənir ki, katalizatorun əsas materialı və aktiv material kanalların divarına eyni zamanda çəkilir.

13. B.11 görə üsul onunla fərqlənir ki, kanalların divarlarına katalizatorun əsas materialı çəkilir, sonra isə əsasın materialına aktiv material əlavə edilir.

14. İstənilən b.b.11-13 görə üsul onunla fərqlənir ki, daşıyıcı keramik material və ya metaldir.

15. B.14 görə üsul onunla fərqlənir ki, keramik material aluminiumun alfa-oksidi və ya kordieritdir.

16. B.10 görə üsul onunla fərqlənir ki, monolit katalizatora nisbətən böyük xüsusi səth sahəsi olan qeyri-aktiv daşıyıcı daxildir, hansı ki, kanalların divarına katalitik aktiv material daxil edilir.

17. B.10 görə üsul onunla fərqlənir ki, monolit katalizatora katalitik aktiv material əlavə edilən nisbətən böyük xüsusi səth sahəli ekstruziya-laşdırılmış material daxildir.

18. İstənilən b.b.11-17 görə üsul onunla fərqlənir ki, nisbətən böyük xüsusi səth sahəsi olan Al₂O₃, SiO₂, TiO₂ və ya seolitdir.

19. İstənilən b.b.10-18 görə üsul onunla fərqlənir ki, Fişer-Tropş katalizatorunun aktiv materialı Co, Fe, Ru və/və ya Ni-dir.

20. İstənilən b.b. 10-19 görə üsul onunla fərqlənir ki, əlavə olaraq promotor daxil edilir.

21. B.20 görə üsul onunla fərqlənir ki, promotorun materialı Re, Pt, Ir, Rh, Pd və/və ya Ru-dur.

22. İstənilən b.b. 10-21 görə üsul onunla fərqlənir ki, monolit katalizatorun məsamələrinin sahəsinin ümumi sahəyə nisbəti 50-dən 90%-ə kimi təşkil edir.

23. 10-22-ci bəndlərdən istəniləni üzrə üsul onunla fərqlənir ki, monolit katalizatorun deşiklərinin sıxlığı hər kv düymə 100-dən 1000 kimi deşik (hər sm² 15,5-155 deşik) təşkil edir.

24. 10-23-cü bəndlərdən istəniləni üzrə üsul onunla fərqlənir ki, monolit katalizatorun divarlarının qalınlığı 0,05-dən 0,4 mm-ə kimidir.

25. 10-24-cü bəndlərdən istəniləni üzrə üsul onunla fərqlənir ki, ona çoxlu monolit katalizatorlar daxildir.

- (11) **i2003 0097**
(21) **a2001 0053**
(22) **13.03.2001**
(51)⁷C 07C 4/22, 13/15
(43) **28.06.2002**
(71)(73) **Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının Qeyri-üzvi və Fiziki Kimya İnstitutu (AZ)**
(72) **Bagırzadə Qulu Əhməd oğlu Hüseynov İdris Aslan oğlu Şeynin Viktor Yefimoviç Əhmədov Mübariz Məcid oğlu Məhərrəmov Zəmfira Yusif qızı (AZ)**

(54) Siklopentadienin alınma üsulu.

(57) Siklopentadienin alınma üsulu, disiklopentadiendən mürəkkəb katalizatorun stasionar təbəqəsində, onunla fərqlənir ki, disiklopentadienin monomerləşməsi bir mərhələli iki ardıcıl reaktorda təbii klinoptilolit üzərində 200°C temperatur və 5 saat¹ həcmi sürətdə aparılır.

- (11) **i2003 0073**
(21) **99/001561**
(22) **01.06.1999**
(51)⁷C 07C 7/20; C 08K 5/04
(31) **08/743 696; 08/910 128**
(32) **06.11.1996; 13.08.1997**
(33) **US**
(43) **01.10.2001**
(86) **PCT/US 97/18349 06.10.1997**
(71)(73) **ISP INVESTMENTS INC (US)**
(72) **Koxen Ceffri M. Volf Filip F. Vanç Villyam D.**
(74) **Məmmədova B.A. (AZ)**
(54) **Qaz hidratlarının əmələ gəlməsinin aradan qaldırılması və ya azaldılması üçün tərkib və üsul.**

(57) 1. Qaz hidratlarının əmələ gəlməsinin aradan qaldırılması və ya azaldılması üçün və ya qaz hidratlarının aqlomerasiyası tendensiyasını azaltmaq üçün tərkib, su və karbohidrogen daxil olan mayenin boru kəməri ilə nəql edilməsi zamanı laktam polimeri və ya sopolimeri daxil olmaqla, onunla fərqlənir ki, tərkibi vinilpirrolidon, vinilkaprolaktam və 6-12 karbon atomuna malik olub, dialkilaminalkilmetakrilamid, dialkildialkenil ammonium halogenid, və dialkilaminalkilakrilat və ya metakrilatdan ibarət olan qrupdan seçilmiş ammonium törəməsi monomerinin terpolimerindən seçilmiş sopolimer və polimerini, vinilpirrolidon və vinilkaprolaktam sopolimeri və vinilkaprolaktam homopolimerini və üçdən beşə kimi karbon atomunu və bir hidroksil qrupunu saxlayan spirti və ya ən azı 3 karbon atomuna malik olan, alkoksiqrup saxlayan aşağımolekullu qlikol efrini saxlayır.

2. 1-ci bənd üzrə tərkib onunla fərqlənir ki, adı çəkilmiş terpolimerə ammonium törəməsi monomeri daxildir ki, o dimetilamin-etilmetakrilatı təsvir edir.

3. 1-ci bənd üzrə tərkib onunla fərqlənir ki, adı çəkilmiş terpolimera kütləyə görə təqribən 17-32% vinilpirrolidon, təqribən 65-80% vinilkaprolaktam və təqribən 3-6% ammonium törəməsinin adı çəkilmiş monomeri daxildir.

4. 1-ci bənd üzrə tərkib onunla fərqlənir ki, adı çəkilmiş sopolimera vinilpirrolidon və vinilkaprolaktam və ya vinilkaprolaktam homopolimeri daxildir.

5. 1-ci bənd üzrə tərkib onunla fərqlənir ki, adı çəkilmiş qlikol efiri etilenqlikolmonobutil efirini, di(etilenqlikol) monobutil efirini; 2-izopropoksietanol, propilenqlikolpropil efirini, propilenqlikolbutil efirini və ya etilenqlikol monopropil efirini göstərir.

6. 1-ci bənd üzrə tərkib onunla fərqlənir ki, adı çəkilmiş spirt propil spirtini, vtör-butil spirtini, n-butil spirtini, tret-butil, izopropil spirti və ya 1-pentanolu göstərir.

7. 1-ci bənd üzrə tərkib onunla fərqlənir ki, adı çəkilmiş polimer adı çəkilmiş tərkibin kütləyə görə təqribən 20-dən 50%-ə kimini təşkil edir.

8. Qaz hidratlarının əmələ gəlməsinin aradan qaldırılması və azaldılması və ya qaz hidratlarının aqlomerasiyası tendensiyasının azadılması üsulu su və karbohidrogenlərdən ibarət olan mayenin boru kəməri ilə nəql edilməsi zamanı laktam sopolimeri və polimeri daxil olan tərkibin adı çəkilmiş mayeyə əlavə daxil olmaqla, onunla fərqlənir ki tərkib vinil-pirrolidon, vinilkaprolaktam və 6-dan 12-yə kimi karbon atomuna malik olub, dialkilaminalkilmetakrilamid, dialkildialkenil ammonium halogenid və dialkilaminalkil-akrilat və ya metakrilatdan ibarət olan qrupdan seçilmiş ammonium törəməsi monomerinin terpolimerindən seçilmiş sopolimer və polimerini, vinilpirrolidon və vinilkaprolaktam sopolimeri və vinilkaprolaktam homopolimerini və üçdən beşə kimi karbon atomu və bir hidroksil qrupunu saxlayan spirti və ya ən azı 3 karbon atomuna malik olan, alkoksil qrupunu saxlayan aşağımolekullu qlikol efirini saxlayır.

(22) 28.08.1997
(51)⁷C 07C 41/01, 41/09, 14/42, 43/04
(31) 0120/95
(32) 03.02.1995
(33) DK
(43) 30.12.1999
(86) PCT/DK 96/00047 29.01.1996
(71)(73) Halder Topsyoe A/S (DK)
(72) Voss Bodil
Voensen Finn
Hansen Con Byoqild (DK)
(74) Əfəndiyev V.F. (AZ)
(54) Tərkibində dimetil efiri, kütlə üzrə 20% qədər metanol və kütlə üzrə 20% qədər su olan məhsulun alınması üsulu.

(57) 1. Tərkibində, dimetil efiri, kütlə üzrə 20% qədər metanol və kütlə üzrə 20% qədər su olan məhsulun alınması üsulu, belə ki, həmin məhsul, sıxılma nəticəsində alovlanan daxili yanma mühərriklərində, yanacaq kimi səmərəlidir, üsula, sintez-qazanın, bir və ya bir neçə reaktorda, həm metanolun sintezi zamanı, həm də, metanolun dehidratlaşması zamanı aktivlik göstərən katalizator ilə kontaktının yaradılması, sonra isə, göstərilən qatışıqın, dimetil efiri, metanol və suyun, əmələ gəlmiş qaz texnoloji qatışıqından ayrılması daxildir, onunla fərqlənir ki, qaz texnoloji qatışıqını soyudaraq, tərkibində, metanol, dimetil efiri və su olan maye fazasını, və tərkibində, çevrilməmiş sintez-qazı və alınmış dimetil efirinin bir hissəsi olan qazaoxşar fazanı alırlar, sonra maye fazasını, birinci distillə qurğusundan keçirərək, tərkibində, dimetil efiri və metanol olan yüngül fraksiyanı emal edirlər, və emaldan sonra, qalığı xaric etməklə, tərkibində, metanol və su olan qalığı, ikinci distillə qurğusundan keçirərək, tərkibində, metanol olan axını emal edirlər, həmin axını, yuyulma ilə təmizləmək qurğusunda qazaoxşar fazanı yumaq üçün istifadə edirlər, sonra, yuyulma qurğusundan, dimetil efiri və metanol axınını, dehidratlaşma katalizatorun iştirakı ilə metanolun, dimetil efiri və suya katalitik dehidratlaşması üçün, reaktora göndərirlər, tərkibində, dimetil efiri, su və çevrilməmiş metanol olan dehidratlaşma məhsulunu, reaktordan çıxarırlar, həmin məhsulu soyudurlar və birinci distillə qurğusunun yüngül fraksiyası ilə birləşdirirlər və yana-

caq kimi tətbiq edilən, tərkibində, dimetil efiri olan məhsul alırlar.

2. 1-ci bənd üzrə üsul, onunla fərqlənir ki, qazaoxşar fazanın bir hissəsini, sintez qazının çevrilməsi reaktorlarına resirkulyasiya edirlər.

(11) i2003 0070
(21) a2000 0173
(22) 20.07.2000
(51)⁷C 07D 333/00
(31) 60/146 184; 60/147 642; 60/149 820
(32) 29.07.1999; 06.08.1999; 19.08.2000
(33) US
(43) 30.10.2002
(71)(73) ELİ LİLLİ END KOMPANİ (US)
(72) Buş Culi Key
Konrad Preston Çariz
Flom Merlin Cerard (US)
(74) Məmmədova B.A. (AZ)
(54) Kristallik 6-hidroksi-3-(4-[2-(piperidin-1-il)etoksi]fenoksi)-2-(4-metoksifenil)benz[b]tiofenhidroxlid, onu saxlayan əczaçılıq kompozisiyası, onun alınması üsulu və tətbiqi.

(57) 1. Kristallik 6-hidroksi-3-(4-(2-(piperidin-1-il)-etoksi)-fenoksi)-2-(4-metoksifenil)benz[b]tiofen hidroxlorid hidrat (F-III) rentgenoqramma ilə xarakterizə olunur ki, o aşağıdakı pikləri saxlayır: 2θ-da 4,6±0,2; 7,8±0,2; 9,3±0,2; 14,0±0,2; 17,6±0,2; 20,8±0,2 və 24,3±0,2°, bunlar mis şüalanma mənbəyindən 25±0,2°C-də və 35±10% nisbi nəmlikdə alınır.

2. Əczaçılıq kompozisiyası, o aktiv komponenti və köməkçi komponentləri saxlayır, onunla fərqlənir ki, b.1 görə kristallik birləşməni, bir və ya daha çox əczaçılıq daşıyıcılarını, həllediciləri və ya aşqarları; və, vacib olmayaraq, estrogeni, vacib olmayaraq, progestini, vacib olmayaraq, aro-mataz ingibitorunu, vacib olmayaraq, LHRH analoqunu və vacib olmayaraq, asetilxolinesteraz (AChE) ingibitorunu saxlayır.

3. B.2 görə kompozisiya onunla fərqlənir ki, o b.1 görə olan kristallik birləşməni, bir və ya daha çox əczaçılıq daşıyıcılarını, həllediciləri və ya aşqarları; və estrogeni saxlayır.

4. B.3 görə kompozisiya onunla fərqlənir ki, estrogen premarindir.

(11) i2003 0067
(21) 98/001199

5. B.2 görə kompozisiya onunla fərqlənir ki, o b.1 görə kristallik birləşməni; bir və ya daha çox əczaçılıq daşıyıcılarını, həllediciləri və ya aşqarları; və progestini saxlayır.

6. B.5 görə kompozisiya onunla fərqlənir ki, progestin noretildnodelin və noretindron dan təşkil olunmuş qrupdan seçilir.

7. B.2 görə kompozisiya onunla fərqlənir ki, o b.1 görə kristallik birləşməni; bir və ya daha çox əczaçılıq daşıyıcılarını, həllediciləri və ya aşqarları; və AChE inhibitorunu saxlayır.

8. B.7 görə kompozisiya onunla fərqlənir ki, AChE inhibitoru fi-zostiqmin salisilat, hidroxlorid takrin və hidroxlorid donepezildən təşkil olunmuş qrupdan seçilir.

9. B.2 görə kompozisiya onunla fərqlənir ki, o b.1 görə kristallik birləşməni; bir və ya daha çox əczaçılıq daşıyıcılarını, həllediciləri və ya aşqarları; estrogeni və proqestini saxlayır.

10. B.1 görə birləşmənin alınması üsulu, ona kristallaşdırma daxildir, onunla fərqlənir ki, ona 6-hidroksi-3-(4-[2-(piperidin-1-il)etoksi]fenoksi)-2-(4-metoksifenil)benz [B] tiopen hidroxlorid in izopropanol və su qarışığından kristallaşdırılması daxildir.

11. B.10 görə üsul onunla fərqlənir ki, suyun izopropanola nisbəti (həcm:həcm) 1 və 9-un 1-ə nisbəti arasındadır.

12. B.11 görə üsul onunla fərqlənir ki, göstərilmiş nisbət 2,5 və 5,6-nın 1-ə nisbəti arasındadır.

13. B.12 görə üsul onunla fərqlənir ki, göstərilmiş nisbət 3 və 5,6-nın 1-ə nisbəti arasındadır.

14. B.1 görə birləşmənin tətbiqi, uşaqlığın fibrozu, endometrioz, aortanın hamar əzələlərinin hüceyrələrinin artması restenoz, süd vəzinin xərçəngi, uşaqlığın xərçəngi, prostatın xərçəngi, prostatın xoşxasiyyəli hiperplaziyası, sümüklərin parçalanması, osteoporoz, ürək-damar xəstəlikləri, hiperlipedemiya, MƏC pozulması və Alsheymer xəstəliyindən təşkil olunmuş qrupdan seçilmiş patoloji hallann ingibirləşməsi üçün.

15. B.14 görə birləşmə - süd vəzisi xərçəygin ingibirləşdirilməsi üçün.

16. B.15 görə birləşmə onunla fərqlənir ki, profilaktika ingibirləşmənin hərəkət tərzidir.

17. B.14 görə birləşmə - yumurtalıqın xərçənginin ingibirləşməsi üçün.

18. B.14 görə birləşmə endometriya xərçənginin ingibirləşməsi üçün.

19. B.1 görə birləşmə - məməllərdə xolinasetiltransferazın (ChAT) fəallıq artırılması üçün.

(11) i2003 0071

(21) a2000 0174

(22) 20.07.2000

(51) C 07D 333/00

(31) 60/146 286; 60/147 570;
60/149 773

(32) 29.07.1999; 06.08.1999;
19.08.2000

(33) US

(43) 30.10.2002

(71)(73) ELİ LİLLİ END KOMPANİ (US)

(72) Buş Culi Key

Konrad Preston Çariz

Flom Merlin Cerard

Lük Veyn Duqlas (US)

(74) Məmmədova B.A. (AZ)

(54) Kristallik 6-hidroksi-3-(4-[2-(piperidin-1-il)etoksi]fenoksi)-2-(4-metoksifenil)benz [B] tiopen hidroxlorid, onu saxlayan əczaçılıq kompozisiyası, onun alınması üsulu və tətbiqi.

(57) 1. Kristallik 6-hidroksi-3-(4-[2-(piperidin-1-il)etoksi]fenoksi)-2-(4-metoksifenil)benz [B] tiopen hidroxlorid hidrat (F-1) rentgenoqramma ilə xarakterizə olunur ki, o aşağıdakı pikləri saxlayır: 2θ-da 7,9±0,2; 10,7±0,2; 14,9±0,2; 15,9±0,2; 18,3±0,2 və 20,6±0,2°, bunlar mis şüalanma mənbəyindən alınır.

2. Əczaçılıq kompozisiyası, o aktiv komponenti və köməkçi komponentləri saxlayır, onunla fərqlənir ki, b.1 görə kristallik birləşməni, bir və ya daha çox əczaçılıq daşıyıcılarını, həllediciləri və ya aşqarları; və, vacib olmayaraq, estrogeni, vacib olmayaraq, progestini, vacib olmayaraq, aromataz inhibitorunu, vacib olmayaraq, LHRH analoqunu və vacib olmayaraq, asetilxolinesteraz (AChE) inhibitorunu saxlayır.

3. B.2 görə kompozisiya onunla fərqlənir ki, o b.1 görə olan kristallik birləşməni, bir və ya daha çox əczaçılıq daşıyıcılarını, həllediciləri və ya aşqarları; və estrogeni saxlayır.

4. B.3 görə kompozisiya onunla fərqlənir ki, estrogen premarindir.

5. B.2 görə kompozisiya onunla fərqlənir ki, o b.1 görə kristallik birləşməni; bir və ya daha çox əczaçılıq daşıyıcılarını, həllediciləri və ya aşqarları; və progestini saxlayır.

6. B.5 görə kompozisiya onunla fərqlənir ki, progestin noretildnodelin və noretindron dan təşkil olunmuş qrupdan seçilir.

7. B.2 görə kompozisiya onunla fərqlənir ki, o b.1 görə kristallik birləşməni; bir və ya daha çox əczaçılıq daşıyıcılarını, həllediciləri və ya aşqarları; və AChE inhibitorunu saxlayır.

8. B.7 görə kompozisiya onunla fərqlənir ki, AChE inhibitoru fi-zostiqmin salisilat, hidroxlorid takrin və hidroxlorid donepezildən təşkil olunmuş qrupdan seçilir.

9. B.2 görə kompozisiya onunla fərqlənir ki, o b.1 görə kristallik birləşməni; bir və ya daha çox əczaçılıq daşıyıcılarını, həllediciləri və ya aşqarları; və proqestini saxlayır.

10. Patoloji halların ingibirləşməsi üçün b.1 görə birləşmə, o, uşaqlığın fibrozu, endometrioz, aortanın hamar əzələlərinin hüceyrələrinin artması, restenoz, süd vəzinin xərçəngi, uşaqlığın xərçəngi, prostatın xərçəngi, prostatın xoşxasiyyəli hiperplaziyası, sümüklərin parçalanması, osteoporoz, ürək-damar xəstəlikləri, hiperlipedemiya, MƏS pozulması və Alsheymer xəstəliyindən təşkil olunmuş qrupdan seçilir.

11. B.10 görə birləşmə - süd vəzisi xərçənginin ingibirləşməsi üçün.

12. B.11 görə birləşmə onunla fərqlənir ki, profilaktika ingibirləşmənin hərəkət tərzidir.

13. B.10 görə birləşmə - yumurtalıqın xərçənginin ingibirləşməsi üçün.

14. B.10 görə birləşmə - endometriya xərçənginin ingibirləşməsi üçün.

15. B.1 görə birləşmə - məməllərdə xolin - asetiltransferazın (ChAT) aktivləşməsi üçün.

16. Kristallaşma daxil olan b.1 görə birləşmənin alınması üsulu onunla fərqlənir ki, ona 6-hidroksi-3-(4-(2-(piperidin-1-il)etoksi)fenoksi)-2-(4-metoksifenil)benz [B] tiopen hidroxlorid in tetrahidrofuranda kristallaşması daxildir.

C 08

- (11) i2003 0066
(21) 99/001524
(22) 09.07.1999
(51)⁷C 08L 23/06; H 01B 3/12, 3/22
(43) 29.12.2001
(71)(73) Azərbaycan Respuboikası Milli Elmlər Akademiyasının Fizika İnstitutu (AZ)
(72) Ramazanov Məhəmmədli Əhməd oğlu Abbasov Səməndər Abas oğlu (AZ)
(54) Elektroizolyasiya materialı alınması üsulu.

(57) Elektroizolyasiya materialı alınması üsulu, polimer və pyezokeramika tozunun qarışmasından, polimerin ərimə temperaturundan yuxarı temperaturda metal arasında preslənməsindən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, polimer toz əvvəlcədən hava mühitində, havanın elektrik möhkəmliyinin 1,0-2,5 qiymətlərində və 0,5-1,0 saat müddətində elektrik boşalmasına məruz edilərək işlənir.

C 09

- (11) i2003 0091
(21) a2001 0162
(22) 07.09.2001
(51)⁷C 09D 5/08; C 23F 11/00
(43) 30.10.2002
(71)(73) Mustafayev Sürxay Tahə oğlu Xəlilov Elçin Nüsrət oğlu "Yeni-Tex" kompaniyası (AZ)
(72) Mustafayev Sürxay Tahə oğlu Xəlilov Elçin Nüsrət oğlu (AZ)
(54) Korroziyaya qarşı örtük.

(57) Korroziyaya qarşı örtük tərkibində qətran, bərkidici, piqment örtük əmələgətirici və həlledici olmaqla, onunla fərqlənir ki, örtük əmələgətirici kimi divinilstirolun oliqomerini, qətran kimi mol.çə-kisi 1002 olan poliefiruretan qətranı, bərkidici klmi "K" markalı poliizosianat və əlavə olaraq nikotin turşusunu komponentlərin aşağıdakı nisbətlərində saxlayır (kütlə, %):

Poliefiruretan qətranı (m.ş. 1002)	24-25
"K" markalı polilzosianat	24-25
Divinilstirolun oliqomeri	10-11
Nikotin turşusu	9-10

Piqment
Həlledici

19-20
qalanı

- (11) i2003 0082
(21) a2001 0110
(22) 31.05.2001
(51)⁷C 09D 13/00
(43) 30.10.2002
(71)(73) Quvalov Abbas Abdurəhman oğlu Xəlilov Elçin Nüsrət oğlu Beynəlxalq Elmi-Texniki Kompleks "İTERQEO-TETİS BETK" (AZ)
(72) Quvalov Abbas Abdurəhman oğlu Xəlilov Elçin Nüsrət oğlu (AZ)
(54) Yazı təbəşirlərinin alınma üsulu.

(57) Yazı təbəşirlərinin alınma üsulu xammal qarışığının qarışdırılması və homogenləşdirilməsi, təbəşirlərin qəliblənməsi, hazır təbəşirlərin qurudulması onunla fərqlənir ki, xammal qarışığı kimi aşağıdakı tərkibdə kompozisiyadan istifadə olunur (kütlə üzrə %-lə):

Üyüdülmüş təbəşir	60-68
Kaolin	1-10
Zeolit	1-10
KMS və ya kraxmal	0,5-1,0
Hidrofob əlavə	0,5-1,0
Su	qalanı

və hazır təbəşirlərin qurudulmasını 50-60°C-də 2-3 saat müddətində aparırlar.

C 10

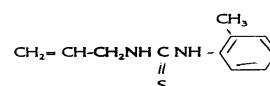
- (11) i2003 0054
(21) a2000 0031
(22) 22.02.2000
(51)⁷C 10G 33/04
(43) 29.12.2001
(71)(73) Bakı Dövlət Universiteti; Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının Qeyri-üzvi və Fizika Kimya İnstitutu (AZ)
(72) Abdinova Adilə Bəhrəm qızı Axundova Zəmfira Əbdürəhman qızı Əliyeva Rəfiqə Əli-rza qızı (AZ)
(54) Neftin susuzlaşdırılması üsulu.

(57) Neftin susuzlaşdırılması üsulu deemulqatorla emalından ibarət

olub, onunla fərqlənir ki, deemulqator kimi otaq temperaturunda (20-25°C), epoksid qətranı ilə furan və qələvi nariumla sadəcə qarışdırılmasından və çəki hissəsində aşağıdakı komponentlərin nisbətində:
Epoksid 5,0-12,5
Furan 88,0-94,0
Qələvi 0,5-2,0
alınan məhsul istifadə olunur.

- (11) i2003 0078
(21) a2000 0041
(22) 02.03.2000
(51)⁷C 10M 105/60, 105/72
(43) 02.07.2001
(71)(73) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)
(72) Allahverdiyev Mirzə Ələkbər oğlu Fərzəliyev Vaqif Məcid oğlu Məhərrəmov Abel Məmmədli oğlu Şirinova Nəcibə Əhməd qızı Rzayeva İradə Əli qızı Cavadova Leyla Ağacavad qızı (AZ)
(54) Neft məhsullarına antioksidləşdirici aşqar.

(57) Neft məhsullarına antioksidləşdirici aşqar kimi formulu

olan I-allil-3(2-metilfenil)tiokarbamidin tətbiqi.

- (11) i2003 0060
(21) a2000 0195
(22) 29.09.2000
(51)⁷C 10M 151/52, 153/02
(43) 01.10.2001
(71)(73) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)
(72) Əhmədov Ələddin İslam oğlu Həmidova Ceyhun Şəfayət qızı İsaqov Elxan Urşan oğlu Musayeva Minaxanım Ənvər qızı (AZ)
(54) Sürtkü yağlarına çoxfunksiyalı polimer aşqarın alınma üsulu.

dan konversiya edilmiş təbii qazla dənəvərlərin aşağı hərarətdə reduksiya edilməsi prosesindən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, flüsedici əlavə kimi qatışıq bentonit və texniki natrium məhlulundan, dəmir yanığı kütlə miqdarında müvafiq olaraq 0,003 % və 0,001% istifadə edilir, yandırılma prosesini isə 600° C hərarətdə aparılır, dənəvərlərin reduksiyasını 700° C hərarətdə NaOH məhlulu ilə Mg₃H₄SO₄ mikrobyatın iştirakı ilə aparılır.

C 23

- (11) i2003 0095
(21) 99/001279
(22) 28.01.1999
(51)⁷C 23F 11/00
(43) 29.12.2000
(71)(73) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının Qeyri-üzvi və Fiziki Kimya İnstitutu (AZ)
(72) Kazimov Aydın Məmmədli oğlu Məmmədyərova İzida Fuad qızı Səlimxanova Dilşad Həsən qızı Baxışova Dilarə Əli qızı İbrahimova Səmayə Hümət qızı (AZ)
(54) Poladın korroziyadan mühafizəsi üçün inhibitor.

(57) Poladın korroziyadan müafizə üçün inhibitor kimi naften turşusunun amidi, onunla fərqlənir ki, tərkibinə sinkin su məhlulu 10:1-7 nisbətində əlavə edilir.

- (11) i2003 0077
(21) a2000 0171
(22) 18.07.2000
(51)⁷C 23F 11/12, 11/14, 11/16
(43) 02.07.2001
(71)(73) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)
(72) Sadıxov Kamil İsmayıl oğlu Ağayev Əmirçoban Nəsir oğlu Vəliyeva Səadət Mövsüm qızı Muradova Fəridə Mustafa qızı Ağayeva Zəmfira Rza qızı Zeynalov Sabir Dadaş oğlu Gülləliyev İkrəm Sənnətəli oğlu (AZ)

(54) Poladın korroziya inhibitorunun alınma üsulu.

(57) Poladın korroziya inhibitorunun alınma üsulu alkilaromatik birləşmələrin sulfoturşularının əsaslarla neyt-rallaşdırma yolu ilə həyata keçirilərək onunla fərqlənir ki, alkilaromatik birləşmələrin sulfoturşuları əvəzinə metilen-bis-nonilfenol sulfoturşusu, əsas kimi isə dietilentriamin götürürlər.

- (11) i2003 0098
(21) 99/001588
(22) 21.10.1999
(51)⁷C 25C 7/08
(43) 02.07.2001
(71)(73) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının Qeyri-üzvi və Fiziki Kimya İnstitutu (AZ)
(72) Həsənov Zəhrab Həsən oğlu (AZ)
(54) Sənaye alüminat məhlullarından qalliumun ayrılması üçün civə katodlu elektrolizer.

(57) Sənaye alüminat məhlullardan qalliumun ayrılması üçün civə katodlu elektrolizer, onunla fərqlənir ki, bütün katod səthində yuxarı silindrik, aşağısı konusvari yuvacıqlar ovulmuş, sonunda isə diametri 1,0÷1,5mm olan kapilyarlar qoyulmuşdur.

BÖLMƏ D

TOXUMA MALLAR VƏ KAĞIZ

D 01

- (11) i2003 0092
(21) 42-PRİ
(22) 30.03.1994
(31) A2036/88; 4614835/05
(32) 16.08.1988; 15.08.1989
(33) AT
(51)⁷D 01F 2/00, 2/02; C 08L 1/02; B 01J 19/18
(60) 1797630
(71)(73) Lensinq (AT)
(72) Ştefan Sikeli Bernd Volşner Diter Ayxinqer Raymund Yurkoviç Xaynrix Firqo (AT)
(74) Orucov R.K. (AZ)

(54) Su tərkibli üçlü amin oksidində sellüloz məhsullarının alınma üsulu və qurğusu.

(57) 1. Su tərkibli üçlü amin oksidində sellüloz məhsullarının alınma üsulu üçlü aminin su-oksidi qarışığındakı sellüloz dispersiyasının fasiləsiz qurğuya daxil edilməsi, burada dispersiyanın yerdəyişməsi ilə eyni vaxtda aşağı təzyiqdə onun qızması və suyun qismən çıxarılması daxil olaraq, onunla fərqlənir ki, üsulun sadələşdirilməsi məqsədilə, dispersiyanın yerdəyişməsini 100-150 mbar təzyiqində 3-4 dəq. ərzində 70-80° C hərarətində qızdırılan və üz səthində paylanan 1,5-15,0 mm qalınlığında nazik qat şəklində yerinə yetirirlər.

2. Su tərkibli üçlü amin oksidində sellüloz məhsullarının alınması üçün qurğu, şaquli quraşdırılmış dolayısı ilə qızdırılan vakuumlaşdırıcı qabdan və içində yerləşdirilmiş mərkəzi qarışdırıcı valı və üzərində qarışdırıcı pərlər olan qarışdırıcı qurğudan, sellülozun və onun homogen məhlulunun suspensiyası üçün giriş və çıxış borucularından ibarət olaraq, onunla fərqlənir ki, hazır məhsulun keyfiyyətinin artırılması məqsədilə qarışdırıcı pərlərin qabın daxili divarlarında radial məsafəsi 20 mm-dən artıq olmayaraq seçilmişdir, belə ki, sellülozun suspensiyası üçün olan giriş borucuğunu qabın yuxarı hissəsində, sellülozun homogen məhlulu üçün olan çıxış borucuğunu isə qabın aşağı hissəsində yerləşdirirlər.

3. 2-ci bənd üzrə qurğu onunla fərqlənir ki, o, sellüloz suspensiyasının qabın daxili divarında paylanması üçün qarışdırıcı val üzərində quraşdırılmış paylaşdırıcı halqa ilə təchiz olunur.

4. 2-ci bənd üzrə qurğu onunla fərqlənir ki, qarışdırıcı pərləri qarışdırıcı val üzərində valın oxuna tərəf əyilmə bucağının ölçülməsi imkanı ilə quraşdırırlar.

BÖLMƏ E

TİKİNTİ, MƏDƏN İŞLƏRİ

E 21

- (11) i2003 0090

- (21) a2000 0003
(22) 11.01.2000
(51)⁷E 21B 37/00
(43) 30.03.2001
(71)(73) Dövlət Elmi-Tədqiqat və Layihə İnstitutu "Dənizneft-qazlayihə" (AZ)
(72) Məmmədov Kamil Qüdrət oğlu İbrahimov Abdulla Cabbar oğlu Rzazadə Nazim Abutalıb oğlu Süleymanova Sevdə Abas qızı Qafarova Gülyetər Mikayıl qızı Qafarov Nizami Hüseyn oğlu (AZ)
(54) Asfalt-qətran-parafin çöküntülərinin yaranmasının qarşısının alınma üsulu.

(57) Asfalt-qətran-parafin çöküntülərinin yaranmasının qarşısının alınma üsulu alüminium birləşməsinin həlledici ilə qarışığının vurulması ilə olub, onunla fərqlənir ki, alüminium birləşməsi kimi kaolindən və həlledici kimi kondensatdan müvafiq olaraq kütlə hissəsi ilə 1:2 nisbətində neftin hər litrinə 250-300 mq miqdarında istifadə edirlər.

- (11) i2003 0080
(21) 99/001485
(22) 21.09.99
(51)⁷E 21B 43/22
(43) 02.07.2001
(71)(73) Azərbaycan neft sənayesinin elmi-tədqiqat layihə institutu AZNSETLİ (AZ)
(72) Qurbanov Ramiz Seyfulla oğlu Hacıyev Firudin Məhəmmədli oğlu (AZ)
(54) Neft-qaz layının işlənmə üsulu.

(57) Neft-qaz layının işlənmə üsulu kimyəvi reagentlər vurulması yolu ilə, onunla fərqlənir ki, kimyəvi reagent kimi kalium ionları ilə zənginləşdirilmiş 70-80°C-yə kimi qızdırılmış sudan istifadə edirlər.

BÖLMƏ F

MEXANİKA, İŞIGLANMA, İSİTMƏ, MÜHƏRRİK VƏ

NASOSLAR, SİLAH VƏ SÜR-SAT, PARTLATMA İŞLƏRİ

- F 02
(11) i2003 0093
(21) a2001 0091
(22) 07.05.2001
(51)⁷F 02N 11/00
(43) 30.10.2002
(71)(73) Azərbaycan Texniki Universiteti (AZ)
(72) Rzayev Nuri Rza oğlu Rzayev Rasim Nuri oğlu (AZ)
(54) Avtomobilin starter elektrik mühərriki.

(57) Avtomobilin starter elektrik mühərriki dartı relesindən və aydın görünən qütb hərəkətə gətirmə sistemi olan statorun, xamıtlı mufta intiqallı və kiçik dişli çarxlı lövbərdən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, elektrik mühərrikinin lövbəri elə yerinə yetirilmişdir ki, statorun qütb sisteminin maqnit sahəsinin qüvvələrinin, təsiri altında, ox istiqamətində yerdəyişmə imkanı ilə elektrik mühərrikinin valı ilə və statorun qütb sistemindən və xamıtlı muftanın gedişinə bərabər məsafədə fırçalardan sürüşmə üçün qaytarıcı yayla radial ilişməyə malikdir.

- (11) i2003 0094
(21) a2001 0092
(22) 07.05.2001
(51)⁷F 02N 11/00
(43) 30.10.2002
(71)(73) Azərbaycan Texniki Universiteti (AZ)
(72) Rzayev Nuri Rza oğlu Rzayev Rasim Nuri oğlu (AZ)
(54) Avtomobilin alışdırma sistemi.

(57) Avtomobilin alışdırma sistemi akkumulyatordan, alışdırma sarğacından, qırıcıdan və yüksək gərginlikli naqillər vasitəsilə uyğun şamların mərkəzi elektrodları ilə birləşmiş tər-pənməz yan elektrodları olan qırıcı paylayıcıdan və yüksək gərginlikli naqil ilə alışdırma sarğacının ikinci tərəfinə bərkidilmiş mərkəzi elektrod-dan, aralarındakı hava araməsafəsin-dən keçən yan elektrodları olan yük-sək gərginlikli paylayıcının məkikin-dən, silindrlərin gövdəsinin başlığına vintlənmiş elektrodları kütlə polyarlı-ğına malik olan alışma şamlarından

ibarət olub, onunla fərqlənir ki, bütün alışma şamlarının mərkəzi elektrodla-rı alışdırma sarğacından yüksək gər-ginlikli naqillərlə birbaşa əlaqələndi-rilib, bu zaman alışma şamlarının gövdələri silindrlərin başlıqlarından izolə olunmuş yivə vintlənmişdir, hər bir alışma şamının yan elektrodunun gövdəsi keçirici vasitəsilə paylayıcı-nın qapağı üzərində olan özünə uyğun yuva ilə əlaqələnir, paylayıcının mərkəzi yuvası avtomobilin kütləsi ilə əlaqələndirilib, paylayıcının yan elektrodları bucağı şamların optimal alışma bucağına uyğun olan bucağı seqment şəkilindədir və paylayıcının məkikinin hərəkəti istiqamətinə eks-sentrik olaraq yerləşmişdir, sahənin bir hissəsi qırıcının kütlə ilə açıq kon-taktına uyğun olub, paylayıcının qa-pağı ilə birdir və paylayıcının yan elektrodunun seqmenti səviyyəsində olan izolə olunmuş hamar səthdir.

F 03

- (11) i2003 0059
(21) a2001 0024
(22) 02.02.2001
(51)⁷F 03B 17/02, 7/00
(43) 29.12.2001
(71)(73) Səriyev Eldar Bəhram oğlu (AZ)
(54) Fasiləsiz fırlanma əldə olunması üçün qurğu.

(57) 1. Fasiləsiz fırlanma əldə olunması üçün qurğu idarə sistemindən, statorun, silindrik korpus şəklində düzəldilmiş çox kanallı val şəklində icra edilmiş rotordan ibarət olub, həm də valın çıxıntısının çən-bərində valın korpusundakı kanallarla birləşən valın kəşiyinin çevrəsinin dio-qanalı üzrə alın korpusunun uzunlu-ğu boyu fırlanma oxunun mərkə-zindən eyni məsafədə yerləşmiş yivli dəliklər yerinə yerililmişdir, və bu-nunla belə, çox kanallı val ötürücü şkiqlərlə aparıcı şkiqlərinə birləşdi-rilməklə, onunla fərqlənir ki, stator, müəyyən səviyyəyə qədər maye ilə doldurulmuş iki silindrik tutum şəklində yerinə yetirilmişdir, roto-run çox kanallı valının yivli dəliklə-rində isə saquli borular yerləşdiril-mişdir ki, onların uclarında silind-rik müxtəlif həcmli tutumlar yerləşib, bundan başqa valın üzərində paylayıcı halda hermetik və hərəkətsiz yerləşmişdir ki, o da iki kon-sentrik silindr şəklində yerinə yetiri-

lib, beləki silindrlər arasındakı hal-qavari fəza valın korpusunun kəməlləri ilə üst-üstə düşən iki bərabər hissəyə bölünmüşdür, həmçinin idarə sistemi borular vasitəsilə statorun tutumları, paylayıcı halqa və sürət reduktorunun aparıcı dişinin çarxları ilə birləşən iki mərkəzdən-qaçma yaxud porşen mexanizmlərindən ibarətdir.

2. 1-ci bənd üzrə qurğu onunla fərqlənir ki, statorun tutumu əks qapaqla təchiz edilmişdir.

F 04

- (11) i2003 0058
(21) a2000 0156
(22) 20.06.2000
(51) F 04F 01/08; E 21B 43/00
(43) 29.12.2001
(71)(73) Azərbaycan Texniki Universiteti (AZ)
(72) Hüseynov Səməd Oruc oğlu
Axundov Fikrət Həmid oğlu
Əliyev Faiq Saleh oğlu (AZ)
(54) Qazlift qurğusu.

(57) Qazlift qurğusu ikicərgəli lift-dən, dəlikli işəsalma muftasından ibarət olub, onunla fərqlənir ki, o, işəsalma muftasının gövdəsində yerləşmiş qanovlarda plunjerin təsbit edilməsinin mümkünlüyü ilə, başlığı çevrə boyunca yayla sıxılmış şarnir şəkilli təsbitedicilərlə yerinə yetirilmiş plunjerlə təchiz edilmişdir, dəliklər isə plunjerin oturacağı ilə eyni bucaq altında yerinə yetirilmiş işəsalma muftasının oturacağında çevrə boyunca yerləşərək, plunjer vasitəsi ilə tənzim olunma mümkünlüyü ilə, konusvari formalı yayla sıxılmış ucluğu olan əks klapanlarla təchiz edilmişdir.

F 16

- (11) i2003 0072
(21) a2000 0131
(22) 15.05.2000
(51) F 16J 13/12
(31) 60/062 831; 09/170 191
(32) 22.10.1997; 13.10.1998
(33) US
(43) 29.12.2001
(86) PCT/US 98/22247 22.10.1998
(71)(73) Foster Uiller ABŞ Korporəşn (US)
(72) Molsberi, Alen, S
Mişka, Roland, T

- Kalinowski, Cozef**
Klik, Riçard (AZ)
(74) Məmmədova B.A. (AZ)
(54) Qapağın flansa bərkidilməsi üçün milin dartılması üçün qurğu.

(57) 1. Qapağın (3) flansa (2) bərkidilməsi üçün milin dartılması üçün qurğu, flans yüksək təzyiqli rezervuarına (1) aid olub, tərkibindəki elementlərdən, yəni qapaq (3) və flansdan (2) hər biri hər iki tərəfdən açıq olan, ən azı, bir deşiyə (48a, 48b) malik olmaqla bərabər, qapaq (3) flansa (2) tərəf dönmə vəziyyətə gətirildikdə deşikləri (5a, 5b) bərabərləşdirilən və qapaq (3) və flansın (2) bir tərəfində yerləşən və qapaq (3) və flans (2) istiqamətində seçimli hərəkətə gətirilməsi mümkün olaraq hazırlanmış, ən azı, bir porşen (9), porşenin (9) qapaq (3) və flans (2) istiqamətində hərəkətə gətirilməsi üçün seçimli hərəkətə gətirilən icra edici mexanizm (10,22), porşenə (9) bərkidilmiş və qapaq (3) və flansın (2) bir-birinə nisbətən bərabərləşdirilmiş deşiklərinin (5a,5b) içərisindən keçən mil (6), həm də mil (6) porşendən (9) uzaqlaşdırılmış mil başlığına (8) malikdir, belə ki, mil başlığı (8) flans (2) və qapağın (3) porşenə (9) əks olan digər tərəfində yerləşir, porşenin (9) qapaq (3) və flans (2) istiqamətində hərəkətə gətirilməsi zamanı içərisindən mil (6) keçən deşiyi (19) olan hərəkətli anker lövhəsi (18), həm də deşik (19) genişləndirilmiş hissəyə (21) və ensiz hissəyə (20) malikdir, bu zaman anker lövhəsi (18) birinci vəziyyət, hansı ki, bu halda deşiyin (19) ensiz hissəsi qapaq (3) və flansın (2) deşikləri ilə bərabərləşdirilmişdir və ikinci vəziyyət, hansı ki, bu halda deşiyin (19) genişləndirilmiş hissəsi (21) qapaq (3) və flansın (2) deşikləri (5a,5b) ilə bərabərləşdirilmişdir, arasında yerini dəyişə bilən olmaqla qurulur və birinci vəziyyət və ikinci vəziyyət arasında anker lövhəsinin (18) seçimli yerdəyişməsi üçün olan vəziyyətverici vasitə, daxil olan qurğu onunla fərqlənir ki, anker lövhəsi (18) flans (2) və qapağın (3) porşenə (9) əks olan tərəfində yerləşir, milin başlığı (8) ölçülərdə hazırlanır ki, bu uzununa istiqamətdə milin başlığına (8) yaxın çevrilmiş elementlərdən - qapaq (3) və flans (2) hər hansı birinin deşiyindən (5a və ya 5b) və anker lövhəsinin

(18) deşiyinin (19) genişləndirilmiş hissəsindən (21) keçməni təmin etsin, milin başlığı (8) onun uzununa istiqamətində anker lövhəsinin (18) deşiyinin (19) ensiz hissəsindən keçməsinə imkan verməyən ölçülərdə hazırlanır və porşen (9) qapaq (3) və flansa (2) tərəf hərəkətə gətirilmədikdə, milin başlığının (8) qapaq (3) və flans (2) istiqamətində yerinin dəyişilməsindən ötrü elastik element (17) porşenin (9) yerini qapaq (3) və flansdan (2) kənara tərəf dəyişdirir, həm də anker lövhəsi (18) birinci vəziyyətdə olduqda porşenin (9) hərəkətə gətirilməsinin dayandırılması elastik elementə (17) imkan verir ki, qapaq (3) və flansın (2) birlikdə sıxılmasından ötrü o milin başlığının (8) anker lövhəsinə (18) qısılmasını təmin etsin, anker lövhəsi (18) ikinci vəziyyətdə olduqda porşenin (9) hərəkətə gətirilməsinin dayandırılması elastik elementə (17) milin başlığının (8) yerini anker lövhəsinin deşiyinin (19) daha çox geniş hissəsinə (21) dəyişdirməsinə imkan verir, belə ki, milin başlığını (8) iki elementin - qapaq (3) və flansın (2) - daha yaxında yerləşmiş elementinin deşiyindən (5a və ya 5b) keçirməklə qapaq (3) və flansı (2) bir-birindən ayırmaq olar.

2. 1-ci bənd üzrə qurğu onunla fərqlənir ki, seçici olaraq hərəkətə gətirilən icra edici mexanizmə milin yerinin dəyişdirilməsi üçün təyin edilmiş, porşenin (9) sürüşmə imkanı olmaqla qurulduğu hidrosilindr (10) və hidrosilindrə (10) işçi mayenin daxil edilməsi üçün vasitə daxildir.

3. 1-ci bənd üzrə qurğu onunla fərqlənir ki, elastik element (17) porşenin (9) yanında yerləşdirilmiş və mil (6) keçən yaylı şaybadır, həm də, yaylı şayba porşenin (9) yerini dəyişməsi zamanı güc ilə qapağa (3) tərəf sıxılır.

4. 1-ci bənd üzrə qurğu onunla fərqlənir ki, vəziyyətverici vasitə (31) lövhənin vəziyyətverici dəyişməsi üçün təyin edilmiş və anker lövhəsinə (18) bərkidilmiş hidrosilindri saxlayır.

5. 1-ci bənd üzrə qurğu onunla fərqlənir ki, qapaq (3) və flans (2) çoxlu miqdarda üst-üstə düşən deşiklərə (5a,5b) malikdir, anker lövhəsi (18) uyğun gələn çoxlu miqdarda deşiklərə (19) malikdir və uyğun gələn çoxlu miqdarda millər (6) nəzərdə tutulur.

6. 5-ci bənd üzrə qurğu onunla fərqlənir ki, çoxlu miqdarda porşenlər (9) nəzərdə tutulur və uyğun gələn millərdən (6) biri porşenlərdən (9) birinə bərkidilmişdir.

7. 6-ci bənd üzrə qurğu onunla fərqlənir ki, seçici olaraq hərəkətə gətirilən icra edici mexanizmə (10,22) qapaq (3) və flansa (2) tərəf eyni zamanda birdən çox porşenin (9) hərəkətə gətirilməsi üçün təyin edilmiş porşenləri hərəkətə gətirən element (33) daxildir.

8. 7-ci bənd üzrə qurğu onunla fərqlənir ki, anker lövhəsi (18) və porşenləri hərəkətə gətirən element (33), əslində, həlqəvi hazırlanmışdır və porşenləri hərəkətə gətirən element (33) eyni zamanda çoxlu miqdarda porşenləri (9) hərəkətə gətirir.

9. 1-ci bənd üzrə qurğu onunla fərqlənir ki, anker lövhəsi (18), əslində, həlqəvi formaya malikdir və birinci və ikinci vəziyyətlər arasında yüksək təzyiq rezervuarına (1) nisbətən dairəvi istiqamətdə dönə bilmə qabiliyyətli hazırlanmışdır.

10. 1-ci bənd üzrə qurğu onunla fərqlənir ki, o, əlavə olaraq, qapaq (3) və flansın (2) bərabərləşdirilmiş deşiklərindən (5a, 5b) keçən vtulkanı (25) saxlayır, həm də, vtulka (25) milin (6) keçdiyi uzunsov deşiyə malikdir.

11. 1-ci bənd üzrə qurğu onunla fərqlənir ki, anker lövhəsi (18) rezervuara flansın (2) yanında söykənir və seçici olaraq hərəkətə gətirilən mexanizmə (10,22) sürüşə bilən porşen (9) qurulmuş və qapağa (3) bərkidilmiş hidrosilindr (10) daxildir, belə ki, qurğu, əlavə olaraq, silindr (10) və qapağın (3) arasında yerləşdirilmiş dayağı (23) saxlayır.

12. 11-ci bənd üzrə qurğu onunla fərqlənir ki, silindr (10) və dayaq (23) hazırlanmış tam bir qovşağı əmələ gətirir.

13. 11-ci bənd üzrə qurğu onunla fərqlənir ki, dayaq (23) istilik ötürücü elementi saxlayır.

14. 13-ci bənd üzrə qurğu onunla fərqlənir ki, o istilik ötürücü element til (24) saxlayır.

15. 1-ci bənd üzrə qurğu onunla fərqlənir ki, seçici olaraq hərəkətə gətirilən icra edici hərəkətə gətirilən icra edici mexanizmə (10,22) sürüşə bilən porşen (9) yerləşdirilmiş hidrosilindrlər (10) daxildir, həm də, verilmiş məsafədən böyük olan yerdəyişmə

zamanı porşenin (9) daha yaxında yerləşən elementlərdən -qapaq (3) və flans (2)- birinə nisbətən yaxınlaşmasının təcrid edilməsindən ötrü qurğu əlavə olaraq silindrin (10) daxilində yerləşdirilmiş uzunsov dayaq (27) saxlayır.

16. 15-ci bənd üzrə qurğu onunla fərqlənir ki, elastik element yaylı şaybanı təsvir edir, dayaq (27) silindrik hazırlanmışdır və yaylı şaybadan keçir və mil (6) dayaqdan (27) keçir.

F 24

- (11) 2003 0049
- (21) 99/001609
- (22) 10.11.1999
- (51)⁷F 24F 3/14; B 05B 3/18
- (43) 29.12.2001

- (71)(73) Azərbaycan Elmi-Tədqiqat Bitki Mühafizə İnstitutu (AZ)
- (72) Məmmədova Sidiqə Rza qızı Babayev Şahlar Mahmud oğlu (AZ)
- (54) «AZETBMİ» fontanı.

(57) 1. Fontan «T» formalı kollektordan, yay və tıxacdan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, kollektorda ox boyu kanalla görüşən radial kanallar vardır, həmçinin ox boyu kanal manometr və ventillə təchiz olunmuş boru ilə görüşür, tıxac kollektor və kürə formalı probka ilə bərkidilib, yay kollektorun özülünə oturdulub və tıxacdan kollektorun oxuna simmetrik yuvalarda bərkidilib.

2. 1-ci bənd üzrə fontan onunla fərqlənir ki, yay siliqdriklər və trapesiya formalı ola bilər.

BÖLMƏ G

FİZİKA

G 01

- (11) i2003 0055
- (21) 99/001555
- (22) 09.09.1999
- (51)⁷G 01F 1/00
- (43) 02.07.2001
- (71)(73) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)
- (72) Mirsəlimov Ramiz Mehti oğlu Salihov Səmid Qədir oğlu Fərzanə Eldar Nadir oğlu (AZ)

(54) Təzyiqlər fərqi görə maddə sərfinə ölçülməsi üsulu.

(57) 1. Təzyiqlər fərqi görə maddə sərfinin ölçülməsi üsulu, maddələrin daraldıcı qurğuya verilməsi, onda təzyiqlər fərqi ölçülməsi, kapilyar boru fasitəsilə daraldıcı qurğuya qədərki axından maddələrin bir hissəsinin dövrü olaraq daraldıcı qurğudan sonrakı axına ötürülməsi və maddələrin ötürülmə dövrlərində daraldıcı qurğuda təzyiqlər fərqi ölçülməsindən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, maddələr axını əlavə daraldıcı qurğuya yönəldilir, bu qurğuda təzyiqlər fərqi ölçülür, əsas və əlavə daraldıcı qurğuda ölçülən təzyiqlər fərqi görə maddə axınının özlülüyü, sıxlığı və sərfi müəyyən olunur.

2. Bənd 1 üzrə üsulu yerinə yetirən qurğu onunla fərqlənir ki, əlavə daraldıcı qurğunun nisbi sahəsi əsas daraldıcı qurğunun nisbi sahəsindən fərqlənir.

- (11) i2003 0056
- (21) 99/001538
- (22) 27.12.1999
- (51)⁷G 01F 1/00
- (43) 01.10.2001

- (71)(73) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)
- (72) Salihov Səmid Qədir oğlu Fərzanə Eldar Nadir oğlu (AZ)
- (54) Maddələrin sərfinin ölçülməsi üsulu.

(57) 1. Maddələrin sərfinin ölçülməsi üsulu, maddələrin daraldıcı qurğuya verilməsi, onda təzyiqlər düşgüsünün təyinindən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, daldarıcı qurğuya qədərki axından maddələrin bir hissəsi dövrü olaraq dövrəleyici boru vasitəsilə ondan sonrakı maddələr axımına ötürülür və dövrəleyici boruda ardıcıl qoyulmuş iki daraldıcı qurğuda maddələrin dövrəleyici boru vasitəsilə ötürüldüyü dövrlərdə təzyiqlər düşgüsü təyin edilir, əsas axındakı daraldıcı qurğularda təzyiqlər düşgüsünü və dövrəleyici borudakı daraldıcı qurğularda təzyiqlər düşgüsünü ölçməklə maddələrin özlülüyünü, sıxlığını və sərfini təyin edirlər.

2. Üsulu yerinə yetirən qurğu onunla fərqlənir ki, dövrəleyici borudakı daraldıcı qurğular ardıcıl

birləşdirilmiş və onların nisbi sahələri bir-birindən fərqlənir, həmin daraldıcı qurğuların sərf əmsalları dəyişən qəbul olunmuşdur və döv-rələyici borudakı axını xarakterizə edən Reynolds ədədinin dəyişməsi ilə dəyişdirilə bilər.

(11) i2003 0087

(21) a2001 0131

(22) 03.07.2001

(51)⁷G 01L 9/18

(43) 30.10.2002

(71)(73) Azərbaycan Texniki Uni-versiteti (AZ)

(72) Xəlilov Rafiq Feyzi oğlu (AZ)

(54) Elektrokinetik çevrici.

(57) Elektrokinetik çevrici, daxili boşluğu torşəkilli çıxış elektrodları olan məsaməli arakəsmələrlə kameralara bölünmüş, polyar maye ilə doldurulmuş elektroizolyasiya korpusundan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, korpus bərk, hava keçirməyən divarlı olub, daxilin hər bir kənar səthlərində müstəvi şəkildə, bütöv idarəedici elektrodlar yerləşdirilmiş və sabit cərəyan mənbələri vasitəsilə orta kameranın elektrodlarına bağlanmış, onlar isə öz növbəsində hesablaşma dövrəsi yaradaraq dəyişən müqavimət ölçən cihazla əlaqələndirilmişdir.

(11) i2003 0087

(21) a2001 0122

(22) 08.06.2001

(51)⁷G 01L 9/18

(43) 30.10.2002

(71)(73) Azərbaycan Texniki Uni-versiteti (AZ)

(72) Xəlilov Rafiq Feyzi oğlu (AZ)

(54) Elektrokinetik çevrici.

(57) Elektrokinetik çevrici, membranalar, elektrodlar, işçi maye daxil olan çıxış generatorlu və cəmlənən gərginliklərin sayına uyğun olan giriş elektroosmotik özəklərdən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, çevricinin korpusu iki cüt elektroosmotik və bir cüt generatorlu elektrokinetik özəklərin cüt-cüt normal üzrə üç ortoqonal oxlardakı üzlərdə yerləşdirilməklə kub şəklində yaradılmışdır, belə ki oxlar üzrə yerləşdirilmiş elektrodlar öz aralarında ardıcıl birləşdirilmişdir.

(11) i2003 0048

(21) 98/001074

(22) 20.04.1998

(43) 30.06.2000

(51)⁷G 01N 17/00, 21/00

(71)(73) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Y.N. Məmmədliyev adına Neft-Kimya Prosesləri İnstitutu (AZ)

(72) Cəfərova Rəna Ələkbər qızı (AZ)

(54) Neft və neft məhsullarının oksidləşmə stabilliyinin təyin edilməsi üsulu.

(57) 1. Tədqiq olunan nümunələrin qızdırılması, sonra isə göstəricilərin çəkilməsi daxil olan neft və neft məhsullarının oksidləşmə stabilliyinin təyin edilməsi üsulu onunla fərqlənir ki, tədqiq olunan nümunələr mənbənin UB-şüaları ilə əlavə olaraq inisiatorlaşdırılır, ondan sonra inisiatorlaşdırılmış nümunələrin qızdırılması aparılır və alınmış signal avtomatik qeyd edilir.

2. B.1 görə üsul onunla fərqlənir ki, nümunələrin inisiatorlaşdırılması 20°C temperaturda aparılır.

3. B.1 görə üsul onunla fərqlənir ki, nümunələrin inisiatorlaşdırılması mənfə 193°C-də aparılır.

4. B.1 görə üsul onunla fərqlənir ki, nümunələrin inisiatorlaşdırılması müddəti 1-30 san. təşkil edir.

5. B.1 görə üsul onunla fərqlənir ki, inisiatorlaşdırılmış nümunələr 10-20 dəq. ərzində 20-350°C-yə kimi qızdırılır.

6. B.1 görə üsul onunla fərqlənir ki, inisiatorlaşdırma mənbəyi tədqiq olunan nümunədən 4-6 sm məsafədə yerləşir.

(11) i2003 0079

(21) 99/01429

(22) 28.04.1999

(51)⁷G 01P 5/14

(43) 29.12.2000

(71)(73) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının Kimya Texnologiyasının Nəzəri Problemləri İnstitutu (AZ)

(72) Abdullayev Qulam Nadir oğlu Qasımov Rasim Mustafa oğlu Məmmədov Eldar Musa oğlu (AZ)

(54) Selin sürətinin ölçülməsi üçün qurğu.

(57) Selin sürətinin ölçülməsi üçün qurğu, qanad şəkilli formada ibarət olub məje və ja gaz selində yerləşdirilərək onunla fərqlənir ki, qanad şəkilli qurğunun yuxarı və aşağı səthləri kiçik en kəsiyə malik olan boru ilə birləşdirilmiş bu halda boruya həcmi sərfiyyatı təyin edən tezlik verici-göstəricisi daxil edilmişdir ki, onun da çıxışı elektron blokun girişi ilə birləşdirilmişdir.

G 03

(11) i2003 0051

(21) a2000 0178

(22) 27.07.2000

(51)⁷G 03G 5/02

(43) 29.12.2001

(71)(73) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Fizika İnstitutu (AZ)

(72) Mehdiyeva Səlimə İbrahim qızı İsayev Abasət İsa oğlu Əkbərov Hüseyn Kazım oğlu Yusifov Zülfiqar İsmayıl oğlu Məmmədov Eldar Arif oğlu Həsənov Nazim Eyvaz oğlu (AZ)

(54) Elektrofotografik material.

(57) Elektrofotografik material üzərinə fotohəssas selen təbəqəsi çəkilmiş kiçik müqavimətli keçirici lövhədən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, fotohəssas təbəqə əlavə olaraq aşağıda göstərilən mütənasiblik tərkibində arsen və brom saxlayır (küt. %):

Se	89,9-97,995
As	2,0-10,0
Br	0,005-0,1

G 05

(11) i2003 0085

(21) 99/001483

(22) 20.04.99

(51)⁷G 05B 19/40

(43) 02.07.2001

(71)(72)(73) İsgəndərov İslam Əsəd oğlu

Musayev Zabit Səməd oğlu Pənahov Tahir Musa oğlu Cəfərov Maarif Əli oğlu Pənahov Natiq Tahir oğlu(AZ)

(54) Addımlı mühərrikin idarə etmə qurğusu.

(57) Addımlı mühərrikin idarəetmə qurğusu, tərkibində takt impulsları generatoru və dairəvi sayğacdan təşkil olunmuş addımlar formalaşdırıcı blok daxil olmaqla, onunla fərqlənir ki, onun tərkibinə əlavə olaraq, optron tranzistor açarlarından ibarət olan qalvanik ayırma bloku, kommutator daxildir, belə ki, takt impuls generatoru optron birkeçidli tranzistoru əsasında qurulmuş relaksasiya generatorudur, takt impuls generatorunun çıxışı isə dairəvi sayğacın girişinə birləşib və dairəvi sayğac tirgerlərdən ibarətdir, hansı ki, çıxışları qalvanik ayırma bloku ilə kommutatorun girişinə qoşulub.

(71)(73) **Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının Fizika İnstitutu (AZ)**
(72) **Rzayev Salman Hadimalı oğlu Zöhrəbəyova Zaura Mövsum qızı (AZ)**
(54) **Kontaktların yaradılması üsulu.**

(57) Kontaktların yaradılması üsulu tərkibində p-n keçidi olan yarımkəçirici cihazlara, əsasən, inteqral mikroşemlərə, qaynar kontakt məftilin kontakt sahəsi üzərinə termokompresiyası ilə nəticələnən kontaktın həyata keçirilməsi ilə, onunla fərqlənir ki, mikroşemin soyuq kontakt sahəsinə qaynar məftilin lokal termokompresiyasını yerinə yetirir.

BÖLMƏ H

FİZİKA

H 01

(11) i2003 0052
(21) a2000 0188
(22) 25.08.2000
(51)⁷H 01L 21/66, 21/70, 21/761
(43) 29.12.2001
(71)(73) **Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Fizika İnstitutu (AZ)**
(72) **Rzayev Salman Hadimalı oğlu Zöhrəbəyova Zaura Mövsüm kızı (AZ)**
(54) **Zay mikroşemlərin aşkar edilmə üsulu.**

(57) Zay mikroşemlərin aşkar edilməsi üsulu, tərkibində p-n keçidləri olan mikroşemlərdə elektronlarına əks gərginliyin verilməsi yolu ilə həyata keçirərək, onunla fərqlənir ki, elektrodlara 4.5-8.5 V qiymətində əks gərginlik verirlər və bu gərginliklə zay mikroşemi p-n keçidinin baza orbitasında kristal qəfəsin elektrik cəhətdən aktiv defektləri üzərində yaranan lokalizə olunmuş işıqsaçan nöqtələr şəklində mikroplazmalarla müəyyənləşdirirlər.

(11) i2003 0074
(21) a2000 0080
(22) 10.04.2000
(51)⁷H 01L 31/08, 31/12, 31/42
(43) 29.12.2001
(71)(73) **Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının Fizika İnstitutu (AZ)**
(72) **Kərimova Elmira Məmmədli qızı Mustafayeva Solmaz Nəriman qızı Kazimov Süleyman Bilman oğlu Abbasova Adilə Ziyat qızı (AZ)**
(54) **Fotohəssas material.**

(57) Fotohəssas material üç qat yarımkəçirici olaraq aşağıdakı komponentlərdən tallium, kükürd və əvəz olunmuş dəmir atomları ilə birlikdə qalliumdan ibarət olub ümumi formula ilə olunan $TiCa_{1-x}Fe_xS_2$, onunla fərqlənir ki, $x=0,018-0,022$ qiymətinə malik olan qallium və dəmir atomlarından ibarətdir.

(11) i2003 0053
(21) a2000 0010
(22) 28.01.2000
(51)⁷H 01L 21/603
(43) 01.10.2001

İXTİRA PATENTLƏRİNİN GÖSTƏRİCİLƏRİ

SAY GÖSTƏRİCİSİ

Patentin nömrəsi	BPT indeksi (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	BPT indeksi (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	BPT indeksi (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	BPT indeksi (7 redaksiya)
i2003 0048	G 01N 17/00	i2003 0062	C 01V 9/00	i2003 0071	C 07D 333/00	i2003 0087	G 01L 9/18
	G 01N 21/00	i2003 0063	C 12N 15/12	i2003 0072	F 16J 13/12	i2003 0088	G 01L 9/18
i2003 0049	F 24F 3/14		C 12N 5/10	i2003 0073	C 07C 7/20	i2003 0089	A 61B 5/04
	B 05B 3/18		C 07K 14/505		C 08K 5/04		A 61B 5/05
i2003 0050	A 01M 7/00	i2003 0064	A 61K 31/245	i2003 0074	H 01L 31/08		G 01N 33/00
i2003 0051	G 03G 5/02		A 61K 33/18		H 01L 31/12	i2003 0090	E 21B 37/06
i2003 0052	H 01L 21/66		A 61P 11/06		H 01L 31/42	i2003 0091	C 09D 5/08
	H 01L 21/70	i2003 0065	A 61P 17/02	i2003 0075	A 02F 7/44		C 23F 11/00
	H 01L 21/761	i2003 0066	C 08L 23/06	i2003 0076	B 23K 35/00	i2003 0092	D 01F 2/00
i2003 0053	H 01L 21/603		H 01B 3/12	i2003 0077	C 23F 11/12		D 01F 2/02
i2003 0054	C 01G 33/04		H 01B 3/22		C 23F 11/14		C 08L 1/02
i2003 0055	G 01F 1/00	i2003 0067	C 07C 41/01		C 23F 11/16		B 01J 19/18
i2003 0056	G 01F 1/00		C 07C 41/09	i2003 0078	C 10M 105/60	i2003 0093	F 02N 11/00
i2003 0057	C 22B 1/16		C 07C 41/42		C 10M 105/72	i2003 0094	F 02N 11/00
	C 21B 13/00		C 07C 43/04	i2003 0079	G 01P 5/14	i2003 0095	C 23F 11/00
i2003 0058	F 04F 01/08	i2003 0068	A 01N 43/653	i2003 0080	E 21B 43/22	i2003 0096	B 01D 53/02
	E 21B 43/00		C 07D 249/12	i2003 0081	B 22F 9/16	i2003 0097	C 07C 4/22
i2003 0059	F 03B 17/02	i2003 0069	C 12N 15/07	i2003 0082	C 09D 13/00		C 07C 13/15
	F 03B 7/00		C 12Q 1/68	i2003 0083	C 01B 33/34	i2003 0098	C 25C 7/08
i2003 0060	C 10M 151/52		G 01N 33/53	i2003 0084	C 07C 1/04		
	C 10M 153/02		G 01N 33/48	i2003 0085	G 05B 19/40		
i2003 0061	C 01F 1/00	i2003 0070	C 07D 333/00	i2003 0086	A 61B 17/28		

SİSTEMATİK GÖSTƏRİCİSİ

BPT indeksi (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	BPT indeksi (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	BPT indeksi (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	BPT indeksi (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi
A 01M 7/00	i2003 0050	C 07C 13/15	2003 0097	C 21B 13/00	2003 0057	G 01L 9/18	2003 0087
A 01N 43/653	i2003 0068	C 07C 41/01	2003 0067	C 22B 1/16	2003 0057	G 01L 9/18	2003 0088
A 02F 7/44	i2003 0075	C 07C 41/09	2003 0067	C 23F 11/00	2003 0091	G 01N 17/00	2003 0048
A 61B 5/04	i2003 0089	C 07C 41/42	2003 0067	C 23F 11/00	2003 0095	G 01N 21/00	2003 0048
A 61B 5/05	i2003 0089	C 07C 43/04	2003 0067	C 23F 11/12	2003 0077	G 01N 33/00	2003 0089
A 61B 17/28	i2003 0086	C 07D 249/12	2003 0068	C 23F 11/14	2003 0077	G 01N 33/48	2003 0069
A 61K 31/245	i2003 0064	C 07D 333/00	2003 0070	C 23F 11/16	2003 0077	G 01N 33/53	2003 0069
A 61K 33/18	i2003 0064	C 07D 333/00	2003 0071	C 25C 7/08	2003 0098	G 01P 5/14	2003 0079
A 61P 11/06	i2003 0064	C 07K 14/505	2003 0063	D 01F 2/00	2003 0092	G 03G 5/02	2003 0051
A 61P 17/02	i2003 0065	C 08K 5/04	2003 0073	D 01F 2/02	2003 0092	G 05B 19/40	2003 0085
B 01D 53/02	i2003 0096	C 08L 1/02	2003 0092	E 21B 37/06	2003 0090	H 01B 3/12	2003 0066
B 01J 19/18	i2003 0092	C 08L 23/06	2003 0066	E 21B 43/00	2003 0058	H 01B 3/22	2003 0066
B 05B 3/18	i2003 0049	C 09D 5/08	2003 0091	E 21B 43/22	2003 0080	H 01L 21/66	2003 0052
B 22F 9/16	i2003 0081	C 09D 13/00	2003 0082	F 02N 11/00	2003 0093	H 01L 21/70	2003 0052
B 23K 35/00	i2003 0076	C 10M 105/60	2003 0078	F 02N 11/00	2003 0094	H 01L 21/603	2003 0053
C 01B 33/34	i2003 0083	C 10M 105/72	2003 0078	F 03B 7/00	2003 0059	H 01L 21/761	2003 0052
C 01F 1/00	i2003 0061	C 10M 151/52	2003 0060	F 03B 17/02	2003 0059	H 01L 31/08	2003 0074
C 01G 33/04	i2003 0054	C 10M 153/02	2003 0060	F 04F 1/08	2003 0058	H 01L 31/12	2003 0074
C 01V 9/00	i2003 0062	C 12N 5/10	2003 0063	F 16J 13/12	2003 0072	H 01L 31/42	2003 0074
C 07C 1/04	i2003 0084	C 12N 15/07	2003 0069	F 24F 3/14	2003 0049		
C 07C 4/22	i2003 0097	C 12N 15/12	2003 0063	G 01F 1/00	2003 0055		
C 07C 7/20	i2003 0073	C 12GQ 1/68	2003 0069	G 01F 1/00	2003 0056		

PATENT VERİLƏN İDDİA SƏNƏDLƏRİN
SAY GÖSTƏRİCİSİ

İddia sənədin nömrəsi	Patentin nömrəsi	İddia sənədin nömrəsi	Patentin nömrəsi	İddia sənədin nömrəsi	Patentin nömrəsi	İddia sənədin nömrəsi	Patentin nömrəsi
42-PRİ	i2003 0092	99/001485	i2003 0080	a2000 0080	i2003 0074	a2001 0053	i2003 0097
100-666/P	i2003 0063	99/001524	i2003 0066	a2000 0131	i2003 0072	a2001 0091	i2003 0093
95/000586	i2003 0068	99/001538	i2003 0056	a2000 0156	i2003 0058	a2001 0092	i2003 0094
98/001074	i2003 0048	99/001555	i2003 0055	a2000 0171	i2003 0077	a2001 0104	i2003 0081
98/001112	i2003 0050	99/001561	i2003 0073	a2000 0173	i2003 0070	a2001 0110	i2003 0082
98/001162	i2003 0096	99/001588	i2003 0098	a2000 0174	i2003 0071	a2001 0111	i2003 0083
98/001199	i2003 0067	99/001609	i2003 0049	a2000 0178	i2003 0051	a2001 0122	i2003 0088
99/001222	i2003 0076	99/001617	i2003 0086	a2000 0181	i2003 0062	a2001 0131	i2003 0087
99/001279	i2003 0095	99/001621	i2003 0075	a2000 0188	i2003 0052	a2001 0134	i2003 0057
99/001360	i2003 0061	a2000 0003	i2003 0090	a2000 0195	i2003 0060	a2001 0148	i2003 0089
99/001429	i2003 0079	a2000 0010	i2003 0053	a2001 0007	i2003 0065	a2001 0162	i2003 0091
99/001470	i2003 0084	a2000 0031	i2003 0054	a2001 0008	i2003 0064	a2003 0046	i2003 0069
99/001483	i2003 0085	a2000 0041	i2003 0078	a2001 0024	i2003 0059		

ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ЗАЯВКАХ НА ИЗОБРЕТЕНИЯ

РАЗДЕЛ А

УДОВЛЕТВОРЕНИЕ ЖИЗНЕННЫХ ПОТРЕБНОСТЕЙ ЧЕЛОВЕКА

А 01

(21) a2002 0157

(22) 14.08.2002

(51)⁷A 01B 35/20

(71)(72) Кулиев Гасан Юсиф оглы

Алиев Курбан Иса оглы

Мамедов Габиль Балакиши оглы

Искендеров Эльчин Барат оглы

Новрузов Хасай Юсиф оглы

Кулиев Анар Гасан оглы

Алиев Рахман Мамед оглы (AZ)

Кузнецов Юрий Акимович (RU)

(54) Рабочий орган культиватора.

(57) Рабочий орган культиватора относится к сельскохозяйственному машиностроению, в частности к почвообрабатывающим рабочим органам. Задача изобретения – улучшение качества обработки почвы, эксплуатационной характеристики и повышение срока службы лапового элемента.

Сущность изобретения – рабочий орган культиватора имеет стойку с башмаком - и деформатор, имеющий долото и лаповый элемент, крепежные болты для присоединения долота к стойке, одновременно фиксирующие на ней башмак рабочего органа, и болт для крепления лапового элемента с башмаком. При этом лаповый элемент выполнен в виде трехлучевой звезды, лучи которой сопряжены между собой по дуге окружности, а каждый из лучей в поперечном сечении имеет треугольный профиль с заточкой по всему контуру. Башмак включает лобовую плоскость, боковины, причем башмак выполнен в виде наложенной на носок стойки коробки и установленных между щеками -передней и задней поперечен, расположенных в два яруса для размещения между ними и щеками коробки луча звезды лапового элемента, а поперечный

профиль поперечин эквидистантен поперечному профилю луча лапового элемента. Задняя поперечина, башмак имеет удлинитель и упор. При этом расстояние по высоте между передней и задней поперечинами равно толщине лапового элемента, причем задний конец задней поперечины отогнут под прямым углом к середине парных лучей лапового элемента, образуя упор, а в вершине треугольного профиля задней поперечины расположено отверстие, под крепежный элемент, от середины дуги каждой из пар ее лучей направление насечек противоположно.

Такая конструкция деформатора культиваторного рабочего органа не требует переделки культиваторных стоек и сводит до минимума время на реверсирование лапового элемента по мере затупления любой из парных рабочих кромок и подготовки его к продолжению эксплуатации. С применением такого рабочего органа повышается качества обработки почвы и долговечность его эксплуатации.

(21) a2002 0064

(22) 09.04.2002

(51)⁷A 01C 5/00

(71) Исаев Айдын Юнис оглы

Агаев Рагиб Мамедрза оглы

Халилова Айла Рамиз кызы

Азербайджанская Сельскохозяйственная Академия (AZ)

(72) Исаев Айдын Юнис оглы

Агаев Рагиб Мамедрза оглы

Халилова Айла Рамиз кызы (AZ)

(54) Сеялка для прямого посева и локального внесения удобрений.

(57) Изобретение относится к сельскому хозяйству, в частности к сеялкам для прямого посева и локального внесения удобрений без предварительной обработки почвы.

Задача поставленная в изобретении состоит в улучшении качества посева.

Задача решается тем что, сеялка для прямого посева и локального внесения удобрений состоящая из бункеров для семян и удобрений,

дозаторов для семян и удобрений, сошника, рамы, удерживающих рычагов, почвообрабатывающего рабочего органа согласно изобретению, почвообрабатывающий рабочий орган выполнен в виде безотвального плуга и винтового вала, размещенного между безотвальным плугом и сошником, закрепленным удерживающими рычагами к раме, установленным на наклонном желобе с выгрузным окном, один конец которого находится за безотвальным плугом, а другой конец через приводной механизм и редуктор связан с опорно-ходовым колесом.

(21) a2002 0197

(22) 17.10.2002

(51)⁷A 01G 1/00

(71)(72) Ализаде Сархан Мамед оглы

Казиев Ариф Тофик оглы

Кулиев Гасан Юсиф оглы

Искендеров Эльчин Барат оглы (AZ)

(54) Способ выращивания лука.

(57) Изобретение относится к сельскохозяйственному производству, в частности к овощеводству.

Задача изобретения – снижение затраты труда при выращивании семенного лука, путем исключения промежуточных операций.

Поставленная задача решается тем, что в способе выращивания лука, включающем подготовку почвы, посев, уход за растениями и уборку урожая, через каждый год проводят восьмирядный ленточный посев, причем в первый год при уборке урожая в каждых восьми смежных рядах выкапывают луковицы из промежуточных шести рядов, а крайние два ряда на каждой гряде оставляют под семенной лук, предварительно прореживая растения с расстоянием не менее 20 см между луковицами, с последующей заделкой их рыхлой почвой высотой до 4-5 см и уходом и сбором урожая семян луковиц.

(21) 99/001624

(22) 22.12.1999

(51)⁷A 01G 25/16

(71)(72) Алиев Закир Гусейн оглы (AZ)

(54) Система оптимизации орошения.

(57) Изобретение относится к системам управления, применяемым в сельском хозяйстве для автоматизированного управления орошением.

Задачей изобретения является повышение надежности и экономичности оросительной системы, качества полива и расширения технологических возможностей за счет комплексной оценки технологических параметров при управлении поливом и водообеспеченности растений.

Задача решается тем что, система оптимизации орошения включающая программно- вычислительное устройство, датчик влажности воздуха, исполнительные механизмы полива, согласно изобретению, снабжена модулем прогноза влажности почвы, выход которого подключен к программно-вычислительному устройству, входы соединены с выходами датчика влажности воздуха, датчика температуры воздуха, датчика температуры почвы, снабжена модулем корректировки водообеспеченности растений, входы которого соединены с измерителем концентрации клеточного сока растений, датчиком влажности почвы, а выход подключен к входу программно- вычислительного устройства, к выходу которого подключены исполнительные механизмы полива.

(21) a2002 0211

(22) 08.11.2002

(51)⁷A 01M 7/00

(71)(72) Мамедов Рамиз Муса оглы

Кулиев Гасан Юсиф оглы
Мамедов Наби Али оглы
Мирсалахов Мирнаиб Миргоджа оглы
Новрузов Хасай Юсиф оглы (AZ)

(54) Устройство для получения тумана.

(57) Устройство для получения тумана относится к сельскому хозяйству, в частности к устройствам для получения тумана при орошении сельскохозяйственных культур, в том числе в теплицах.

Использование: в сельскохозяйственном машиностроении.

Сущность изобретения: устройство содержит опору 1 /фиг.1 и 2/, патрубок 3 для подвода напорной жидкости, механизм 5 туманообразователя, напорные вентиляторы 6, установленные в воздухонаправителе 7. Воздухопровод 14 механизма 5 туманообразователя снабжен воронкой 15, заслонками 16 для регулирования давления воздуха в воздухопроводе 14 механизма 5 туманообразователя, причем конечная часть воздухонаправителя 7 выполнена в виде усеченной пирамиды с основаниями, представляющими прямоугольники, горизонтальные ребра которых превышают вертикальные. 3 п.ф., иллюстр.б.

(21) a2002 0077

(22) 18.04.2002

(51)⁷A 01N 25/12

(71)(72) Казиев Ариф Тофик оглы

Кулиев Гасан Юсиф оглы
Искендеров Эльчин Барат оглы
Исмаилов Магеррам Муса оглы (AZ)

(54) Способ борьбы с сельскохозяйственными вредителями, например, белокрылкой.

(57) Изобретение относится к сельскому хозяйству, а именно к способам уничтожения животных-вредителей.

Задача изобретения - охрана экологии и снижение себестоимости обработки растений.

Поставленная задача решается тем, что в способе борьбы с сельскохозяйственными вредителями, например, белокрылкой, включающем обработку растений средством защиты, согласно изобретению, в качестве средства защиты берут свежий древесный пепел и ранним утром опыливают растения в течение

всего периода влажности утренней росы.

При применении предложенного способа вредители и их личинки уничтожаются с соблюдением экологической чистоты щелочами пепла.

A 47

(21) a2002 0194

(22) 13.10.2002

(51)⁷A 47G 27/02, D 03D 15/00

(71)(72) Гаджиев Джахангир Ахмед оглы (AZ)

(54) Ковёр.

(57) Изобретение относится к текстильному производству, а именно касается ковроткачества.

Задачей изобретения является расширение ассортимента, уменьшение жесткости ковра и снижение себестоимости.

Сущность изобретения заключается в том, что в ковре «Тамаша», образованном из основной нити и утка, уток выполнен из полоски текстильных полотен – трикотажа, ткани или их комбинации.

Малая компактность текстильных полосок, применяемых в качестве утка, по сравнению с основными нитями обеспечивает мягкость фактуры (структуры) ковров «Тамаша».

A 61

(21) a2001 0077

(22) 18.04.2001

(51)⁷A 61B 5/103, 5/107, 5/11

(71)(72) Томилин Виталий Васильевич

Корсаков Сергей Александрович
Бунятов Мансур Ояндур оглы (AZ)

(54) Способ определения высоты падения.

(57) Изобретения относится к области судебной медицины и может быть применено при исследовании трупов лиц при падении с высоты.

Сущность изобретения заключается в том, что в предложенном способе определения высоты падения, включающий анализ характе-

ристик повреждений, их морфологических особенностей и установление механизма травмы при падении с высоты, проводят морфологический анализ значения скорости, ускорения и кинетической энергии удара тела при падении, находят из статистически обработанных данных повреждений падений, произошедших с высоты, при котором измеряют массу тела получившего травму и с учетом индивидуальных антропологических характеристик и особенностей повреждений различных костей скелета и внутренних органов при различных вариантах травм, определяют высоту падения.

(21) a2002 0180
(22) 01.10.2002
(51)⁷A 61B 17/28

(71) Азербайджанский Медицинский Университет (AZ)

(72) Гулиев Чингиз Байрам оглы (AZ)

(54) Раздавливающий зажим для хирургического лечения болезни Гиршпрунга у детей.

(57) Изобретение относится к медицине и предназначено для оперативного лечения детей с болезнью Гиршпрунга, а именно к хирургии прямой кишки в ректальной зоне.

Задача изобретения заключается в надежной фиксации устройства и сокращении времени лечения.

Задача решена тем, что в раздавливающем зажиме, для хирургического лечения болезни Гиршпрунга у детей, состоящем из двух шарнирно связанных между собой плоских овальных branшей с сердцевидным просветом в середине, в основании которых имеется винтовое приспособление, согласно изобретению, на линии шарнира, перпендикулярно и симметрично к верхней branше приварена ограничительная упорно фиксирующая пластина.

Преимущество изобретенного раздавливающего зажима заключается в том, что пластина создаёт надежный упор и предотвращает продвижение зажима в просвет кишки. Это предупреждает эрозию

и пролежни с эрозивным кровотоком в наружном сфинктере и слизистой прямой кишки. Увеличивается также определённая габаритами пластины весовая тракция зажима. Это препятствует развороту его вокруг продольной оси и обеспечивает более плотное и надёжное примыкание стенок кишок между branшами зажима, что способствует образованию бесшовного анастомоза.

(21) a2002 0200

(22) 24.10.2002

(51)⁷A 61K 6/00, 9/00, 31/00

(71)(72) Гашимов Рамиз Гулам оглы

Тагиев Сархан Абульфаз оглы

Хандагджи Усама Нахид (AZ)

(54) Биоактивная пленка пролонгированного действия.

(57) Изобретение относится к медицине, а именно к стоматологии и фармации и предназначено для профилактики и лечения воспалительно-деструктивных заболеваний полости рта и парадонта.

Задачей изобретения является разработка стоматологического средства с высокими терапевтическими и профилактическими свойствами в виде пленки пролонгированного действия широкого спектра, удобного в применении и не имеющего противопоказаний.

Поставленная задача решается тем, что биоактивная пленка пролонгированного действия состоит из пленкообразующего материала и иммобилизованного на нем биоактивного вещества, в качестве которого содержит липофильно-гидрофильную и липофильную фракции *Salvadora persica* из расчета 10% биоактивных веществ на вес пленки-носителя.

(21) a2002 0192

(22) 16.10.2002

(51)⁷A 61K 7/16, 7/26

(71)(72) Абдуллаев Надир Мамед оглы

Аликулиев Рамазан Исмаил оглы

Алиева Тамилла Шамиль кызы

Касумов Шимид Гусейн оглы (AZ)

(54) Минеральная зубная паста.

(57) Изобретение относится к медицине, а именно к средствам гигиены полости рта и может быть использовано в качестве бактерицидного, лечебно-профилактического, отбеливающего, очищающего средства против кариеса при регулярном использовании в виде минеральной зубной пасты.

Задачей изобретения является предложение недорогой лечебно-профилактической, бактерицидной, с высокими показателями моющей способности и коэффициента абсорбции зубной пасты на основе местного сырья.

Поставленная задача решается тем, что минеральная зубная паста, состоящая из CaCO₃, оливкового масла, кровеостанавливающего и шлифующего вещества, ПАВ, в качестве кровеостанавливающего и шлифующего вещества содержит минеральную породу состава: MgO 3-4%, TiO₂ 0,03-0,05%, Fe₂O₃ 8-9%, P₂O₅ 0,07-0,1%, микроэлементы В, J, Br 0,001%, вода 20-22%, а в качестве ПАВ солодковый экстракт и дополнительно гидролизованное оливковое масло, смесь экстрактов мяты и чабреца в соотношении 1:3 при следующем соотношении компонентов, %масс:

Минеральная порода	40-42
CaCO ₃	23-25
Экстракт солодковый	1-2
Смесь экстрактов мяты и чабреца	3-4
Оливковое масло	2-3
Гидролизованное оливковое масло	1-2
Вода	20-22

(21) a2000 0008

(22) 25.01.2000

(51)⁷A 61K 31/00

(71) Институт Химии Присадок Академии Наук Азербайджана (AZ)

(72) Джафаров Абузар Али оглы

Ширинов Нариман Микаил оглы

Азимов Ильхам Мугбил оглы

Гаджиева Мушафарим Адил кызы

Велиева Хаят Шмидт кызы (AZ)

(54) Антимикробная композиция.

(57) Изобретение относится к области защиты животных от возбудителей болезней.

Сущность изобретения заключается в том, что антимикробная композиция, содержащая бактерицидное вещество, в качестве бактерицидного вещества содержит 3-(п-фторфенилтио) пропаналь, а также она дополнительно содержит фунгицидное вещество диетил-аминометилмочевину при следующем соотношении компонентов, масс. %:

Диетиламино-метилмочевина	99,00-99,91
3-(п-фторфенилтио) пропаналь	0,09-1,00

Результаты испытаний показали, что АКИ-1 является весьма эффективной антимикробной композицией для защиты животных от возбудителей болезней и по эффективности действия значительно превосходит известные бактерициды.

(21) a2002 0105

(22) 04.06.2002

(51)⁷A 61K 35/08

(71)(72) Абдуллаев Надир Мамед оглы

Аликулиев Рамазан Исмаил оглы

Алиева Тамилла Шамиль кызы (AZ)

(54) Способ получения сухого осадка из термальных минеральных вод.

(57) Изобретение относится к области медицины, в частности к фармакологии, получения сухого осадка из термальных минеральных вод и может быть применено при лечении опорно-двигательной, периферической нервной системы и различных кожных заболеваний.

Задачей изобретения является получение сухого осадка из термальных минеральных вод (в полевых условиях) без употребления электроэнергии, с высоким процентом выхода продукции.

Поставленная задача решается тем, что в способе получения сухого осадка из термальных минеральных вод, путем испарения, кристаллизации насыщенного раствора и сушки полученного осадка, испарение проводят при температуре 40-45°C в солнечных теплицах, кристаллизацию насыщенного раствора проводят на испаряющихся вертикальных поверхностях ванн, выполненных из керамических пластинок с пористостью 34-35%, а сушку проводят на травертиновых стеллажах под инфракрасными лучами.

(21) a2002 0216

(22) 13.11.2002

(51)⁷A 61M 3/00, 5/28, 5/178

(71)(72) Сариев Эльдар Бахрам оглы (AZ)

(54) Одноразовый шприц с функцией контейнера-смесителя, заполненный лекарственными веществами (варианты).

(57) Изобретение относится к медицине, в частности к медицинским шприцам, и может быть использовано для внутривенного и внутримышечного введения лекарственных веществ, требующих разведения непосредственно перед использованием.

Предложен одноразовый шприц с функцией контейнера-смесителя, заполненный лекарственными веществами в четырех вариантах.

Сущность изобретения заключается в том, что заявленная конструкция одноразового шприца, содержащего трубчатый корпус с продольным усеченным сегментом на внутренней поверхности, внутри которого размещены полый плунжер с усеченным сегментом на наружной поверхности, совмещенным с продольным внутренним усеченным сегментом трубчатого корпуса, с окошками на дне для перепуска лекарственных веществ и

четыре различных варианта поршня, позволяет при простоте исполнения использовать его для разделенного герметичного хранения с последующей инъекцией двух смешиваемых лекарственных веществ. Резьбовые соединения на деталях шприца обеспечивают легкую сборку, загрузки лекарственных веществ и герметичность. Дополнительная герметичность достигается уплотнительными прокладками, размещенными на всех соединительных деталях.

Хранение разных лекарственных веществ предусмотрено внутри поршня и цилиндрического корпуса. Смешивание порошкообразного и жидкого лекарственных веществ осуществляется перепуском их через отверстия на поршне и плунжере, которые открываются и закрываются поворотом поршня внутри плунжера. Дополнительная герметизация обеспечивается резиновыми прокладками.

РАЗДЕЛ В.

РАЗЛИЧНЫЕ ТЕХНОЛОГИЧЕСКИЕ ПРОЦЕССЫ.

В 01

(21) a2002 0121

(22) 02.07.2002

(51)⁷B 01D 11/04

(71) Сумгаитский Государственный Университет (AZ)

(72) Мамедов Нусрат Самед оглы Абдуллаев Фаик Мамедали оглы

Алекперов Фазиль Азин оглы

Агаев Улдуз Хейрулла оглы Гянджалиева Гюльнара Гариб кызы (AZ)

(54) Сетчатая экстракционная колонна.

(57) Изобретение относится к области конструкций экстракционных колонн, которые применяются в нефтепереработке, нефтехимии и химии для разделения исходного сырья путем экстракции, ректификации, а также абсорбцией.

Задачей предлагаемого изобретения является повышение эф-

фективности процесса экстракции при пусковых режимах.

Поставленная задача достигается тем, что в сетчатой экстракционной колонне, содержащей вертикальный цилиндрический корпус, вертикальные сетчатые тарелки, с переливными устройствами. Согласно изобретению переливное устройство состоит из наклонной пластины сегментного типа и установленной перпендикулярно к сетчатой тарелке пластины с прямоугольными горизонтальными прорезями.

(21) а2002 0063

(22) 09.04.2002

(51)⁷В 01F 13/00

(71) Махмудов Самир Гасан оглы
Мамедова Талиба Рза кызы
Халилова Аила Рамиз кызы
Азербайджанская Сельско-
хозяйственная Академия
(AZ)

(72) Махмудов Самир Гасан оглы
Мамедова Талиба Рза кызы
Халилова Аила Рамиз кызы
(AZ)

(54) Смеситель.

(57) Изобретение относится к сельскому хозяйству, в частности к смесительным установкам для ввода сыпучих минеральных веществ в жидкий навоз.

Сущность изобретения в том, что смесительное устройство содержит бункер для консервантов, шнек-дозатор, насос для подачи жидкости и бак для жидкости согласно изобретению в нем установлена смесительная камера, соединенная через трубопровод с бункером для консервантов и трубой с насосом для подачи жидкости, внутри которой установлен турбулизатор, вал которого связан с шнеком-дозатором передаточным механизмом, что способствует повышению смесительной интенсивности устройства.

В 06

(21) а2002 0007

(22) 23.01.2002

(51)⁷В 06В 1/18, G 01М 3/02, 7/02

(71) Научно-Исследовательский
Институт «Геотехнологичес-
ких проблем нефти, газа и
химии» (AZ)

(72) Бабаев Сабир Габиб оглы
Керимов Владимир Ирахман
оглы (AZ)

(54) Стеновая установка для испытывания задвижек высокого давления.

(57) Предполагаемое изобретение относится к лабораторному оборудованию и предназначено для исследования влияния вибрации на работоспособность и герметичность сопрягаемых поверхностей запорных элементов узла затвора задвижек высокого давления – шибера и седел.

Стеновая установка для испытывания задвижек высокого давления, включающая емкость для рабочей жидкости, гидравлический насос, систему труб, дополнительно содержит гидропульсатор, через тройник посредством шланга высокого давления, соединенный с системой труб, испытываемой задвижкой и гидравлическим насосом.

В 24

(21) а2002 0028

(22) 18.03.2002

(51)⁷В 24В 39/00

(71) Азербайджанский Технический
Университет (AZ)

(72) Абасов Вагиф Абас оглы
Баширов Расим Джавад оглы
(AZ)

(54) Устройство для обкатывания внутренних поверхностей деталей.

(57) Изобретение относится к области металлообрабатывающей промышленности и может быть применено при обработке восстановленных индукционной наплавкой внутренних поверхностей металлических цилиндров, гильз поверхностным пластическим деформированием. Техническая сущность предложенного изобретения заключается в том, что в устройстве для обкатывания внутренних поверхностей деталей, содержащем торовый ролик, эксцентрично

установленный относительно оси вращения корпуса, гайку, дополнительно содержит направляющий конус, в пазах которого установлены упорные стойки, при этом торовые ролики по всей окружности оси вращения корпуса расположены относительно друг друга не более чем под углом 120°, закрепленный на упорной стойке, с возможностью обкатывания внутренней поверхности детали с размерами, регулируемые между торовыми роликами и ходовым винтом, вращаемым маховиком.

Благодаря равномерному 3-х стороннему контакту по цилиндрическим поверхностям, между деталью и торовыми роликами, деформация внутренней поверхности цилиндра осуществляется ротационным методом обкатывания и протягиванием, что обеспечивает получение внутреннего размера его с высокой точностью.

В 44

(21) а2002 0164

(22) 09. 09. 2002

(51)⁷В 44D 5/00

(71) Гувалов Аббас Абдурахман
оглы

Халилов Эльчин Нусрат оглы

Халилов Ясин Халаф оглы
Компания «ЙЕНИ-ТЕХ»
(AZ)

(72) Гувалов Аббас Абдурахман
оглы

Халилов Эльчин Нусрат оглы

Халилов Ясин Халаф оглы
(AZ)

(54) Способ декоративной обработки изделий из природных минеральных образований.

(57) Изобретение относится к способу декоративной обработки изделий из природных минеральных образований, а именно к окрашиванию цеолитов, применяемых как декоративный грунт для комнатных растений, садов и клумб.

Задачей изобретения является повышение адгезии покрытия на минеральных образованиях и упрощение технологии окрашивания.

Поставленная задача решается тем, что в способе декоративной обработки изделий из природных минеральных образований, заключающемся в предварительной мойке и сушке поверхностей изделий, с последующей обработкой красящими веществами, в качестве изделий из природных минеральных образований используют цеолитсодержащую породу и обработку поверхности изделия проводят в одну стадию окунанием в красящий раствор, с последующей сушкой 40-50°C в течение 1 часа, при этом в качестве красящего вещества используют вододисперсионную краску, содержащую жидкое стекло.

В 60

- (21) a2002 0173**
- (22) 26.09.2002**
- (51)⁷В 60К 11/00, F 01P 5/00**
- (71)(72) Гусейнов Адиль Гаджиага оглы (AZ)**
- (54) Система охлаждения двигателя внутреннего сгорания.**

(57) Изобретение относится к области автомобильной техники, предназначена для охлаждения двигателей внутреннего сгорания (ДВС).

Задачей изобретения является обеспечение постоянной, нормальной рабочей температуры двигателя, повышение эффективности системы охлаждения.

Задача решена тем, что система охлаждения двигателя внутреннего сгорания, состоящая из рубашки охлаждения, вентилятора и термостата, согласно изобретения, снабжена кондиционером, установленным в передней части автомобиля, и связанным через гибкую муфту с валиком вентилятора.

Сущность предложенной системы заключается в том, что для охлаждения используется не жидкость, а предварительно охлажденный в кондиционере воздух, который подается непосредственно в рубашку охлаждения.

Преимуществом предложенной системы является то, что это система дает возможность отказаться от применения ядовитого и

дорогостоящего антифриза и таких приборов как жидкостной радиатор, водяной насос, расширительный бачок и жалюзи. Температура двигателя всегда стабильна и не зависит от температуры наружного воздуха, что очень важно для работы автомобиля в различных климатических поясах.

Кондиционер параллельно обеспечивает вентиляцию картера двигателя и охлаждает масла в картере, а также обеспечивает отопление и охлаждение салона автомобиля.

Преимуществом предложенной системы является то, что она экологически чистая, экономически выгодная.

РАЗДЕЛ С

ХИМИЯ И МЕТАЛЛУРГИЯ

С 01

- (21) a2002 0129**
- (22) 11.07.2002**
- (51)⁷С 01В 17/04, 17/48**
- (71) Институт Неорганической и Физической Химии Национальной Академии Наук Азербайджана (AZ)**
- (72) Рустамова Севиль Таги кызы**
Ахмедов Мубариз Меджид оглы
Гулиев Алекбер Ибиш оглы (AZ)
- (54) Катализатор для восстановления сернистого ангидрида водородом.**

(57) Изобретение относится к области катализа и может найти применение в цветной металлургии для восстановления сернистого ангидрида в процессах утилизации сернистого ангидрида из отходящих газов.

Предлагается катализатор – активированный природный клиноптилолитовый туф Айдагского месторождения, прокаленный при 450-600°C, обеспечивающий при высокой объемной скорости газовой смеси 1000ч⁻¹ и при низкой температуре 500-550°C выход серы 76-82 % при селективности 89-

92%. Катализатор обладает высокой активностью и способствует удешевлению процесса и расширению ассортимента применяемых катализаторов.

С 02

- (21) a2002 0147**
- (22) 06.08.2002**
- (51)⁷С 02F 1/26, 1/38**
- (31) 20000617**
- (32) 08.02.00**
- (33) NO**
- (86) PCT/NO 01/00041, 06.02.01**
- (71) Ден Норске Статс Ольесельскап А.С (NO)**
- (72) Аарброт Эйвин (NO)**
Холанн Трюгве (NO)
- (54) Способ очистки воды и система для его осуществления.**

(57) Способ и система извлечения жирно- или нефтерастворимых компонентов, например, ПАУ, НФ и/или БТК, из попутно добываемой воды, отделяемой с установки для производства нефти или газа. Способ включает введение экстракционной жидкости, содержащей углеводороды с установки по производству нефти или газа, в поток воды с последующим отделением экстракционной жидкости от воды в сепараторе, причем экстракционная жидкость имеет более низкую мольную долю жирно- или нефтерастворимых компонентов, чем фаза нефти, от которой отделяют водную фазу, давление паров экстракционной жидкости и температуру приводят в соответствие с рабочим диапазоном давлений и температур сепаратора, экстракционную жидкость вводят и распыляют во всей водной фазе перед сепаратором, и для смеси вода/углеводород устанавливают предварительно определенное время выдержки, что позволяет осуществить массоперенос жирно- и нефтерастворимых компонентов из воды в экстракционную жидкость перед отделением экстракционной жидкости от воды в сепараторе, предпочтительно гидроциклоне. Система включает средства введения экстракционной жидкости в зону перед сепаратором для отделения свободной нефти от воды, причем экстракционная жид-

кость содержит углеводороды, выделяемые из установки для производства нефти/газа, имеет более низкую молярную долю нефтерасстворимых компонентов, чем их равновесная концентрация по отношению к воде, а расположение средств введения экстракционной жидкости обеспечивает ее нахождение в смеси в течение предварительно определенного времени выдержки перед разделением воды и экстракционной жидкости в сепараторе, предпочтительно гидроциклоне.

С 05

(21) a2002 0184

(22) 09.10.2002

(51)⁷С 05G 3/04, С 05В 11/02

(71) Кахраманова Халида Тофик кызы

Халилов Эльчин Нусрат оглы

Компания "ЙЕНИ ТЕХ" (AZ)

(72) Халилов Эльчин Нусрат оглы

Кахраманова Халида Тофик кызы

Юзбашева Лала Назим кызы

Ахмедов Валаддин Нурат оглы

Пашаев Мамед Расул оглы

Кулиев Вагиф Фаррух оглы (AZ)

(54) Способ фиксации гидро- и дигидрофосфатов кальция на поверхности природных цеолитов.

(57) Изобретение относится к способу получения гидро- и дигидрофосфатов кальция, а именно к фосфатным удобрениям, используемым в сельском хозяйстве, закрепленным на поверхности цеолита для пролонгирования его действия.

Задачей предполагаемого изобретения является упрощение технологии фиксации фосфатов кальция на поверхности цеолита, уменьшения энергозатрат с сохранением кристаллической структуры цеолита.

Поставленная задача решается тем, что в способе фиксации фосфатов кальция на поверхности при-

родных цеолитов, активацию производят во время синтеза фосфатов из отвалной породы цеолитов, содержащих 60-82% карбоната кальция обработкой отвала ортофосфорной кислотой концентрацией 55-77% при температуре 40-70°С и постоянном перемешивании в течение 0,5-4,0 часа, где в момент активации к отвалной породе для усиления фиксации фосфатов кальция на поверхности цеолитов вводят модифицированную аммиаком обогатленную породу с содержанием цеолита 67-72% в соотношении отвал: обогатенная порода 1-0,6÷1. Причем модификацию смеси, можно проводить после введения в отвал обогатленную породу смесью аммиачной воды с карбонатом аммония в соотношении 1:0,2.

С 07

(21) a2002 0159

(22) 23.08.2002

(51)⁷С 07В 35/04, С 07С 49/08

(71) Азербайджанский Государственный Научно-Исследовательский Институт «Олефин» (AZ)

(72) Алигулиев Рамиз Мамед оглы

Гусейнов Фаик Омар оглы

Мирзоев Тариэль Магеррам оглы

Абасов Ариф Имран оглы

Джаннеталиева Хураман Чингиз кызы

Касумов Касум Гасан оглы (AZ)

(54) Способ получения ацетона.

(57) Изобретение относится к области нефтехимии, в частности к способу получения ацетона из изопропилового спирта путем его дегидрирования в присутствии твердого катализатора, состоящего из окислов металлов.

По предложенному способу получение ацетона осуществляют путем дегидрирования технического изопропилового спирта (содержащего 13÷15% воды) в присутствии нанесенного на графит промышленного никель-хромового катализатора при атмосферном давлении, 180-250°С температуре и

объемной скорости изопропилового спирта равной 1,0÷3,0 час⁻¹.

(21) a2002 0125

(22) 08.07.2002

(51)⁷С 07С 67/40, В 01J 29/04

(71) Институт Химических Проблем Национальной Академии Наук Азербайджана (AZ)

(72) Алиев Агададаш Махмуд оглы

Кулиев Адиль Расул оглы

Тагиев Дилгам Бабир оглы

Меджидова Солмаз Мамед

Таги кызы

Фатуллаева Севда Сурхай кызы

Али-заде Гюльмира Ахмед кызы

Шахтагтинский Тогрул Неймат оглы

Касум-заде Афаг Юнис кызы

Матиев Кязым Ислам оглы

Абдуллаев Анар Руфат оглы (AZ)

(54) Способ получения сложных эфиров карбоновых кислот.

(57) Изобретение относится к способу получения сложных эфиров карбоновых кислот окислением низших спиртов, а именно, пропионовой, масляной и изовалериановой кислот, нашедших широкое применение в лакокрасочной, кожевенно-обувной, электротехнической, сланцеперерабатывающей, косметической, технической, оборонной промышленности, в производстве химических реактивов, медицинских препаратов и т.д.

Способ получения сложных эфиров карбоновых кислот окислением низших алифатических спиртов молекулярным кислородом осуществляют при нагревании и в присутствии катализатора, в качестве которого используют природный цеолит-клиноптилолит, модифицированный катионами палладия в количестве 0,1 % от массы цеолита, и процесс проводят при молярном соотношении реагентов спирт: O₂:N₂ = 1,0:(3,0-5,0):(2,0-5,5), температуре 190-220°С и объемной скорости 550-4200 ч⁻¹.

Использование предлагаемого способа получения сложных эфиров карбоновых кислот окислением низших алифатических спиртов на высокоселективном модифицированном катализаторе со стабильной активностью на основе цеолита-клиноптилолита, содержащем 0,1 % катионов палладия, обеспечивает следующие преимущества: выход пропилапропионата составляет 85,3 % (против 39,3 % в прототипе) при конверсии н-пропилового спирта 93,3 % (против 63,4 % в прототипе) и селективности процесса по пропилапропионату 91,4 % (против 60,3 % в прототипе).

- (21) a2001 0106
(22) 25. 05.2001
(51)⁷С 07С 120/14, 121/56
(71) Институт Неорганической и Физической Химии Национальной Академии Наук Азербайджана (AZ)
(72) Ризаев Рамиз Гасангулу оглы
Багирзаде Гулу Ахмед оглы
Шейнин Виктор Ефимович
Магеррамова Земфира Юсиф кызы
Гусейнов Идрис Аслан оглы
Ахмедов Мубариз Меджид оглы (AZ)
(54) Способ получения 4 - Бром-о-фталодинитрила.

(57) Изобретение относится к области получения галоидосодержащих ароматических нитрилов, а именно к способу получения 4-бром-о-фталодитрилла гетерогенно-каталитической реакцией окислительного аммонолиза 4-бром-о-ксилола.

Предложен способ получения 4-бром-о-фталодинитрила из 4-бром-о-ксилола, в котором с целью повышения выхода по значительно упрощённой технологии, окислительный аммонолиз проводится в газовой фазе при температуре 365-380°С, времени контакта 0,8с и мольном соотношении 4-бром-о-ксилола, воздуха и аммиака 1:30:15 с 50-60% конверсией и рециркуляцией не прореагировавшего исходного сырья и промежуточных изомеров бром-о-толунистрилла при ис-

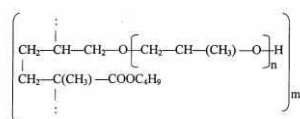
пользовании в качестве катализатора оксидов сурьмы, ванадия, висмута и циркония, нанесенных на γ -оксид алюминия при их соотношении, масс %: оксид сурьмы 14÷15, оксид ванадия 2,5÷3,5, оксид висмута 1,5÷2, оксид циркония, 3 ÷ 0,4, γ -оксид алюминия- остальное до 100%. Это позволяет получать 4-бром-о-фталодинитрил с выходом до 96,58 мол.% и без содержания побочного продукта 4-бромфталимида.

С 08

- (21) a2002 0169
(22) 12.09.2002
(51)⁷С 08L 23/22
(71) Азербайджанский Государственный Научно-Исследовательский Институт "Олефин" (AZ)
(72) Баладжанова Гюллузар Мамед кызы
Алигулиев Рамиз Мамед оглы
Адыгёзалова Мехпара Бабаверди кызы (AZ)
(54) Полимерная композиция.

(57) Предлагаемое изобретение относится к полимерным композициям используемым для получения клеев, покрытий, пленок, а также для изготовления ламинированного материала на основе бумаги, целлофана, фольги полиэтилена, лавсана. Задачей заявляемого изобретения является повышение адгезии и термостойкости композиции при сохранении когезионной прочности и чувствительности к давлению.

Поставленная задача решается тем, что адгезивная полимерная композиция на основе полиизобутилена дополнительно содержит сополимер моноаллилатолигооксипропилен-гликоля с бутилметакрилатом общей формулы:

где n= 10-20
m=180-300 в соотношении 0,25-1:1

С 09

- (21) a2002 0163
(22) 06. 09.2002
(51)⁷С 09D 3/06
(71) Гувалов Аббас Абдурахман оглы
Халилов Эльчин Нусрат оглы
Халилов Ясин Халаф оглы
Компания «ЙЕНИ-ТЕХ» (AZ)
(72) Гувалов Аббас Абдурахман оглы
Халилов Эльчин Нусрат оглы
Халилов Ясин Халаф оглы (AZ)
(54) Краска.

(57) Изобретение относится к составам для отделочных работ, в частности к составам строительных красок, предназначенных для окрашивания бетонных, штукатурных и тому подобных поверхностей, эксплуатируемых внутри помещений.

Задачей предлагаемого технического решения является увеличение жизнеспособности, упрощение процесса приготовления краски, повышение водостойкости и срока службы покрытия.

Поставленная задача решается тем, что краска, включающая связующее, мел, пигмент, крахмал и воду, содержит в качестве связующего поливинилацетатную дисперсию или акриловый сополимер и дополнительно щелочь и формалин при следующем соотношении компонентов, мас. %:

Мел	60-65
Поливинилацетатную дисперсию или акриловый сополимер	1-3
Пигмент	4-6
Крахмал	1-3
Щелочь	0,2-0,4
Формалин	0,1-0,3
Вода	остальное

- (21) a2002 0087
(22) 30.04.2002
(51)⁷С 09К 21/00, 21/02, 21/06, 21/14; Е 04В 1/94
(71) Государственный Научно-Исследовательский и Проект-

ный Институт «Гипромор-нефтегаз» (AZ)

(72) Керимов Меджид Захид оглы

Сулейманов Багир Алекпер оглы

Абдуллаева Веджиха Ибрагим Паша кызы

Азимов Низами Алигулу оглы (AZ)

(54) Огнестойкая композиция.

(57) Изобретение относится к области строительных материалов и касается разработки методов и средств защиты технологического оборудования от огня и не распространения пожара в неогнеопасные зоны, и может быть использовано при осуществлении работ по устройству огнезащитных покрытий на металлические конструкции в условиях эксплуатации. Сущность изобретения заключается в том, что огнестойкая композиция, включающая жидкое стекло и наполнитель, дополнительно содержит полиэфирную смолу, хлорпарафин, сульфат натрия, а в качестве наполнителя содержит перлит и алюминиевую пудру при следующем соотношении компонентов, мас.ч.:

Жидкое стекло	100
Полиэфирная смола	9-10
Хлорпарафин	7-10
Перлит	11-12
Алюминиевая пудра	7-8
Сульфат натрия	18-20

Состав композиции обеспечивает прочностные и огнезащитные свойства покрытия.

С 10

(21) 99/001264

(22) 19.11.1998

(51)⁷С 10G 31/08

(71) Азербайджанский Научно-Исследовательский и Проектный Институт Нефтяной Промышленности (AZ)

(72) Багиров Микаил Кязим оглы

Алиев Нариман Шахмурад оглы

Везиров Чингиз Багадур оглы

Хамзаев Ханлар Аликрам оглы

Гаджибеков Гюльяхмед Магомед оглы

Кахраманов Вели Гудрат оглы (AZ)

(54) Способ удаления сероводорода из отсепарированной нефти поглотителем.

(57) Изобретение относится к нефтяной промышленности, в частности к очистке промысловой нефти от сероводорода.

Задачей изобретения является полное улавливание сероводорода, упрощение процесса с созданием безопасных условий труда. Поставленная задача решается тем, что в известном способе в качестве поглотителя используют воду при кратном перемешивании ее с сероводородсодержащей нефтью. Сущность способа заключается в том, что после каждого перемешивания ее с технической водой и отстоя, остаточный сероводород уменьшается и с ростом кратности исчезает. Положительный эффект от применения предлагаемого изобретения достигается за счет циклического использования воды, полного удаления сероводорода из отсепарированной нефти, а также безопасности условий труда.

(21) a2001 0191

(22) 21.11.2001

(51)⁷С 10M 105/06

(71) Институт Химии Присадок Национальной Академии Наук Азербайджана (AZ)

(72) Ахмедов Аладдин Ислам оглы

Буняят-заде Ирада Айдыновна

Гамидова Джейхун Шафаят кызы

Мусаева Минаханум Энвер кызы (AZ)

(54) Способ получения синтетического масла.

(57) Изобретение относится к области нефтехимии, конкретно к способу получения синтетических масел соолигомеризацией различных мономеров и может быть использовано для получения масел для ДВС. Задачей изобретения является упрощение способа получе-

ния синтетического масла и придание ему антикоррозионных свойств.

Поставленная задача достигается проведением олигомеризации гексена-I с дитциклопентадиеном (ДТП) в соотношении 9;1 в присутствии 3-5% аквакомплекса $AlCl_3$ в толуоле в среде алифатического углеводорода при температуре 20-40°C и продолжительности 1,5-2 часа.

С 30

(21) a2002 0172

(22) 26.09.2002

(51)⁷С 30B 15/00, 29/06, 29/08

(71) Сумгаитский Государственный Университет (AZ)

(72) Тагиров Владимир Исмаил оглы

Гахраманов Эмиль Надир оглы

Гулиева Рухангиз Тейюб кызы

Гахраманов Надир Фаррух оглы (AZ)

(54) Способ получения монокристалла.

(57) Изобретение относится к области металлургии полупроводников и может быть использовано для получения монокристаллов из твердых бинарных растворов со ступенчатым распределением концентраций компонентов.

Задачей изобретения является получение цилиндрического монокристалла с начальным участком параболоида вращения со ступенчатым распределением концентраций компонентов вдоль выращиваемого кристалла.

Поставленная задача достигается тем, что в способе получения монокристалла, вытягиванием из расплава бинарных твердых растворов с использованием цилиндрического тигля и подпитывающего слитка цилиндрической формы с начальным участком в виде параболоида вращения, проводят ступенчатое распределение концентрации компонентов вдоль кристалла, путем изменения отношения скоростей перемещения подпитывающего слитка и выращиваемого кристалла на каждой стадии про-

цесса и поддерживают это отношение постоянным с начала до завершения определенной стадии.

Получение монокристалла со ступенчатым распределением концентраций компонентов позволит значительно расширить область его применения.

РАЗДЕЛ E

СТРОИТЕЛЬСТВО, ГОРНОЕ ДЕЛО

E 21

(21) a2001 0161
(22) 06.09.2001
(51)⁷E 21B 27/00

(71) **Нефтегазодобывающее Управление «Балаханынефть» (AZ)**

(72) **Мамедов Мубариз Рза оглы Абдинов Вагиф Юнус оглы Ахмедов Гюльоглан Ханоглан оглы Аливердизаде Тале Керим оглы Алиев Назим Шамил оглы (AZ)**

(54) **Желонка.**

(57) Изобретение относится к области нефтяной и газовой промышленности, а именно: к ремонту нефтяных, газовых и нагнетательных скважин.

Задачей изобретения является повышение скорости очистки скважины от песчаной пробки.

Желонка состоит из корпуса, поршня, клапана и фиксатора, у которой поршень выполнен в виде поршня скважинного штангового насоса, снабженного нагнетательным клапаном и установленного в цилиндре, выполненным в виде цилиндра скважинного штангового насоса, а клапан выполнен в виде всасывающего клапана скважинного штангового насоса, установленного в его цилиндре, снабженного хвостовиком, при этом верхний конец корпуса снабжен радикальными отверстиями и соединен с колонной насосно-компрессорных труб, а нижний конец корпуса с помощью полого штока соединен с поршнем, причем внутри корпуса

концентрично размещен фиксатор, выполненный в виде патрубка, снабженного конусным наконечником, взаимодействующим с конусным седлом, предусмотренным в нижнем конце корпуса.

Положительный эффект: получение дополнительного объема нефти, путем сокращения времени простоя скважины из-за очистки песчаной пробки.

(21) a2002 0032
(22) 26.03.2002
(51)⁷E 21B 33 /00; B 01F 5 /06; B 28C 7/00

(71)(72) **Гурбанов Рамиз Сейфулла оглы Зейналов Рамиз Мазагим оглы (AZ)**

(54) **Способ и устройство приготовления тампонажного раствора.**

(57) Изобретение относится к процессам приготовления тампонажного раствора при креплении нефтяных и газовых скважин, однако может быть использовано и в химической, строительной и других отраслях промышленности.

Задачей предлагаемого технического решения является обеспечение стабильной плотности приготавливаемого тампонажного раствора.

Поставленная задача решена тем что, способ приготовления тампонажного раствора, включающий непрерывную подачу жидкости и сыпучего материала, перемешивание их в смесительной камере и сброс готового раствора, согласно изобретению, изменение расхода жидкости производят в зависимости от расхода сыпучего материала, контролируемых на входах смесительной камеры

Устройство приготовления тампонажного раствора включающее смесительную камеру, приемную воронку для сыпучего материала, согласно изобретения, воронка имеет форму гиперболоида.

Предлагаемое способ и устройство приготовления тампонажного раствора позволяет получать раствор требуемой плотности.

(21) a2002 0053
(22) 04.04.2002
(51)⁷E 21B 33/12

(71) **Нефтегазодобывающее Управление «Балаханынефть» (AZ)**

(72) **Мамедов Мубариз Рза оглы Велиев Фуад Гасан оглы Абдинов Вагиф Юнус оглы Алиев Назим Шамил оглы Аливердизаде Тале Керим оглы (AZ)**

(54) **Пакер.**

(57) Изобретение относится к области нефтяной и газовой промышленности, в частности к устройствам для разобщения межтрубного пространства нефтяных скважин.

Задачей изобретения является сокращение затрат времени и материальных средств на монтаж пакера в скважине.

Пакер состоящий из корпуса, патрубка, диамагнитной трубы с установленными на ней магнитом и его верхним и нижним полюсами, между которыми размещена вязкоупругая магнитоактивная жидкость, причем нижний полюс жестко закреплен на диамагнитной трубе, согласно изобретению корпус выполнен в виде цилиндрической обечайки, патрубок установлен внутри обечайки и снабжен цилиндрическим выступом, взаимодействующим с внутренней боковой поверхностью обечайки, патрубок снабжен боковым каналом, сообщающим осевое отверстие патрубка с полостью обечайки, образованной ее боковой и торцевой поверхностями и цилиндрическим выступом патрубка, при этом верхний полюс размещен на диамагнитной трубе с возможностью осевого перемещения и подпружинен относительно нижнего полюса с помощью цилиндрической пружины.

Положительный эффект: сокращение затрат времени и материальных средств на монтаж пакера в скважине.

(21) a2002 0047
(22) 02.04.2002
(51)⁷E 21B 37/06

(71) Азербайджанский Научно-Исследовательский и Проектный Институт Нефтяной Промышленности (AZ)

(72) Казымов Шукюрали Паша оглы

Алиев Назим Шамиль оглы
Хыдыров Рамиль Новруз оглы (AZ)

(54) Реакционный наконечник для очистки лифтовых труб от парафина.

(57) Изобретение относится к нефтяной промышленности, в частности к устройствам для очистки лифтовых труб от парафина и может быть использовано и в других отраслях при необходимости.

Сущность изобретения заключается в том, что выполненная сквозной с перегородками нижняя труба создает возможность установить наконечник между насосно-компрессорных труб и очищать от парафина заданный участок лифтовых труб, кроме этого обеспечение патрубками отверстий перегородок способствует замедлению скорости соляной кислоты, а это в свою очередь содействует повышению температуры, в результате происходит одновременно и тепловая обработка забоя скважины.

Экономический эффект от применения данного наконечника будет состоять из экономии полученной в результате сокращения капиталовложения на дополнительные оборудования и увеличения межремонтного периода скважины.

(21) a2002 0143

(22) 31.07.2002

(51)⁷E 21B 43/11

(71) Нефте-газодобывающее Управление (НГДУ) «Абшерон-нефть» (AZ)

(72) Сеидов Мир Джафар Мир Али оглы

Сафиев Иман Гамбар оглы
Алекперов Ильяс Рашид оглы

Дадашов Магеррам Насир оглы

Мамедов Камил Кудрат оглы

Ширинов Ахмед Муртуза оглы

Пашаев Юнис Паша оглы (AZ)

(54) Устройство для очистки нефтяных скважин от песчаной пробки.

(57) Изобретение относится к нефтедобывающей промышленности и может быть использовано для очистки песчаной пробки в нефтяных скважинах.

Использование предлагаемого устройства позволит сократить вероятность отказов в его работе и повысить эффективность очистки песчаной пробки.

Сущность изобретения заключается в том, что устройство для очистки скважины от песчаной пробки, состоящее из головки, корпуса, поршня, кожуха, телескопического патрубка, ствола с внешней винтовой нарезкой приемного и нагнетательного клапанов, фрезы, установленной на нижнем конце штока, имеет пружину, расположенную между фрезой и фрезерной головкой на втулке, что регулирует работу нижнего клапана.

РАЗДЕЛ F

МЕХАНИКА, ОСВЕЩЕНИЕ, ОТОПЛЕНИЕ, ДВИГАТЕЛИ И НАСОСЫ, ОРУЖИЕ И БОЕПРИПАСЫ, ВЗРЫВНЫЕ РАБОТЫ

F 02

(21) a2002 0212

(22) 08.11.2002

(51)⁷F 02B 23/00

(71)(72) Мамедов Рамиз Муса оглы

Гаджиев Рафик Каграман оглы

Кулиев Гасан Юсиф оглы
Новрузов Хасай Юсиф оглы (AZ)

(54) Двигатель внутреннего сгорания.

(57) Изобретение относится к машиностроению, в частности к двигателям.

Цель изобретения - снижение металлоемкости двигателя путем упрощения его конструкции.

Сущность изобретения – двигатель внутреннего сгорания включает корпус 1 с горизонтальными лежащими цилиндрами 2 и с поршневой группой 3, коленчатый вал 4 с кривошипом 5 и шатуном 6, маховик 7 с радиально расположенным зубчатым венцом 8, по обе стороны зубчатого венца 8 на ободке маховика 7 выполнены опоры в виде шарикоподшипника 9; посаженные в корпус 1 двигателя. На маховике эксцентрично шарнирно закреплен коленчатый вал 4, причем оба плеча кривошипа 5 коленчатого вала 4 шарнирно соединены двумя жестко связанными и сидящими на подшипниках 10, 11, 12 и 13 шатунами 6 поршней 3, расположенными диаметрально, причем длина плеча 5 кривошипа равна величине эксцентриситета коленчатого вала 4 относительно центра маховика 7 или на половину радиуса маховика 7, последний снабжен балансировочным грузом 14, а приводной вал 15 имеет наружное сцепление с зубчатым венцом 8 маховика 7.

Такое выполнение двигателя снижает его металлоемкость, упрощается конструкция коленчатого вала, механизма привода, ликвидируется шатунные и коренные шейки коленвала, уменьшаются количество пар трения деталей, делается экономия на моторное масло.

(21) a2002 0185

(22) 10.10.2002

(51)⁷F 02N 11/08

(71)(72) Рзаев Нури Рза оглы

Рзаев Расим Нури оглы (AZ)

(54) Система зажигания автомобилей.

(57) Предлагаемое изобретение относится к электрооборудованию автомобиля и в частности может быть использовано для надежного и своевременного воспламенения горючего в цилиндрах двигателя.

Конструктивное изменение прерывателя в распределителе позволяет стабилизировать углы замыкания и размыкания контактов. Прерыватель выполнен в виде пластмассового кольца, на поверхности которого предусмотрены сег-

менты-электроды, соответствующие замкнутому состоянию прерывателя. Сегменты-электроды электрически соединены между собой и первичной стороной катушки зажигания, а скользящий контакт прерывателя, жестко укрепленный на валу распределителя, войдя в контакт с сегментами-электродами замыкает, а затем размыкает цепь питания катушки зажигания.

Конструкция прерывателя позволяет также применение нескольких катушек зажигания при определенном равномерном распределении, электрически соединенных между собой групп сегментов-электродов по нескольким катушкам зажигания, но не более четырех. Это увеличит зону пробивного напряжения в зависимости от скорости вращения коленчатого вала двигателя и обеспечит свечи зажигания более высоким напряжением.

F 04

(21) a2002 0052

(22) 04.04.2002

(51)⁷F 04B 47/02

(71) Нефтегазодобывающее Управление «Балаханынефть» (AZ)

(72) Мамедов Мубариз Рза оглы Велиев Фуад Гасан оглы Абдинов Вагиф Юнис оглы Алиев Назим Шамиль оглы Аливердизаде Тале Керим оглы (AZ)

(54) Скважинный штанговый насос.

(57) Изобретение относится к области нефтяной промышленности, в частности к скважинным штанговым насосам для добычи нефти.

Задачей изобретения является повышение межремонтного периода работы скважин, оборудованных скважинным штанговым насосом.

Скважинный штанговый насос состоит из корпуса, штока, всасывающего и нагнетательного клапанов, полый трубочки с манжетами и концентрично установленными на ней с возможностью возвратно-поступательного движения магнитами и жестко установленными на ней стопорными кольцами, между

которыми размещен вязкоупругий магнитоактивный состав, между магнитными кольцами установлены резиновые кольца с наружным каналом клинообразной формы, а манжеты выполнены из резины, установлены между стопорными кольцами и магнитами и в сечении имеют трапециидальный профиль.

Положительный эффект: увеличение межремонтного периода работы скважин, за счет повышения срока службы скважинного штангового насоса.

F 16

(21) a2002 0150

(22) 12.08.2002

(51)⁷F 16H 21/00

(71)(72) Гусейнов Джабраил Гейдар оглы (AZ)

(54) Кривошипно-рычажной механизм для передачи механической энергии.

(57) Изобретение относится к машиностроению, в частности, к механизмам для передачи механической энергии с помощью кривошипно-рычажного механизма.

Задачей изобретения является создание механизма компактной конструкции, который при постоянном числе оборотов увеличивает передаваемую от источника энергии силу.

Поставленная задача решается тем, что в кривошипно-рычажном механизме для передачи механической энергии, содержащем основание, установленные на нем входной и выходной валы с расположенными на них шестернями с возможностью преобразования вращательного движения в прямолинейное и обратное с помощью установленных на концах промежуточных валов кривошипно-рычажных механизмов, в кривошипно-рычажных механизмах на втором и третьем валах кривошпы установлены относительно друг к другу под углом 180°, а кривошипно-рычажные механизмы связаны между собой дополнительным коромыслом.

(21) a2002 0051

(22) 04.04.2002

(51)⁷F 16L 55/18, 55/10, 55/16, 55/175

(71) Нефтегазодобывающее Управление «Балаханынефть» (AZ)

(72) Мамедов Мубариз Рза оглы Велиев Фуад Гасан оглы Абдинов Вагиф Юнис оглы Алиев Назим Шамиль оглы Аливердизаде Тале Керим оглы (AZ)

(54) Способ аварийного ремонта разгерметизированных участков металлической оболочки аэрогидродинамических систем и полостей для хранения и транспортировки жидких или газообразных продуктов и герметизирующее покрытие для его осуществления.

(57) Изобретение относится к области транспорта и хранения жидких и газообразных продуктов, а именно: к ремонту оболочки гидродинамических систем и полостей.

Задачей изобретения является сокращение времени на проведение аварийного ремонта разгерметизированных участков металлической оболочки.

Способ аварийного ремонта разгерметизированных участков металлической оболочки аэрогидродинамических систем и полостей для хранения и транспортировки жидких или газообразных продуктов, включает в себя нанесение герметизирующего покрытия на поврежденный участок оболочки, нанесение производят в магнитном поле.

Герметизирующее покрытие состоит из гибкого листа, выполненного из упругого материала, пенополиуретана, пропитанного вязкоупругим магнитоактивным составом, при этом гибкий лист снабжен, размещенными по его периметру магнитами, полюса которых направлены в противоположную от гибкого листа сторону.

Положительный эффект: сокращение потерь хранимой и транспортируемой продукции, имеющих место в аварийных ситуациях, выз-

ванных разгерметизацией оборудования.

РАЗДЕЛ G

ФИЗИКА

G 01

(21) a2002 0235

(22) 20.12.2002

(51)⁷G 01V 3/00

(71) **Производственное Объединение Геофизики и Инженерной Геологии**

Керимов Керим Мамедхан оглы

Агакулиев Гариб Байрам оглы

Керимов Махмуд Керим оглы (AZ)

(72) **Керимов Керим Мамедхан оглы**

Агакулиев Гариб Байрам оглы

Керимов Махмуд Керим оглы (AZ)

(54) **Способ краткосрочного прогнозирования землетрясений.**

(57) Кратковременный прогноз землетрясений осуществляется путем непрерывной регистрации в геодинамически активных зонах двух составляющих электрической компоненты (E) и трех компонент магнитного поля (H) магнитотеллурического поля. В отличие от электрических компонент, магнитные компоненты отражают особенности среды и зависят от глубинных геодинамических процессов и именно потому пространственно-временному анализу подвергаются две составляющие магнитной компоненты и по результатам этого анализа определяются основные факторы краткосрочного прогноза землетрясений. Краткосрочное прогнозирование землетрясений этим способом делится на две части: затишье (перед подготовкой землетрясения) и период сильного возмущения (непосредственно перед землетрясением).

Второй период перед 7-8 балльными землетрясениями проявляется в магнитотеллурическом поле за

10-12 часов в виде сигнала квазисинусоидальной формы. По направлению вектора этого возмущения определяется направление расположения очага, по градиенту возмущения определяется сила, а по полупериоду возмущения определяется время землетрясения. Этот способ позволяет прогнозировать землетрясения на территории радиусом 600 км и отличается от известных способов информативностью, точностью и надежностью.

G 03

(21) a2002 0094

(22) 17.05.2002

(51)⁷G 03B 15/00

(71) **Бакинский Государственный Университет (AZ)**

(72) **Лебедева Нелли Николаевна Агасиев Ариф Араз оглы Ахундов Чингиз Гани оглы Панахов Мазахир Мамед оглы (AZ)**

(54) **Устройство для получения изображения.**

(57) Изобретение относится к области регистрации оптической информации, в частности, фотографическим устройствам, инфракрасным (ИК) спектральным преобразователям оптических изображений и может быть использовано для регистрации оптической информации преимущественно в ИК области спектра для получения фотографических изображений и визуального наблюдения быстропротекающих световых процессов, например, излучения импульсных лазеров.

Задачей настоящего изобретения является расширение спектрального диапазона чувствительности вплоть до далекой ИК-области и области радиодиапазона, повышение чувствительности, обеспечение возможности наблюдения в реальном масштабе времени, улучшения разрешающей способности, упрощение и удешевление устройства за счет исключения высоковольтного источника напряжения.

Поставленная задача достигается тем, что в качестве приемника лучистой энергии использует

ся пироэлектрический кристалл ниобата лития, в котором при нагреве возникает изменение поляризации, вызывающее полевыми эмиссию электронов с поверхности пироэлектрика. В качестве регистрирующей среды используется электронно-чувствительная фотоэмульсия. Можно использовать также диэлектрическую пленку, слой люминофора и свечение газового разряда.

Отличительным признаком настоящего изобретения является отсутствие источника высокого напряжения, что упрощает конструкцию и позволяет использовать устройство в полевых условиях.

Данное устройство по спектральной чувствительности является всеволновым, поскольку работает на тепловом действии излучения.

РАЗДЕЛ H

ЭЛЕКТРИЧЕСТВО

H 01

(21) a2001 0012

(22) 16.01.2001

(51)⁷H 01L 41/08

(71) **Азербайджанский Технический Университет (AZ)**

(72) **Мамедов Гавар Амир оглы Гасанов Джаир Нури оглы (AZ)**

(54) **Волновой вибрационный двигатель.**

(57) Изобретение относится к приборостроению и может быть использовано в области автоматике, робототехнике и радиотехнике, в частности магнитной записи.

Основной задачей, на решение которой направлено заявляемое изобретение, является увеличение мощности и к. п. д. волнового вибрационного двигателя за счет использования электростриктивных элементов с двух сторон и выполнение статора и ротора многосекционными.

Предлагаемое техническое решение содержит статор, выполненный из нескольких колец один внутри другого, между которыми

находятся группы электростриктивных элементов, их ширина больше толщины колец и с двух сторон имеются вибрационные накладки, а ротор состоит из колец, расположенные с двух сторон статора, закреплённые с помощью гибких пластин к валу, между роторными кольцами и крайними гибкими пластинами расположены прижимные устройства для равномерного прижатия их к статору, причём статор и ротор выполнены многосекционными.

мирования электродов и добиться полного восстановления емкости аккумулятора.

тах, при этом пьезоэлектрические зарядные элементы, биморфные пьезоэлектрические элементы, а также пьезоэлектрические элементы, ультразвуковых волн соединены с электрической схемой управления. Предложенный способ и устройство для его реализации обеспечивает уменьшение его затухания; средние потери на сварном стыке оптических волокон в предложенном по сравнению с известным уменьшены на целый порядок, т.е., составляют $0,02 \div 0,03$ (дБ).

Н 04

- (21) a2002 0167
- (22) 09.09.2002
- (51)⁷Н 04В 3/34, Н 01R 43/02, G 05F 1/02
- (71) Азербайджанский Технический Университет (AZ)
- (72) Мамедов Алихан Гейдар оглы (AZ)
- (54) Способ ультразвуковой искровой сварки оптических волокон и устройство для его реализации.

- (21) a2002 0019
- (22) 01.03.2002
- (51)⁷Н 04М 3/00, 5/00, G 06F 7/00, 13/00
- (71) Азербайджанский Технический Университет (AZ)
- (72) Мансуров Тофик Магомед оглы
Мансуров Эльнур Тофик оглы (AZ)
- (54) Однородная коммутационно-вычислительная структура.

- (21) a2002 0081
- (22) 22.04.2002
- (51)⁷Н 01М 10/44
- (71) Азербайджанская Сельскохозяйственная Академия (AZ)
- (72) Абдулласой (Гурбанов) Абульфаз Абдулла оглы (AZ)
- (54) Способ проведения разрядно-зарядных циклов в свинцовом аккумуляторе.

(57) Изобретение относится к технике оптической связи к сварочным устройствам и в частности может быть использовано при ультразвуковой искровой сварке оптических волокон.

(57) Изобретение относится к системам автоматической коммутации, вычислительной техники и кибернетики и может быть использовано в качестве коммутационно-вычислительных структур.

(57) Изобретение относится к электротехнической промышленности, а именно к преобразователям химической энергии в электрическую и обратно, и касается эксплуатации свинцовых аккумуляторов.

В предложенном способе ультразвуковой искровой сварки оптических волокон и устройстве для его осуществления источником энергии создаваемый между двумя сварочными электродами вводят пьезоэлектрические зарядные элементы, нагреваемые через теплопроводящие переходники, при котором на полюсных электродах пьезоэлектрических зарядных элементов создают накопление положительных и отрицательных зарядов, затем возбуждают ультразвуковые волны в концентраторах с электродами в зоне сварки оптических волокон, после чего подводят напряжение накопленных зарядов к сварочным электродам, замыкают их и создают между ними электрическую искровую дугу и сплавление волокон; устройство выполнено в виде пьезоэлектрических зарядных элементов, полюсные электроды которых соединены между собой параллельно и подключены к сварочным электродам, установленным на концах концентратора ультразвуковых волн между сварочными электродами на двух кронштейнах закреплена плата с оптическими волокнами проходящими через направляющие, держатели закреплены на биморфных пьезоэлектрических элемен-

Задачей изобретения является расширение функциональных возможностей однородной коммутационно-вычислительной структуры.

Введение в каждую точку коммутации координатной сетки интерфейса обмена, блока настройки и функционального блока позволяет расширить функциональные возможности однородной коммутационно-вычислительной структуры, т.е. выполнять как коммутационные, так и вычислительные функции.

Сущность изобретения в том, что в способе проведения разрядно-зарядных циклов в свинцовом аккумуляторе, включающем полную разрядку запаса электроэнергии в свинцовом аккумуляторе, закончившем срок службы, включение его в зарядное устройство в обратном направлении и проведение зарядки электроэнергией, аккумулятор соединяют последовательно с активным сопротивлением $R=U_n/I_{оп}$ (где U_n - номинальное напряжение в зажимах аккумулятора, $I_{оп}$ - сила оптимального зарядного тока), включают в обратном направлении на выход зарядного устройства, которое не питается от внешней сети, затем по истечении 10-12 часов зарядное устройство подключают к внешней цепи и спустя 1-1,2 суток отключают устройство от сети.

Предлагаемый способ позволяет достигнуть повторного фор-

УКАЗАТЕЛИ ЗАЯВОК НА ИЗОБРЕТЕНИЯ

НУМЕРАЦИОННЫЙ УКАЗАТЕЛЬ

Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)
99/001264	C 10G 31/08	a2002 0032	E 21B 33/00	a2002 0129	C 01B 17/04	a2002 0192	A 61K 7/16
99/001624	A 01G 25/16		B 01F 5/06		C 01B 17/48		A 61K 7/26
a2001 0077	A 61B 5/103		B 28C 7/00	a2002 0147	C 02F 1/26	a2002 0194	A 47G 27/02
	A 61B 5/107		E 21B 37/06		C 02F 1/38		D 03D 15/00
	A 61B 5/11	a2002 0047	F 16L 55/18	a2002 0150	F 16H 21/00	a2002 0197	A 01G 1/00
a2002 0121	B 01D 11/04	a2002 0051	F 16L 55/10	a2002 0157	A 01B 35/20	a2002 0200	A 61K 6/00
a2002 0143	E 21B 43/11		F 16L 55/16	a2002 0159	C 07B 35/04		A 61K 9/00
a2002 0211	A 01M 7/00		F 16L 55/175		C 07C 49/08		A 61K 31/00
a2002 0212	F 02B 23/00		F 04B 47/02	a2002 0163	C 09D 3/06	a2002 0216	A 61M 3/00
a2000 0008	A 61K 31/00	a2002 0052	E 21B 33/12	a2002 0164	B 44D 55/00		A 61M 5/28
a2001 0012	H 01L 41/08	a2002 0053	B 01F 13/00	a2002 0167	H 04B 3/34		A 61M 5/178
a2001 0106	C 07C 120/14	a2002 0063	A 01C 5/00		H 01R 43/02	a2002 0235	G 01V 31/00
	C 07C 121/56	a2002 0064	A 01N 25/12		G 05F 1/02		
a2001 0161	E 21B 27/00	a2002 0077	H 01M 10/44	a2002 0169	C 08L 23/22		
a2001 0191	C 10M 105/06	a2002 0081	C 09K 21/00	a2002 0172	C 30B 15/00		
a2002 0007	B 06B 1/18	a2002 0087	C 09K 21/02		C 30B 29/06		
	G 01M 3/02		C 09K 21/06		C 30B 29/08		
	G 01M 7/02		C 09K 21/14	a2002 0173	B 60K 11/00		
a2002 0019	H 04M 3/00		E 04B 1/94		F 01P 5/00		
	H 04M 5/00		G 03B 15/00	a2002 0180	A 61B 17/28		
	G 06F 71/00	a2002 0094	A 61K 35/08	a2002 0184	C 05G 3/04		
	G 06F 13/00	a2002 0105	C 07C 67/40		C 05B 11/02		
a2002 0028	B 24B 39/00	a2002 0125	B 01J 29/04	a2002 0185	F 02N 11/08		

СИСТЕМАТИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ

Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки
A 01B 35/20	a2002 0157	B 01D 11/04	a2002 0121	C 09D 3/06	a2002 0163	F 16H 21/00	a2002 0150
A 01C 5/00	a2002 0063	B 01F 5/06	a2002 0032	C 09K 21/00	a2002 0081	F 16L 55/10	a2002 0051
A 01G 1/00	a2002 0197	B 01F 13/00	a2002 0053	C 09K 21/02	a2002 0087	F 16L 55/16	a2002 0051
A 01G 25/16	99/001624	B 01J 29/04	a2002 0125	C 09K 21/06	a2002 0087	F 16L 55/18	a2002 0047
A 01M 7/00	a2002 0211	B 06B 1/18	a2002 0007	C 09K 21/14	a2002 0087	F 16L 55/175	a2002 0051
A 01N 25/12	a2002 0064	B 24B 39/00	a2002 0028	C 10G 31/08	99/001264	G 01M 3/02	a2002 0007
A 47G 27/02	a2002 0194	B 28C 7/00	a2002 0032	C 10M 105/06	a2001 0191	G 01M 7/02	a2002 0007
A 61B 5/11	a2001 0077	B 44D 55/00	a2002 0164	C 30B 15/00	a2002 0172	G 01V 31/00	a2002 0235
A 61B 5/103	a2001 0077	B 60K 11/00	a2002 0173	C 30B 29/06	a2002 0172	G 03B 15/00	a2002 0087
A 61B 5/107	a2001 0077	C 01B 17/04	a2002 0129	C 30B 29/08	a2002 0172	G 05F 1/02	a2002 0167
A 61B 17/28	a2002 0180	C 01B 17/48	a2002 0129	D 03D 15/00	a2002 0194	G 06F 13/00	a2002 0019
A 61K 6/00	a2002 0200	C 02F 1/26	a2002 0147	E 04B 1/94	a2002 0087	G 06F 71/00	a2002 0019
A 61K 7/16	a2002 0192	C 02F 1/38	a2002 0147	E 21B 27/00	a2001 0161	H 01L 41/08	a2001 0012
A 61K 7/26	a2002 0192	C 05B 11/02	a2002 0184	E 21B 33/00	a2002 0032	H 01M 10/44	a2002 0077
A 61K 9/00	a2002 0200	C 05G 3/04	a2002 0184	E 21B 33/12	a2002 0052	H 01R 43/02	a2002 0167
A 61K 31/00	a2000 0008	C 07B 35/04	a2002 0159	E 21B 37/06	a2002 0032	H 04B 3/34	a2002 0167
A 61K 31/00	a2002 0200	C 07C 49/08	a2002 0159	E 21B 43/11	a2002 0143	H 04M 3/00	a2002 0019
A 61K 35/08	a2002 0094	C 07C 67/40	a2002 0105	F 01P 5/00	a2002 0173	H 04M 5/00	a2002 0019
A 61M 3/00	a2002 0216	C 07C 120/14	a2001 0106	F 02B 23/00	a2002 0212		
A 61M 5/28	a2002 0216	C 07C 121/56	a2001 0106	F 02N 11/08	a2002 0185		
A 61M 5/178	a2002 0216	C 08L 23/22	a2002 0169	F 04B 47/02	a2002 0051		

ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ЗАЯВКАХ НА ПРОМЫШЛЕННЫЕ ОБРАЗЦЫ

(21) S2000 0001

(22) 23.03.2000

(51)⁷9-01

(30) 24.09.1999

(31) F 199 0 000066

(32) 24.09.1999

(33) IT

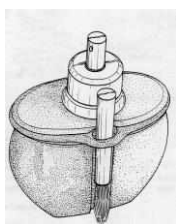
(71) Salvatore Ferragamo Italia
S.p.A. (IT)

(72) Thierry de Baschmakoff (IT)

(54) Контейнер для косметических.

(57) Контейнер для косметических
продуктов, характеризующийся:

- наличием объемного корпуса;
- наличием крышечки;

отличающийся:

- выполнением корпуса, имеющим в разрезе овальную форму;
- наличием в крышечке приспособления для распыления косметических продуктов;
- наличием небольшой щетки;
- выполнением углубления для щетки на внешней поверхности корпуса;
- размещением закругленного ободка по периметру в верхней части корпуса;
- наличием круглой выступающей части в ободке, в которой размещена щетка.

(21) S2003 0009

(22) 06.05.2003

(23) 27.01.2003

(51)⁷9-01

(71) Nasre Sahar Intl'Trading Co.,
Ltd (IR)

(72) Saeed Sanati Jafar (IR)

(54) Бутылка (3 варианта).

(57) Заявляемая бутылка характеризуется совокупностью существенных признаков:

- выполнением из стекла с венчиком, горловиной и корпусом с наклонными плечиками;

- выполнением венчика под винтовую крышку;

- выполнением корпуса цилиндрической формы;

- наличием на поверхности бутылки рельефного сотообразного рисунка;

1-ый вар. 2-ой вар. 3-ий вар.

отличается:

- наличием под венчиком кольцевого ободка;

- выполнением горловины цилиндрической формы;

- декорированием поверхности корпуса рельефным сотообразным рисунком, образованным рядами вогнутостей;

- выполнением корпуса с округлением к доньшку;

- выполнением доньшка сферическими вогнутым с радиальными рисками;

- 1-й вариант характеризуется выполнением объема бутылки 0,25 л и соотношением диаметров корпуса и венчика примерно равным 1,5;

- 2-й вариант характеризуется выполнением объема бутылки 0,75 л и соотношением диаметров корпуса и венчика примерно равным 2;

- 3-й вариант характеризуется выполнением объема бутылки 1 л и соотношением диаметров корпуса и венчика примерно равным 2,4.

ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ЗАЯВКАХ НА ПОЛЕЗНЫЕ МОДЕЛИ

(21) U 2003 0004

(22) 29.07.03

(51)⁷B 65D 41/34

(71) Шабает Сеймур Разим оглы
(AZ)

(72) Джабраилов Энвер Шахвер-
диевич (LV)

Дубровский Игорь Геннадь-
евич (RU)

Шабает Сеймур Разим оглы

Шабает Теймур Разим оглы

Байрамов Мурват Туманага
оглы, (AZ)

(54) Крышка для бутылки.

(57) Полезная модель относится к области различных технологических процессов, а именно, к колпачкам и крышкам с местами ослабленной прочности для открывания и образования сливных отверстий бутылок и сосудов.

Технический результат, который может быть получен при ее осуществлении, заключается в снижении стоимости изготовления продукции и повышение надежности, как при сборке, так и при многократном вскрытии и затворе сливного отверстия.

Указанный технический результат достигается крышкой для бутылки, содержащей наружный колпак с элементом ослабленной прочности для индикации вскрытия, разливочную горловину, выполненную с возможностью закрепления на горле бутылки, и запорное средство, установленное на разливочной горловине и связанное с ней подвижным резьбовым соединением, за счет того, что наружный колпак выполнен с возможностью вращения относительно горла бутылки и связан с запорным средством подвижным шлицевым соединением, при этом элемент ослабленной прочности размещен на торцевой части колпака, а запорное средство выполнено с торцевым элементом для отделяющего воздействия на элемент ослабленной прочности.

РАЗДЕЛ А

УДОВЛЕТВОРЕНИЕ ЖИЗНЕННЫХ ПОТРЕБНОСТЕЙ ЧЕЛОВЕКА

А 01

(11) i2003 0050
(21) 98/001112
(22) 25.02.1998
(51)⁷A 01M 7/00
(43) 29.12.2001

(71)(73) Азербайджанский Научно-Исследовательский Институт Защиты Растений (АзНИИЗР) (AZ)

(72) Бабаев Шахлар Махмуд оглы (AZ)

(54) Опрыскиватель «Полад».

(57) 1. Опрыскиватель, включающий ёмкость для жидких препаратов, в центре задней стенки которой жёстко установлен червяк червячного редуктора, прикрепленного к остову опрыскивателя, вал червячного колеса которого кинематически через дополнительный редуктор и связанную с его ведомым валом звёздочку соединен с блоком звёздочек, предназначенных для поворачивания штанги вокруг неподвижной точки, углы поворота червяка и блока звёздочек штанги одинаковы, направления поворота противоположны, причём червяк, блок звёздочек и неподвижная точка расположены по одной вертикальной оси, проходящей через центр задней стенки ёмкости, число зубьев звёздочек блока одинаково, отличающийся тем, что на валу червяка установлены с возможностью свободного вращения вокруг своей оси жёстко связанные между собой ременная и коническая шестерни, причём каждая из них в отдельности соответственно представляет собой дополнительное ременное зацепление, вертикальная рейка которой жёстко связана с остовом опрыскивателя и коническую зубчатую пару, вал которой является ведущим валом дополнительного червячного редуктора, жёстко связанного с остовом опрыскивателя, червячное колесо дополнительного червячного редуктора, предназначена для устранения нежелательного коле-

бания дополнительной штанги в вертикальной плоскости.

2. Опрыскиватель по п.1, отличающийся тем, что углы поворота червячного колеса дополнительного червячного редуктора и ременной шестерни одинаковы, а направления поворота прямо противоположны.

3. Опрыскиватель по п.1, отличающийся тем, что дополнительная штанга установлена с возможностью перемещения параллельно относительно штанги опрыскивателя.

4. Опрыскиватель по п.1, отличающийся тем, что валы ведомой конической шестерни и червяка дополнительного червячного редуктора соединены шарнирно.

5. Опрыскиватель по п.1, отличающийся тем, что червячное колесо выполнено с целью по дуге.

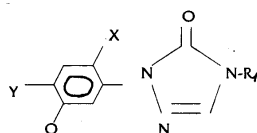
6. Опрыскиватель по п.1, отличающийся тем, что червяк дополнительного червячного редуктора установлен на валу конической зубчатой пары с возможностью продольного перемещения.

7. Опрыскиватель по п.1, отличающийся тем, что ременная шестерня червячного колеса дополнительного червячного редуктора и место крепления рычага с дополнительной штангой расположены по одной вертикальной оси, проходящей через центр задней стенки ёмкости.

(11) i2003 0068
(21) 95/000586
(22) 20.12.1993
(51)⁷A 01N 43/653; C 07D 249/12
(31) 238804
(32) 31.08.1988
(33) US

(71)(73) ФМК Корпорейшн (US)
(72) Кетлин Меган Посс (US)
(54) Производные триазинона, гербицидная композиция, способ подавления сорняков.

(57) 1. Производные триазинона формулы (1)

R-C₁-C₄-алкил,
R¹-C₁-C₄-галоалкил,
x и y - галоген
Q обозначает CH(R₂)C(R₃)(R₄)Q₁
или CH= C(R₄)Q₁
R₂-водород, галоген, R₃-галоген,
R₄-водород или низший алкил, Q₁
обозначает CO₂H, CO₂R^s,
CON(R₆)(R₇), CN, CHO, COR₅, где
R₅-C₁-C₄-алкил, бензил C₁-C₄-ал-
коксилкарбонил-C₁-C₄-алкил, каж-
дый R₆ и R₇ независимо друг от
друга водород или радикал C₁-C₄-
алкил, циклопропил, C₂-C₄-алки-
лен, C₁-C₄-алкокси, фенил, бензил
или SO₂R₆ (где R₆ отличен от водо-
рода) или является одним из ука-
занных радикалов, замещенных
атомом галогена, низшим алкилом,
циано или соль присоединения ос-
нования этого соединения, в кото-
ром Q-CO₂H.

2. Производное триазинона по п.1, представляющее этил-2-хлор-3-2-хлор-4-фтор-5-(4-дифторметил-4,5-дигидро-3-метил-5-оксо-1H-1,2,4-тризол-1-ил) фенил)пропионат.

3. Гербицидная композиция, включающая производное триазинона и целевые добавки, отличающаяся тем, что содержит в качестве производного триазинона соединение формулы (I) по п.1 в количестве 10-90 вес.%, целевые добавки - остальное.

4. Способ подавления сорняков путем обработки их композицией, включающей производные триазинона, отличающийся тем, что в качестве композиции используют композицию по п.3 формулы изобретения в дозе 0,0625-0,5 кг/га.

А 02

(11) i2003 0075
(21) 99/001621
(22) 18.06.1999
(51)⁷A 02F 7/44
(43) 29.12.2001

(71)(73) Азербайджанский Научно-Исследовательский Институт Защиты Растений (АзНИИЗР) (AZ)

(72) Бабаев Шахлар Махмуд оглы (AZ)

(54) Сортировочное устройство «АЗЕТБМИ» для опущенных семян хлопчатника.

(57) Сортировочное устройство "AzETBM" для опущенных семян хлопчатника, включающее дисковый рабочий орган и загрузочное устройство, подающее семена на рабочую поверхность диска, отличающееся тем, что рабочая поверхность вращающегося вокруг своей оси полого диска выполнена в форме шарового сегмента и покрыта резиновым материалом, которая прижимается к поверхности поролонового смачивателя, находящегося в неподвижном бочке, установленном под ним, также вал загрузочного устройства и диск имеют кинематическую связь, а техническое средство, состоящее из бака жидкости трубопроводов, насоса, пробкового распределителя имеет механизм для регулирования расхода жидкости, центральные углы корпуса и штока пробкового распределителя, созданного соответственного осям симметрии выходных окон и радиального канала при выходе, равны, один из выходных окон корпуса по трубопроводу сообщен с баком жидкости.

А 61

(11) i2003 0089
(21) a2001 0148
(22) 24.07.2001
(51)⁷A 61B 5/04, 5/05; G 01N 33/00
(43) 30.10.2002
(71)(72)(73) Исрафилов Азер Телман оглы
Бабаев Теймур Асад оглы
Исрафилова Гюляр Телман кызы (AZ)

(54) Способ объективной оценки эффективности лечения посредством электропунктурной компьютерной диагностики.

(57) Способ объективной оценки эффективности лечения посредством электропунктурной компьютерной диагностики, включающий измерение электрокожного сопротивления в репрезентативных акупунктурных точках и определение отклонения функционального состояния Инь/Ян-меридианов от установленного физиологического коридора, отличающийся тем, что в качестве диагностического критерия определяют параметры, харак-

теризующие корреляционную зависимость между общей характеристикой и функциональным дисбалансом организма, причем коррелятивность между ними составляет 99%, а степень достоверности $p < 0,01$.

(11) i2003 0086
(21) 99/001617
(22) 19.11.1999
(51)⁷A 61B 17/28
(43) 29.12.2001
(71)(72)(73) Исмаилов Эльтуран Нияз оглы (AZ)
(54) Устройство для зажима магистральных кровеносных сосудов.

(57) Устройство для зажима магистральных кровеносных сосудов, содержащее прижимное приспособление, отличающееся тем, что в него введены пара прижимных приспособлений, каждое из которых включает резиновую насадку, установленную на стержне через первый фиксатор, имеющий форму полукруга и выполненный из эластичного материала, крепящемся на втулке, закрепленной на рычаге посредством винта с возможностью движения вдоль оси рычага, жестко закрепленного на втулке, крепящейся с помощью винта на опоре перпендикулярно и неподвижно установленной на основании, снабженном вторым фиксатором, закрепленном посредством винта.

(11) i2003 0064
(21) a2001 0008
(22) 12.01.2001
(51)⁷A 61K 31/245, 33/18;
A 61P 11/06
(43) 28.06.2002
(71)(72)(73) Рустамов Хафиз Сафхан оглы (AZ)
(54) Инъекционный раствор для лечения бронхиальной астмы.

(57) Инъекционный раствор для лечения бронхиальной астмы на основе 3% раствора калия йодида, отличающийся тем, что дополнительно содержит 0,5% раствора ново-

каина при следующем соотношении компонентов, объем %:

3% раствора калия йодида	2,0
0,5% раствора новокаина	2,0

(11) i2003 0065
(21) a2001 0007
(22) 12.01.2001
(51)⁷A 61P 17/02
(43) 28.06.2002
(71)(72)(73) Рустамов Хафиз Сафхан оглы (AZ)
(54) Противоожоговое лекарственное средство.

(57) Применение масла яичного желтка в качестве противоожогового лекарственного средства.

РАЗДЕЛ В

РАЗЛИЧНЫЕ ТЕХНОЛОГИЧЕСКИЕ ПРОЦЕССЫ

В 01

(11) i2003 0096
(21) 98/001162
(22) 28.11.1997
(51)⁷B 01D 53/02
(43) 30.03.2000
(71)(73) Институт Неорганической и Физической Химии НАН Азербайджанской Республики (AZ)
(72) Аннагиев Муршуд Ханвели оглы
Алиева Султан Гамид кызы (AZ)
(54) Адсорбент для очистки воздуха от паров кислых выбросов.

(57) Адсорбент для очистки воздуха от паров кислых выбросов на основе природного морденита, отличающийся тем, что адсорбент представляет собой активированный морденит водородной формы.

В 22

(11) i2003 0081
(21) a2001 0104
(22) 25.05.2001
(51)⁷B 22F 9/16
(43) 30.10.2002

- (71)(73) Бакинский Государственный Университет (AZ)
 (72) Гасанов Эльдар Ширин оглы (AZ)
 (54) Установка для прямого восстановления железа.

(57) Установка для прямого восстановления железа, состоящая из газовой линии, реометра, сатуратора, конвертора, циклона для улавливания воды, вертикального шахтного реактора, циклона для улавливания пыли и промывки нежелательных примесей, отличающаяся тем, что дополнительно содержит второй вертикальный шахтный реактор и, установленный между первым и вторым реакторами, циклон для отделения воды и сушки водорода фосфорным ангидридом.

В 23

- (11) i2003 0076
 (21) 99/001222
 (22) 10.12.1998
 (51)⁷В 23К 35/00
 (43) 01.10.2001
 (71)(73) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)
 (72) Мустафаев Санан Мамедович оглы
 Гасымов Сиявуш Аваз оглы
 Мамедов Ариф Тапдыг оглы (AZ)
 (54) Шихта для получения таблетированного припоя.

(57) Шихта для получения таблетированного припоя, включающая медь и цинкосодержащие порошки, а такие порошки никеля, хрома, марганца и железа, отличающаяся тем, что она в качестве медь-цинкосодержащих порошков содержит порошок латун с 18-24 мас.% цинка и крупностью частиц 50-200 мкм при следующем соотношении компонентов, мас. %:

порошок никеля	2-6
порошок хрома	1,6-2,5
порошок железа	5-9
порошок марганца	6-10
порошок латуни	остальное

РАЗДЕЛ С
ХИМИЯ И МЕТАЛЛУРГИЯ
С 01

- (11) i2003 0083
 (21) a2001 0111
 (22) 06.07.2001
 (51)⁷С 01В 33/34
 (43) 30.10.2002
 (71)(73) Международный Научно-Технический Комплекс «ИНТЕРГЕО-ТЕТИС» (AZ)
 (72) Гувалов Аббас Абдурахман оглы
 Халилов Эльчин Нусрат оглы
 Самедов Хасай Рагим оглы
 Гамбаров Дайандур Муршуд оглы (AZ)
 (54) Способ получения синтетического цеолита типа NaA.

(57) Способ получения синтетического цеолита NaA путем обработки вулканического стекла, щелочным и алюминатным натрием с последующей термообработкой и кристаллизацией получаемого геля, отличающийся тем, что вулканическое стекло с мольным соотношением $Na_2O/Al_2O_3=0,44\div 0,46$; $Na_2O/SiO_2=0,050\div 0,055$; $SiO_2/Al_2O_3=8,54\div 8,89$ смешивают с гидроокисью алюминия и карбонатом натрия в соотношении 1:1:2:4, затем смесь плавят при температуре 950-1050°C с получением алюмосиликатного растворимого стекла с последующим смешиванием с водой до получения коллоидного раствора и кристаллизацией получаемого геля при температуре 93-95°C в течение 6-10 часов.

- (11) i2003 0061
 (21) 99/001360
 (22) 18.03.1999
 (51)⁷С 01F 1/00
 (43) 29.12.2001
 (71)(73) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)
 (72) Фарзана Эльдар Надир оглы (AZ)
 (54) Способ измерения расхода вещества в потоках с малыми числами Рейнольдса.

(57) Способ измерения расхода вещества в потоках с малыми числами Рейнольдса, включающий подачу вещества на стандартное сужающее устройство, измерение перепада давления на нем, периодический отвод через капиллярную трубку части вещества из потока до сужающего устройства в поток вещества за ним и измерение перепада давления на сужающем устройстве в период отвода вещества, отличающийся тем, что часть вещества из потока до сужающего устройства периодически, в периоды времени, отличные от подключения капилляра, отводят через дополнительную капиллярную трубку, обеспечивающую расход, отличный от расхода в основном капилляре, в поток вещества после сужающего устройства, и при этом определяют перепад давления на сужающем устройстве и по измерениям перепадов давления на сужающем устройстве до отвода вещества и в периоды отвода вещества через основной и дополнительный капилляры определяют плотность, вязкость и расход измеряемого потока вещества.

- (11) i2003 0062
 (21) a2000 0181
 (22) 02.08.2000
 (51)⁷С 01V 9/00
 (43) 29.12.2001
 (71)(73) Бакинский Государственный Университет; Мамедов Эльхан Акпер оглы (AZ)
 (72) Мамедов Эльхан Акпер оглы (AZ)
 (54) Способ поисков россыпных месторождений золота в конгломератах.

(57) Способ поисков россыпных месторождений золота в конгломератах, включающий расчленение и анализ на самородное золото проб из коренных консолидированных конгломератов, отличающийся тем, что в континентальных молассовых прогибах выделяют ритмы осадконакопления с олигомиктовыми и полимиктовыми пластами валунных конгломератов с обломками золотоносных жил и пород, принадлежащих к пролювиальной

и пролювиально-аллювиальной фациям, отбирают пробы из их заполнителя и дезинтегрируют, затем опробуют шлиховым способом и по содержанию самородного золота выделяют перспективные площади для поисков россыпных месторождений золота в конгломератах.

С 07

(11) i2003 0084

(21) 99/001470

(22) 21.09.1999

(51)⁷С 07С 1/04

(31) 9704217.0

(32) 28.02.1999

(33) GB

(43) 30.10.2002

(86) PCT/NO 98/00065 27.02.1998

(71)(73) Ден Норске Статс Олджеселскап А.С. эт ол. (NO)

(72) Сканке, Даг

Бергене, Едвард

Холмен, Андерс (NO)

(74) Мамедова Б.А. (AZ)

(54) Катализатор Фишера-Тропша и способ осуществления синтеза Фишера-Тропша.

(57) 1. Катализатор для синтеза Фишера-Тропша, представляющий собой монолит, отличающийся тем, что монолит содержит твердое тело, образующее ряд отдельных и непрерывных каналов, проходящих от одного конца тела к другому концу, причем стенки каналов состоят из катализатора Фишера-Тропша или содержат его.

2. Способ осуществления синтеза Фишера-Тропша контактированием синтез-газа с катализатором по п.1, отличающийся тем, что синтез-газ, содержащий H_2 и CO , пропускают через отдельные и непрерывные каналы в монолитном катализаторе, стенки которых состоят из катализатора Фишера-Тропша или содержат его; а также осуществляют отвод жидкого продукта из монолита и отвод тепла, создаваемого реакцией.

3. Способ по п.2, отличающийся тем, что создаваемое реакцией тепло отводят в жидком продукте.

4. Способ по п.3, отличающийся тем, что тепло отводят из

потока жидкого продукта вне реактора и часть потока жидкого продукта направляют повторно в реактор.

5. Способ по любому из п.п. 2-4, отличающийся тем, что создаваемое реакцией тепло отводят с помощью поперечного потока охлаждающей среды в отдельных каналах через тело монолитного катализатора.

6. Способ по п.5, отличающийся тем, что потоки подводимого синтез-газа и жидкого продукта проходят параллельно.

7. Способ по п.6, отличающийся тем, что потоки подводимого синтез-газа и жидкого продукта проходят по каналам в режиме потока Тэйлора.

8. Способ по п.7, отличающийся тем, что потоки подводимого синтез-газа и жидкого продукта проходят вниз через монолит.

9. Способ по п.4, отличающийся тем, что потоки подводимого синтез-газа (14) и жидкого продукта проходят навстречу друг другу.

10. Способ осуществления синтеза Фишера-Тропша контактированием синтез-газа с катализатором по п.1, отличающийся тем, что реактор включает вход для синтез-газа, содержащего H и CO , выход для жидкого продукта и монолитный катализатор, содержащий твердое тело, образующее ряд отдельных и непрерывных каналов, проходящих от одного конца тела до другого конца, стенки которых состоят из катализатора Фишера-Тропша или содержат его; внутри указанных каналов протекает синтез-газ, где и происходит синтез и жидкий продукт отводят через выход, причем тепло, создаваемое реакцией, удаляют из реактора с помощью жидкого продукта.

11. Способ по п.10, отличающийся тем, что монолитный катализатор включает неактивный носитель с относительно малой удельной площадью поверхности и покрывающую стенки каналов основную катализатора с относительно большой удельной площадью поверхности, включающую каталитически активный материал.

12. Способ по п.11, отличающийся тем, что материал основы

катализатора и активный материал нанесены одновременно на стенки каналов.

13. Способ по п.11, отличающийся тем, что на стенки каналов сначала наносят материал основы катализатора, а затем в материал основы включают активный материал.

14. Способ по любому из п.п.11-13, отличающийся тем, что носитель является керамическим материалом или металлом.

15. Способ по п.14, отличающийся тем, что керамический материал является альфа-оксидом алюминия или кордиеритом.

16. Способ по п.10, отличающийся тем, что монолитный катализатор включает неактивный носитель с относительно большой удельной площадью поверхности, в котором стенки каналов включают каталитически активный материал.

17. Способ по п.10, отличающийся тем, что монолитный катализатор включает экструдированный материал с относительно большой удельной площадью поверхности, включающий каталитически активный материал.

18. Способ по любому из п.п.11-17, отличающийся тем, что материал с относительно большой удельной площадью, поверхности является Al_2O_3 , SiO_2 , TiO_2 или цеолитом.

19. Способ по любому из п.п. 10-18, отличающийся тем, что активный материал катализатора Фишера-Тропша является Co , Fe , Ru и/или Ni .

20. Способ по любому из п.п. 10-19, отличающийся тем, что дополнительно включает промотор.

21. Способ по п.20, отличающийся тем, что материал промотора является Re , Pt , Ir , Rh , Pd и/или Ru .

22. Способ по любому из п.п. 10-21, отличающийся тем, что отношение площади пор монолитного катализатора общей площади составляет от 50 до 90%.

23. Способ по любому из п.п. 10-22, отличающийся тем, что плотность ячеек монолитного катализатора составляет от 100 до 1000 ячеек на квадратный дюйм (15,5-155 ячеек на cm^2).

24. Способ по любому из п.п. 10-23, отличающийся тем, что толщина стенок монолитного катализатора составляет от 0,05 до 0,4 мм.

25. Способ по любому из п.п. 10-24, отличающийся тем, что включает множество монолитных катализаторов.

(11) i2003 0097

(21) a2001 0053

(22) 13.03.2001

(51)⁷С 07С 4/22, 13/15

(43) 28.06.2002

(71)(73) Институт неорганической и физической химии Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Багирзаде Гулу Ахмед оглы Гусейнов Идрис Аслан оглы Шейнин Виктор Ефимович Магеррамова Земфира Юсиф кызы Ахмедов Мубариз Меджид оглы (AZ)

(54) Способ получения циклопентадиена.

(57) Способ получения циклопентадиена из дициклопентадиена в стационарном слое сложнооксидного катализатора, отличающийся тем, что мономеризация и циклопентадиена проводится одностадийно, в двух последовательных реакторах на природном клиноптилолите при температуре 200°С и объемной скорости 5 час⁻¹.

(11) i2003 0073

(21) 99/001561

(22) 01.06.1999

(51)⁷С 07С 7/20; С 08К 5/04

(31) 08/743 696; 08/910 128

(32) 06.11.1996; 13.08.1997

(33) US

(43) 01.10.2001

(86) PCT/US 97/18349 06.10.199

(71)(73) ISP Investments Inc (US)

(72) Кохен Джеффри

Вольф Филип

Янг Вильям Д. (US)

(74) Мамедова Б.А. (US)

(54) Состав и способ для предотвращения или уменьшения образования гидратов газа.

(57) 1. Состав для предотвращения или уменьшения образования гидратов газа или для уменьшения тенденции агломерирования гидратов газа в течение транспортировки жидкости, включающей воду и углеводород, по трубопроводу, включающий полимер или сополимер лактама, отличающийся тем, что состав содержит полимер или сополимер, выбранный из терполимера винилпирролидона винилкапролактама и мономера аммониевого-производного, имеющего от 6 до 12 атомов углерода, выбранного из группы, состоящей из диалкиламиноалкилметакриламида, галогенида диалкилдиалконил аммония и диалкиламиноалкилакрилата или метакрилата, сополимер винилпирролидона и винилкапролактама, и гомополимер винилкапролактама и спирт, содержащий от трех до пяти атомов углерода и одну гидроксильную группу, или низкомолекулярный гликолевый эфир, содержащий алкоксигруппу, имеющую по меньшей мере три атома углерода.

2. Состав по п.1, отличающийся тем, что упомянутый терполимер включает мономер аммониевого производного, который представляет собой диметил-аминоэтилметакрилат.

3. Состав по п.1, отличающийся тем, что упомянутый терполимер включает в себя по массе примерно 17-32% винилпирролидона, примерно 65-80% винилкапролактама и примерно 3-6% упомянутого мономера аммониевого производного.

4. Состав по п.1, отличающийся тем, что упомянутый сополимер включает в себя винилпирролидон и винилкапролактама, или гомополимер винилкапролактама.

5. Состав по п.1, отличающийся тем, что упомянутый гликолевый эфир представляет собой этиленгликольмонобутиловый эфир, диэтиленгликоль/монобутиловый эфир, 2-изопропоксизэтанол, пропиленгликольпропиловый эфир, пропиленгликольбутиловый эфир или этиленгликольмонопропиловый эфир.

6. Состав по п.1, отличающийся тем, что упомянутый спирт представляет собой пропиловый спирт, вторбутиловый спирт, н-бу-

тиловый спирт, трет-бутиловый спирт, изопропиловый спирт или 1-пентанол.

7. Состав по п.1, отличающийся тем, что упомянутый полимер составляет примерно от 20 до 50% по массе упомянутого состава.

8. Способ предотвращения или уменьшения образования гидратов газа или уменьшения тенденции агломерирования гидратов газа в течение транспортировки жидкости, состоящей из воды и углеводорода, по трубопроводу, включающий добавление к упомянутой жидкости состава, включающего полимер или сополимер лактама, отличающийся тем, что состав содержит полимер или сополимер, выбранный из терполимера винилпирролидона, винилкапролактама и мономера аммониевого производного, имеющего от 6 до 12 атомов углерода, выбранного из группы, состоящей из диалкиламиноалкилметакриламида, галогенида диалкилдиалконил аммония и диалкил-аминоалкил-акрилата или метакрилата, сополимер винилпирролидона и винилкапролактама и гомополимер винилкапролактама и спирт, содержащий от трех до пяти атомов углерода и одну гидроксильную группу, или низкомолекулярный гликолевый эфир, содержащий алкоксильную группу, имеющую по меньшей мере три атома углерода.

(11) i2003 0067

(21) 98/001199

(22) 28.08.1997

(51)⁷С 07С 41/01, 41/09, 41/42, 43/04

(31) 0120/95

(32) 03.02.1995

(33) DK

(43) 30.12.1999

(86) PCT/DK 96/00047 29.01.1996

(71)(73) Хальдор Топсеэ А/С (DK)

(72) Бодил Восс

Финн Енсен

Бегинд Ен Хансен (DK)

(74) Эфендиев В.Ф. (AZ)

(54) Способ получения продукта, содержащего диметиловый эфир, до 20% по массе метанола и до 20% по массе воды.

(57) 1. Способ получения продукта, содержащего диметиловый эфир, до 20% по массе метанола и до 20% по массе воды, эффективного в качестве топлива в двигателях внутреннего сгорания с воспламенением от сжатия, включающий контактирование синтез-газа в одном или более реакторах с катализатором, проявляющим активность как при синтезе метанола, так и при дегидратации метанола, с последующим выделением указанной смеси из образовавшейся газовой технологической смеси диметилового эфира, метанола и воды, отличающийся тем, что газовую технологическую смесь охлаждают с получением жидкой фазы, содержащей метанол, диметиловый эфир и воду, и газообразной фазы, содержащей непревращенный синтез-газ и часть полученного диметилового эфира, затем жидкую фазу пропускают через первую дистилляционную установку с отгонкой легкой фракции, содержащей диметиловый эфир и метанол, и удалением остатка после разгонки, содержащего метанол и воду, остаток после разгонки пропускают через вторую дистилляционную установку с отгонкой содержащего метанол потока, последний используют для промывки газообразной фазы в установке для очистки промывкой, затем поток диметилового эфира и метанола из установки для промывки направляют в реактор для каталитической дегидратации метанола в диметиловый эфир и воду в присутствии катализатора дегидратации, продукт дегидратации, содержащий диметиловый эфир, воду и непревращенный метанол, выводят из реактора, охлаждают и объединяют с легкой фракцией первой дистилляционной установки и получают содержащий диметиловый эфир продукт, применяемый в качестве топлива.

2. Способ по п.1, отличающийся тем, что часть газообразной фазы рециркулируют в реакторы превращения синтез-газа.

(51)⁷С 07D 333/00

(31) 60/146 184; 60/147 642;

60/149 820

(32) 29.07.1999; 06.08.1999;

19.08.2000

(33) US

(43) 30.10.2002

(71)(73) ЭЛИ ЛИЛЛИ ЭНД КОМПАНИ (US)

(72) Буш Джули Кей

Конрад Престон Чарльз

Флом Мерлин Джерард (US)

(74) Мамедова Б.А. (AZ)

(54) Кристаллический 6-гидрокси-3-(4-[2-(пиперидин-1-ил)этокси]фенокси)-2-(4-метоксифенил)бенз[в]тиофенгидрохлорид, фармацевтическая композиция его содержащая, способ его получения и применение.

(57) 1. Кристаллический 6-гидрокси-3-(4-[2-(пиперидин-1-ил)этокси]фенокси)-2-(4-метоксифенил)бенз[в]тиофен гидрохлорид гидрат (F-), характеризующийся рентгенограммой, которая содержит следующие пики: $4,6 \pm 0,2$; $7,8 \pm 0,2$; $9,3 \pm 0,2$; $14,0 \pm 0,2$; $17,6 \pm 0,2$; $20,8 \pm 0,2$ и $24,3 \pm 0,2^\circ$ при 26, полученные при $25 \pm 2^\circ\text{C}$ и $35 \pm 10\%$ относительной влажности из медного источника излучения.

2. Фармацевтическая композиция, содержащая активный компонент и вспомогательные компоненты, отличающаяся тем, что содержит кристаллическое соединение по п.1, один или более фармацевтических носителей, разбавителей или наполнителей; и, необязательно, эстроген, необязательно, прогестин, необязательно, ингибитор ароматазы, необязательно, аналог LHRN и, необязательно, ингибитор ацетилхолинэстеразы (AChE).

3. Композиция по п.2, отличающаяся тем, что содержит кристаллическое соединение по п.1; один или более фармацевтических носителей, разбавителей или наполнителей; и эстроген.

4. Композиция по п.3, отличающаяся тем, что эстроген представляет собой премарин⁰.

5. Композиция по п.2, отличающаяся тем, что содержит кристаллическое соединение по п.1; один или более фармацевтических

носителей, разбавителей или наполнителей; и прогестин.

6. Композиция по п.5, отличающаяся тем, что прогестин выбирается из группы, состоящей из норэтилнодрела и норэтиндрона.

7. Композиция по п.2, отличающаяся тем, что содержит кристаллическое соединение по п.1; один или более фармацевтических носителей, разбавителей или наполнителей; и ингибитор AChE.

8. Композиция по п.7, отличающаяся тем, что ингибитор AChE выбирается из группы, состоящей из физостигмина салицилата, такрина гидрохлорида и донепезила гидрохлорида.

9. Композиция по п.2, отличающаяся тем, что содержит кристаллическое соединение по п.1, один или более фармацевтических носителей, разбавителей или наполнителей; эстроген и прогестин.

10. Способ получения соединения по п.1, включающий кристаллизацию, отличающийся тем, что включает в себя кристаллизацию 6-гидрокси-3-(4-[2-(пиперидин-1-ил)этокси]фенокси)-2-(4-метоксифенил)бенз[в]тиофена гидрохлорида из смеси изопропанола и воды.

11. Способ по п.10, отличающийся тем, что отношение воды к изопропанолу (объем:объем) заключено между 1 и 9 к 1.

12. Способ по п.11, отличающийся тем, что указанное соотношение заключено между 2,5 и 5,6 к 1.

13. Способ по п.12, отличающийся тем, что указанное соотношение заключено между 3 и 5,6 к 1.

14. Применение соединения по п.1 для ингибирования патологического состояния, выбранного из группы, состоящей из фиброза матки, эндометриоза, пролиферации клеток гладких мышц аорты, рестеноза, рака молочной железы, рака матки, рака простаты, доброкачественной гиперплазии простаты, разрежения кости, остеопороза, сердечно-сосудистого заболевания, гиперлипидемии, расстройств НДС и болезни Альцгеймера.

15. Соединение по п.14 для ингибирования рака молочной железы.

(11) i2003 0070

(21) a2000 0173

(22) 20.07.2000

16. Соединение по п.15, отличающееся тем, что образом действия ингибирования является профилактика.

17. Соединение по п.14 для ингибирования рака яичника.

18. Соединение по п.14 для ингибирования рака эндометрия.

19. Соединение по п.1 для активации холинацетилтрансферазы (ChAT) у млекопитающих.

(11) i2003 0071

(21) a2000 0174

(22) 20.07.2000

(51)⁷C 07D 333/00

(31) 60/146 286; 60/147 570;
60/149 773

(32) 29.07.1999; 06.08.1999;
19.08.2000

(33) US

(43) 30.10.2002

(71)(73) ЭЛИ ЛИЛЛИ ЭНД КОМПАНИ (US)

(72) Буш Джулии Кей

Конрад Престон Чарльз

Флом Мерлин Джерард

Льюк Вейн Дуглас (US)

(74) Мамедова Б.А. (AZ)

(54) Кристаллический 6-гидрокси-3-(4-[2-(пиперидин-1-ил)-этокси]фенокси)-2-(4-метоксифенил)бенз[b]тиофенгидрохлорид, фармацевтическая композиция его содержащая, способ его получения и применение.

(57) 1. Кристаллический 6-гидрокси-3-(4-[2-(пиперидин-1-ил)-этокси]фенокси)-2-(4-метоксифенил)бенз[b]тиофен гидрохлорид гидрат (F-1), характеризующийся рентгенограммой, которая содержит следующие пики: 7,9±0,2; 10,7±0,2; 14,9±0,2; 15,9±0,2; 18,3±0,2 и 20,6±0,2° при 2θ, полученные из медного источника излучения.

2. Фармацевтическая композиция, содержащая активный компонент и вспомогательные компоненты, отличающаяся тем, что содержит кристаллическое соединение по п. 1, один или более фармацевтических носителей, разбавителей или наполнителей; и, необязательно, эстроген, необязательно, прогестин, необязательно, ингибитор ароматазы, необязательно, аналог

LHRH и, необязательно, ингибитор ацетилхолинэстеразы (AChE).

3. Композиция по п.2, отличающаяся тем, что содержит кристаллическое соединение по п.1; один или более фармацевтических носителей, разбавителей или наполнителей; и эстроген.

4. Композиция по п.3, отличающаяся тем, что эстроген представляет собой премарин⁰.

5. Композиция по п.2, отличающаяся тем, что содержит кристаллическое соединение - по п.1; один или более фармацевтических носителей, разбавителей или наполнителей; и прогестин.

6. Композиция по п.5, отличающаяся тем, что прогестин выбирается из группы, состоящей из норэтилнодрела и норэтиндрона.

7. Композиция по п.2, отличающаяся тем, что содержит кристаллическое соединение по п.1; один или более фармацевтических носителей, разбавителей или наполнителей; и ингибитор AChE.

8. Композиция по п.7, отличающаяся тем, что ингибитор AChE выбирается из группы, состоящей из: физостигмина салицилата, такрина гидрохлорида и донепезила гидрохлорида.

9. Композиция по п.2, отличающаяся тем, что содержит кристаллическое соединение по п.1; один или более фармацевтических носителей, разбавителей или наполнителей; эстроген; и прогестин.

10. Соединение по п.1 для ингибирования патологического состояния, выбранного из группы, состоящей из фиброза матки, эндометриоза, пролиферации клеток гладких мышц аорты, рестеноза, рака молочной железы, рака матки, рака простаты, доброкачественной гиперплазии простаты, разрежения кости, остеопороза, сердечно-сосудистого заболевания, гиперлипидемии, расстройств ЦНС и болезни Альцгеймера.

11. Соединение по п.10 для ингибирования рака молочной железы.

12. Соединение по п.11, отличающееся тем, что образ действия ингибирования представляет собой профилактику.

13. Соединение по п.10 для ингибирования рака яичника.

14. Соединение по п.10 для ингибирования рака эндометрия.

15. Соединение по п.1 для активации холин-ацетил-трансферазы (ChAT) у млекопитающих.

16. Способ получения соединения по п.1, включающий кристаллизацию, отличающийся тем, что включает в себя кристаллизацию 6-гидрокси-3-(4-[2-(пиперидин-1-ил)этокси]фенокси)-2-(4-метоксифенил)бенз[b]тиофенгидрохлорида из тетрагидрофурана.

C 08

(11) i2003 0066

(21) 99/001524

(22) 09.07.1999

(51)⁷C 08L 23/06; H 01B 3/12, 3/22

(43) 29.12.2001

(71)(73) Институт Физики Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Рамазанов Махаммадали Ахмед оглы

Абасов Самандар Абас оглы (AZ)

(54) Способ получения материала для электроизоляции.

(57) Способ получения материала для электроизоляции, включающий смешивание порошков полимера и пьезокерамики, прессование смеси между металлическими пластинками при температуре выше температуры плавления полимера, отличающийся тем, что порошок полимера предварительно обрабатывают электрическим разрядом в воздушной среде при напряженности электрического поля, равной 1,0-2,5 электрической прочности воздуха, в течение 0,5-1,0 ч.

C 09

(11) i2003 0091

(21) a2001 0162

(22) 07.09.2001

(51)⁷C 09D 5/08; C 23F 11/00

(43) 30.10.2002

(71)(73) Мустафаев Сурхай Таха оглы
 Халилов Эльчин Нусрет оглы
 Компания "YENI-TEX" (AZ)

(72) Мустафаев Сурхай Таха оглы

Халилов Эльчин Нусрет оглы (AZ)

(54) Антикоррозионное покрытие.

(57) Антикоррозионное покрытие, включающее смолу, отвердитель, пигмент, пленкообразователь и растворитель, отличающееся тем, что оно в качестве пленкообразователя содержит олигомер дивинилстирола, в качестве смолы полиэфируретановую смолу с мол. весом 1002, в качестве отвердителя – полиизоционат марки К, и дополнительно содержит никотиновую кислоту при следующем содержании компонентов, масс., %:

Полиэфируретановая смола (М. в 1002)	24-25
Полиизоционат марки К	24-25
Олигомер дивинилстирола	10-11
Никотиновая кислота	9-10
Пигмент	19-20
Растворитель	остальное

(11) i2003 0082

(21) a2001 0110

(22) 31.05.2001

(51)⁷C 09D 13/00

(43) 30.10.2002

(71)(72)(73) Гувалов Аббас Абдурахман оглы

Халилов Эльчин Нусрат оглы (AZ)

(54) Способ получения писчих мелков.

(57) Способ получения писчих мелков путем смешения и гомогенизации сырьевой смеси, формование мелков, сушки готового мелка, отличающийся тем, в качестве сырьевой смеси используют композицию, включающую, мас, %:

Молотый мел	60-68
Каолин	1-10
Цеолит	1-10
КМЦ или крахмал	0,5-1,0
Гидрофобная добавка	0,5-1,0
Вода	остальное

и сушку готового мелка осуществляют при 50-60°C в течение 2-3 часов.

С 10

(11) i2003 0054

(21) a2000 0031

(22) 22.02.2000

(51)⁷C 10G 33/04

(43) 29.12.2001

(71)(73) Бакинский Государственный Университет; Институт Неорганической и Физической Химии Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Абдинова Адиля Бахрам кызы

Ахундова Земфира Абдурахман кызы

Алиева Рафига Алирза кызы (AZ)

(54) Способ обезвоживания нефти.

(57) Способ обезвоживания нефти путем обработки ее деэмульгатором, отличающийся тем, что в качестве деэмульгатора используют продукт получаемый при комнатной температуре (2025°C) простым смешиванием эпоксидной смолы, фурана и едкого натрия при следующих соотношениях компонентов, в весовых частях:

Эпоксидная смола	5,0-12,5
Фуран	88,0-94,0
Едкий натрий	0,5-2,0

(11) i2003 0078

(21) a2000 0041

(22) 02.03.2000

(51)⁷C 10M 105/60, 105/72

(43) 02.07.2001

(71)(73) Институт Химии Присадок Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Аллахвердиев Мирза Алекпер оглы

Фарзалиев Вагиф Меджид оглы

Магеррамов Абель Мамедали оглы

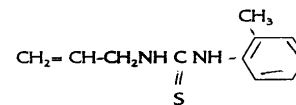
Ширинова Наджиба Ахмед оглы

Рзаева Ирада Али кызы

Джавадова Лейла Агаджавад кызы (AZ)

(54) Антиокислительная присадка к нефтепродуктам.

(57) Применение 1-аллил-3(2'-метилфенил)тиокарбамида формулы

в качестве антиокислительной присадки к нефтепродуктам.

(11) i2003 0060

(21) a2000 0195

(22) 29.09.2000

(51)⁷C 10M 151/52, 153/02

(43) 01.10.2001

(71)(73) Институт Химии Присадок Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Ахмедов Алладин Ислам оглы

Гамидова Джейхун Шафаят кызы

Исаков Эльхан Уршан оглы

Мусаева Минаханум Энвер кызы (AZ)

(54) Способ получения многофункциональной полимерной присадки к смазочным маслам.

(57) Способ получения многофункциональной полимерной присадки к смазочным маслам путем нейтрализации оксидом магния гидролизованного фосфоросернистого сополимера α-олефинов со стиролом в смеси с алкилфенолом с последующей карбонатацией диоксидом углерода, отличающийся тем, что в качестве сополимера α-олефина со стиролом используют сополимер гексена-1 со стиролом молекулярной массы 950-1050 с содержанием стирольных звеньев 10-20 %.

С 12

(11) i2003 0069

(21) a2003 0046

(22) 28.02.2003

(51)⁷C 12N 15/07; C 12Q 1/68;

G 01N 33/53, 33/48

(71)(72)(73) Инсанов Али Биннат оглы (AZ)

(57) Способ предотвращения трещин железосодержащих гранул в процессе восстановления, включающий получение офлюсованных окатышей с последующим обжигом и восстановлением полученных гранул конвертированным природным газом при температуре, отличающийся тем, что в качестве флюсующей добавки используют смесь бентонита и раствора технического натрия в количестве 0,003%, 0,001% мас, соответственно, от массы прокатной окалины, а обжиг проводят при температуре 600°C, причем восстановление гранул проводят при температуре 700° С в присутствии микобайта $Mg_3H_4SiO_3$, пропитанного раствором NaOH.

С 23

(11) i2003 0095
(21) 99/001279
(22) 28.01.1999
(51)⁷С 23F 11/00
(43) 29.12.2000

(71)(73) Институт неорганической и физической химии Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Кязимов Айдын Мамедали оглы
Мамедьярова Изида Фуад кызы
Салимханова Дильшад Гасан кызы
Бахышова Диляра Али кызы
Ибрагимова Самая Гуммат кызы (AZ)

(54) Ингибитор коррозии стали.

(57) Ингибитор коррозии стали на основе амида нафтеновой кислоты, отличающийся тем, что он дополнительно содержит водный раствор 1%-ного сульфата цинка при соотношении амида нафтеновой кислоты к сульфату цинка 10:1÷7.

(11) i2003 0077
(21) a2000 0171
(22) 18.07.2000
(51)⁷С 23F 11/12, 11/14, 11/16
(43) 02.07.2001

(71)(73) Институт Химии Присадок Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Садыхов Кямил Исмил оглы

Агаев Амирчобан Насир оглы

Велиева Саадат Мовсум кызы

Мурадова Фарида Мустафа кызы

Агаева Земфира Рза кызы

Зейналов Сабир Дадаш оглы

Кулалиев Икрам Джаннаталли оглы (AZ)

(54) Способ получения ингибитора коррозии стали.

(57) Способ получения ингибитора коррозии стали путем нейтрализации сульфокислот алкилароматических соединений основанием, отличающийся тем, что в качестве сульфокислот алкилароматических соединений берут сульфокислоты метилен-бис-нонилфенола, а в качестве основания диэтилентриамин.

(11) i2003 0098

(21) 99/001588

(22) 21.10.1999

(51)⁷С 25С 7/08

(43) 02.07.2001

(71)(73) Институт неорганической и физической химии Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Гасанов Зохран Гасан оглы (AZ)

(54) Электролизер с ртутным катодом для извлечения галлия из промышленных алюминатных растворов.

(57) Электролизер с ртутным катодом для извлечения галлия из промышленных алюминатных растворов, отличающийся тем, что по всей поверхности катодного устройства вырезаны цилиндрические гнезда, нижняя часть которых выполнена в виде конусов, на конце которых установлены капилляры диаметром 1,0÷1,5 мм.

РАЗДЕЛ D

ТЕКСТИЛЬ И БУМАГА

D 01

(11) i2003 0092

(21) 42-PRİ

(22) 30.03.1994

(31) A2036/88; 4614835/05

(32) 16.08.1988; 15.08.1989

(33) AT

(51)⁷D 01F 2/00, 2/02; C 08L 1/02; B 01J 19/18

(60) 1797630

(71)(73) Ленцинг АГ(AT)

(72) Штефан Цикели

Бернд Вольшнер

Дитер Айхингер

Раймунд Юркович

Хайнрих Фирго (AT)

(74) Orucov R.K. (AZ)

(54) Способ получения растворов целлюлозы в водосодержащей окиси третичного амина и устройство для его осуществления.

(57) 1. Способ получения растворов целлюлозы в водосодержащей окиси третичного амина, включающий непрерывное введение дисперсий целлюлозы в смеси вода - окись третичного амина в устройство, перемещение в нем дисперсии с одновременным ее нагреванием при пониженном давлении и частичным удалением воды, отличающийся тем, что, с целью упрощения способа, перемещение дисперсии осуществляют в виде тонкого слоя толщиной 1,5-15,0 мм, распределенного на поверхности и нагретого до температуры 70-80°C, при давлении 100-150 мбар в течение 3-4 мин.

2. Устройство для получения растворов целлюлозы в водосодержащей окиси третичного амина, содержащее вертикально установленный косвенно обогреваемый вакуумируемый сосуд и размещенное в нем перемешивающее устройство с центральным смесительным валом и смесительными лопастями на нем и входной и выходной патрубками для суспензии целлюлозы и гомогенного раствора целлюлозы, отличающееся тем, что, с целью повышения качества готового продукта, радиальное расстояние от

смесительных лопастей до внутренней стенки сосуда выбрано не превышающим 20 мм, при этом входной патрубок для суспензии целлюлозы расположен в верхней части сосуда, а выходной патрубок для гомогенного раствора целлюлозы - в нижней части сосуда.

3. Устройство по п.2, отличающееся тем, что оно снабжено установленным на смесительном валу распределительным кольцом для распределения суспензии целлюлозы на внутренней стенке сосуда.

4. Устройство по п.2, отличающееся тем, что смесительные лопасти установлены на смесительном валу возможностью измерения угла их наклона к оси вала.

алюминия используют каолин, а в качестве растворителя конденсат при соотношении соответственно 1:2 в масс. част. в количестве 250-300 мг. на литр нефти.

- (11) i2003 0080
 (21) 99/001485
 (22) 21.09.1999
 (51)⁷E 21B 43/22
 (43) 02.07.2001
 (71)(73) Азербайджанский Научно-Исследовательский Проектный Институт Нефтяной Промышленности (AZ)
 (72) Гурбанов Рамиз Сейфулла оглы
 Гаджиев Фирудин Маммедали оглы (AZ)
 (54) Способ разработки нефтегазового пласта.

(57) Способ разработки нефтегазового пласта путем закачки в пласт химреагентов через нагнетательные скважины, отличающийся тем, что в качестве химреагентов используют подогретую до 70-80°C воду, обогащенную ионами калия.

РАЗДЕЛ F

МЕХАНИКА, ОСВЕЩЕНИЕ, ОТОПЛЕНИЕ, ДВИГАТЕЛИ И НАСОСЫ, ОРУЖИЕ И БОЕПРИПАСЫ, ВЗРЫВНЫЕ РАБОТЫ

F 02

- (11) i2003 0093
 (21) a2001 0091
 (22) 07.05.2001
 (51)⁷F 02N 11/00
 (43) 30.10.2002
 (71)(73) Азербайджанский Технический Университет (AZ)
 (72) Рзаев Нури Рза оглы
 Рзаев Расим Нури оглы (AZ)
 (54) Стартерный двигатель автомобиля.

(57) Стартерный электродвигатель автомобиля, содержащий тяговое реле и статор с явно выраженной полюсной системой возбуждения, якорь с приводом поводковой муфты и шестерней, отличающийся

тем, что якорь электродвигателя выполнен таким образом, что имеет радиальное сцепление с валом электродвигателя с возможностью перемещения в осевом направлении воздействием сил магнитного поля полюсной системы статора и возвратной пружиной смещения из полюсной системы статора и от щеток на расстояние равное ходу поводковой муфты.

- (11) i2003 0094
 (21) a2001 0092
 (22) 07.05.2001
 (51)⁷F 02N 11/00
 (43) 30.10.2002
 (71)(73) Азербайджанский Технический Университет (AZ)
 (72) Рзаев Нури Рза оглы
 Рзаев Расим Нури оглы (AZ)
 (54) Система зажигания автомобиля.

(57) Система зажигания автомобиля, содержащая аккумулятор, катушку зажигания, прерыватель и распределитель с неподвижными боковыми электродами, соединенными посредством высоковольтных проводов с центральными электродами соответствующих им свечей зажигания и центральный электрод, соединенный высоковольтным проводом со вторичной стороной катушки зажигания, бегунок распределителя высокого напряжения с боковым электродом через воздушный зазор между ними, свечи зажигания, ввинченные в корпус головки цилиндров, боковые электроды которых имеют полярность массы, отличающаяся тем, что центральные электроды всех свечей зажигания соединены напрямую проводом высокого напряжения от катушки зажигания, при этом корпуса свечей зажигания ввинчены в изолированную от головки цилиндров резьбу, а корпус бокового электрода каждой свечи зажигания соединен проводником с соответствующим ему гнездом на крышке распределителя, центральное гнездо распределителя соединено с массой автомобиля, боковые электроды распределителя имеют форму сегмента с углом, соответствующим оптимальному углу зажи-

РАЗДЕЛ E

СТРОИТЕЛЬСТВО, ГОРНОЕ ДЕЛО

E 21

- (11) i2003 0090
 (21) a2000 0003
 (22) 11.01.2000
 (51)⁷E 21B 37/06
 (43) 30.03.2001
 (71)(73) Государственный Научно-Исследовательский и Проектный Институт «Гипроморнефтегаз» (AZ)
 (72) Мамедов Камилль Гудрат оглы
 Ибрагимов Абдулла Джаббар оглы
 Рзаде Назим Абуталыб оглы
 Кафарова Гюльетар Микаил кызы
 Сулейманова Севда Абас кызы
 Кафаров Низами Гусейн оглы (AZ)
 (54) Способ предотвращения образования асфальто-смолопарафиновых отложений.

(57) Способ предотвращения образования асфальто-смолопарафиновых отложений, включающий закачку смеси соединения алюминия с растворителем, отличающийся тем, что в качестве соединения

гания свечей и расположены эксцентрично по ходу движения бегунка распределителя, часть пространства, соответствующая разомкнутому контакту прерывателя с массой в одно единое с крышкой распределителя и представляет собой гладкую изолированную поверхность на уровне сегмента бокового электрода распределителя.

F 03

- (11) i2003 0059
(21) a2001 0024
(22) 02.02.2001
(51)⁷F 03B 17/02, 7/00
(43) 29.12.2001
(71)(72)(73) Сарыев Эльдар Бахрам оглы (AZ)
(54) Устройство для получения непрерывного вращения.

(57) 1. Устройство для получения непрерывного вращения, содержащее систему управления, статор, ротор, представленный в виде многоканального вала, выполненного в виде цилиндрического корпуса, причем в ободе выступа вала выполнены резьбовые отверстия, соединенные с каналами в корпусе вала, расположенными на равных расстояниях от центра оси вращения вдоль длины корпуса вала по диагоналям окружности его сечения и причем многоканальный вал соединен передаточными шкивами к ведущим шкивам редукторов скоростей, отличающийся тем, что статор выполнен в виде двух цилиндрических емкостей, наполненных жидкостью до определенного уровня, а в резьбовых отверстиях многоканального вала ротора расположены вертикальные трубы, на концах которых размещены цилиндрические равнообъемные емкости, помимо этого на валу герметично и неподвижно размещено распределительное кольцо, выполненное в виде двух концентрических цилиндров, причем кольцевое пространство между цилиндрами разделено на две равные части, совпадающие с каналами корпуса вала, а также система управления состоит из двух центробежных или поршневых механизмов, соединенных посредством труб с емкостями ста-

тора, распределительным кольцом и ведущими шестернями редуктора скоростей.

2. Устройство для получения непрерывного вращения по п.1, отличающийся тем, что емкость статора снабжена обратным клапаном.

F 04

- (11) i2003 0058
(21) a2000 0156
(22) 20.06.2000
(51)⁷F 04F 01/08; E 21B 43/00
(43) 29.12.2001
(71)(73) Азербайджанский Технический Университет (AZ)
(72) Гусейнов Самед Орудж оглы Ахундов Фикрет Гамид оглы Алиев Фаик Салех оглы (AZ)
(54) Газлифтное устройство.

(57) Газлифтное устройство, содержащее во втором ряду труб двухрядного лифта пусковые муфты с отверстиями, отличающееся тем, что оно снабжено плунжером, головка которого выполнена с расположенными по окружности фиксаторами в виде подпружиненных шарниров, с возможностью фиксации плунжера в пазах, расположенных в корпусе пусковой муфты, а отверстия, расположенные по окружности основания пусковой муфты, выполненного под одним углом с основанием плунжера, снабжены обратными клапанами, имеющими подпружиненный накопитель конусообразной формы, установленный с возможностью регулирования посредством плунжера.

F 16

- (11) i2003 0072
(21) a2000 0131
(22) 15.05.2000
(51)⁷F 16J 13/12
(31) 60/062 831; 09/170 191
(32) 22.10.1997; 13.10.1998
(33) US
(43) 29.12.2001
(86) PCT/US 98/22247 22.10.1998
(71)(73) Фостер Уиллер Корпорейшн (US)

- (72) Молсбери, Ален, С Мишка, Роланд, Т Калиноски, Джозеф Клик, Ричард (US)
(74) Мамедова Б.А. (AZ)
(54) Устройство для натяжения стержня для крепления крышки к фланцу.

(57) 1. Устройство для натяжения стержня для крепления крышки (3) к фланцу (2) резервуара (1) высокого давления, причем каждый из элементов - крышка (3) и фланец (2) - имеет, по меньшей мере, одно сквозное отверстие (48a, 48b), при этом отверстия (5a, 5b) выровнены, когда крышка (3) наводится в положение, при котором она обращена к фланцу (2), содержащее по меньшей мере, один поршень (9), расположенный с одной стороны крышки (3) и фланца (2) и выполненный с возможностью избирательного приведения в движение в направлении крышки (3) и фланца (2), избирательно приводимый в действие исполнительный механизм (10, 22) для приведения поршня (9) в движение в направлении крышки (3) и фланца (2), стержень (6), прикрепленный к поршню (9) и проходящий сквозь выровненные друг относительно друга отверстия (5a, 5b) крышки (3) и фланца (2), причем стержень (6) имеет головку (B) стержня, удаленную от поршня (9), так что головка (8) стержня расположена с той стороны фланца (2) и крышки (3), которая противоположна поршню (9), подвижную анкерную плиту (18), имеющую отверстие (19), через которое проходит стержень (6), когда поршень (9) приведен в движение в направлении крышки (3) и фланца (2), причем отверстие (19) имеет расширенную часть (21) и узкую часть (20), при этом анкерная плита (18) установлена с возможностью смещения между первым положением, при котором узкая часть (20) отверстия (19) выровнена с отверстиями (5a, 5b) крышки (3) и фланца (2), и вторым положением, при котором расширенная часть (21) отверстия (19) выровнена с отверстиями (5a, 5b) крышки (3) и фланца (2), и позиционирующее средство (31) для избирательного смещения анкерной

плиты (18) между первым положением и вторым положением, отличающееся тем, что анкерная плита (18) расположена с той стороны фланца (2) и крышки (3), которая противоположна поршню (3), головка (8) стержня выполнена с размерами, обеспечивающими прохождение ее в продольном направлении через отверстие (5a или 5b), по меньшей мере, одного из элементов - крышки (3) и фланца (2), который наводится ближе к головке (8) стержня, и через расширенную часть (21) отверстия (19) анкерной плиты (18), головка (8) стержня выполнена с размерами, не позволяющими ей проходить в продольном направлении через узкую часть (20) отверстия (19) анкерной плиты (18), и упругий элемент (17) смещает поршень (3) в сторону от крышки (3) и фланца (2) с тем, чтобы сместить головку (8) стержня в направлении крышки (3) и фланца (2), когда поршень (3) не приведен в движение в сторону крышки (3) и фланца (2), причем прекращение приведения поршня (3) в движение, когда анкерная плита (18) находится в первом положении, позволяет упругому элементу (17) сместить головку (3) стержня в более широкую часть (21) отверстия (19) анкерной плиты, так что крышка (3) и фланец (2) могут быть отделены путем пропускания головки (8) стержня через отверстие (5a или 5b) более близко расположенного элемента из двух элементов - крышки (3) и фланца (2).

2. Устройство по п.1, отличающееся тем, что избирательно приводимый в действие исполнительный механизм включает гидроцилиндр (10), предназначенный для смещения стержня, в котором поршень (3) установлен с возможностью скольжения, и средство (31) для введения рабочей жидкости в гидроцилиндр (10).

3. Устройство по п.1, отличающееся тем, что упругий элемент (17) представляет собой пружинную шайбу, которая расположена рядом с поршнем (9) и через которую проходит стержень (6), причем пружинная шайба расположена с возможностью сжатия ее при смещении поршня (9) с усилием в сторону крышки (3).

4. Устройство по п.1, отличающееся тем, что позиционирующее средство (31), содержит гидроцилиндр, предназначенный для позиционирования плиты и прикрепленный к анкерной плите (18).

5. Устройство по п.1, отличающееся тем, что крышка (3) и фланец (2) имеют множества совпадающих отверстий (5a, 5b), анкерная плита (18) имеет соответствующее множество отверстий (19) и предусмотрено соответствующее множество стержней (6).

6. Устройство по п.5, отличающееся тем, что предусмотрено множество поршней (9) и соответствующий один из стержней (6) прикреплен к одному из поршней (9).

7. Устройство по п.6, отличающееся тем, что избирательно приводимый в действие исполнительный механизм (10, 22) включает приводящий, поршни в движение элемент (33), предназначенный для одновременного приведения более, чем одного из поршней (9) в движение в сторону крышки (3) и фланца (2).

8. Устройство по п.1, отличающееся тем, что анкерная плита (18) и приводящий поршни в движение элемент (33) выполнены по существу кольцевыми и приводящий поршни в движение элемент (33) одновременно приводит в движение все из множества поршней (9).

9. Устройство по п.1, отличающееся тем, что анкерная плита (18) имеет по существу кольцевую форму и выполнена с возможностью поворота в окружном направлении относительно резервуара (1), высокого давления между первым и вторым положениями.

10. Устройство по п.1, отличающееся тем, что дополнительно содержит втулку (25), проходящую через выровненные отверстия (5a,

5b) крышки (3) и фланца (2), причем втулка (25) имеет удлиненное отверстие, через которое проходит стержень (6).

11. Устройство по п.1, отличающееся тем, что анкерная плита (18) опирается на резервуар рядом с фланцем (2), и избирательно приводимый в действие исполнительный механизм (10, 22) включает гидроцилиндр (10), в котором установлен поршень (9) с возможностью скольжения и который прикреплен к крышке, причем устройство дополнительно содержит проставку (23), расположенную между цилиндром (10) и крышкой (3).

12. Устройство по п. 11, отличающееся тем, что цилиндр (10) и проставка (23) образуют выполненный за одно целое узел.

13. Устройство по п. 11, отличающееся тем, что проставка (23) содержит теплоотводящий элемент.

14. Устройство по п.13, отличающееся тем, что теплоотводящий элемент содержит ребра (24).

15. Устройство по п.1, отличающееся тем, что избирательно приводимый в действие исполнительный механизм (10, 22) включает гидроцилиндр (10), в котором поршень (9) расположен с возможностью скольжения, причем устройство дополнительно содержит удлиненный упор (27), расположенный внутри цилиндра (10) так, чтобы блокировать приближение поршня (9) при смещении больше, чем на заданное расстояние от более близко расположенного одного из элементов - крышки (3) и фланца (2).

16. Устройство по п.15, отличающееся тем, что упругий элемент (17) представляет собой пружинную шайбу, упор (27) выполнен цилиндрическим и проходит через пружинную шайбу и стержень (6) проходит через упор (27).

F 24

(11) 2003 0049
 (21) 99/001609
 (22) 10.11.1999
 (51)⁷F 24F 3/14; B 05B 3/18
 (43) 29.12.2001

(71)(73) Азербайджанский Научно-Исследовательский Институт Защиты Растений (АЗНИИЗР) (AZ)

(72) Мамедова Сиддига Рза кызы Бабаев Шахлар Махмуд оглы (AZ)

(54) Фонтан «АзЕТБМИ»

(57) 1. Фонтан, включающий коллектор Т-образной формы, пружину, заглушку, отличающийся тем, что коллектор выполнен с осевым и радиальными каналами, причем осевой канал сообщен с трубопроводом, оборудованным манометром и вентилем, а заглушка закреплена с коллектором и шаровидной пробкой, пружина насажена на остов коллектора и закреплена в гнездах, выполненных симметрично оси коллектора на заглушке.

2. Фонтан по п.1, отличающийся тем, что пружина может быть цилиндрической или трапециевидальной форме.

РАЗДЕЛ G

ФИЗИКА

G 01

(11) i2003 0055

(21) 99/001555

(22) 09.09.99

(51)⁷G 01F 1/00

(43) 02.07.2001

(71)(73) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)

(72) Мирсалимов Рамиз Мехти оглы Салигов Самид Гадир оглы Фарзани Эльдар Надир оглы (AZ)

(54) Способ измерения расхода вещества по перепаду давления.

(57) 1. Способ измерения расхода вещества по перепаду давления, включающий подачу вещества на сужающее устройство, измерение перепада давления на нем, периодический отвод через капиллярную трубку части вещества из потока до сужающего устройства в поток вещества за ним и измерение перепада давления на сужающем устройстве в период отвода вещества,

отличающийся тем, что поток вещества направляют на дополнительное сужающее устройство и измеряют перепад давления на дополнительном сужающем устройстве, и по измерениям перепадов давлений на основном и дополнительном сужающих устройствах определяют вязкость, плотность и расход потока вещества.

2. Устройство для реализации способа по п.1, отличающееся тем, что относительная площадь дополнительного сужающего устройства отлична от относительной площади основного сужающего устройства.

(11) i2003 0056

(21) 99/001538

(22) 27.12.99

(51)⁷G 01F 1/00

(43) 01.10.2001

(71)(73) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)

(72) Салигов Самид Гадир оглы Фарзани Эльдар Надир оглы (AZ)

(54) Способ измерения расхода вещества.

(57) 1. Способ измерения расхода вещества, включающий подачу вещества на сужающее устройство, измерение перепада давления на нем, отличающийся тем, что периодически часть вещества из потока до сужающего устройства отводят через обводную трубку в поток вещества за ним и определяют перепады давления на двух сужающих устройствах в периоды отвода вещества через обводную трубку, и по измерениям перепада давления на сужающем устройстве в основном потоке и перепадов давления на сужающих устройствах в обводной трубке определяют вязкость, плотность и расход потока вещества.

2. Устройство для реализации способа по п.1, отличающееся тем, что сужающие устройства последовательно установлены в обводной трубке, относительные площади которых отличаются друг от друга, а коэффициенты расхода сужающих устройств в обводной трубке

не постоянны и установлены с возможностью изменения при изменении числа Рейнольдса, характеризующего поток в обводной трубке.

(11) i2003 0087

(21) a2001 0131

(22) 03.07.2001

(51)⁷G 01L 9/18

(43) 30.10.2002

(71)(73) Азербайджанский Технический Университет (AZ)

(72) Халилов Рафик Фейзи оглы (AZ)

(54) Электрокинетический преобразователь.

(57) Электрокинетический преобразователь, содержащий электроизоляционный корпус, внутренняя полость которого разделена на камеры посредством пористых перегородок с токоъемными сетчатыми электродами и заполненной полярной жидкостью, отличающийся тем, что корпус выполнен в виде жестких непроницаемых стенок, на каждой внутренней торцевой поверхности установлены сплошные плоскопараллельные управляемые электроды через источники постоянного тока подключенные к электродам средней камеры, которые соединены к измерителю сопротивления переменного тока, образуя цепь считывания.

(11) i2003 0088

(21) a2001 0122

(22) 08.06.2001

(51)⁷G 01L 9/18

(43) 30.10.2002

(71)(73) Азербайджанский Технический Университет (AZ)

(72) Халилов Рафик Фейзи оглы (AZ)

(54) Электрокинетический преобразователь.

(57) Электрокинетический преобразователь, содержащий выходную генераторную и входные электроосмотические ячейки по количеству суммируемых напряжений, мембраны, электроды и рабочей жидкости, отличающийся тем, что в нем корпус преобразователя обра-

зован двумя парами электроосмотических и одной парой электрокинетических генераторных ячеек, расположенных на гранях попарно по нормальям к трем ортогональным осям в виде куба, причем электроды расположенные по осям соединены между собой последовательно.

(11) i2003 0048
 (21) 98/001074
 (22) 20.04.1998
 (51)⁷G 01N 17/00, 21/00
 (43) 30.06.2000

(71)(73) Институт нефтехимических процессов им. Ю Мамедалиева Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Джафарова Рена Алекпер кызы (AZ)

(54) Способ определения окислительной стабильности нефтей и нефтепродуктов.

(57) Способ определения окислительной стабильности нефти и нефтепродуктов, включающий нагревание испытуемых образцов, последующее снятие показателей, отличающийся тем, что испытуемые образцы предварительно иницируют УФ лучами источника, после чего проводят нагрев иницированных образцов и полученный сигнал автоматически регистрируют.

2. Способ по п.1, отличающийся тем, что иницирование образца проводят при температуре 20°C.

3. Способ по п.1, отличающийся тем, что иницирование образца проводят при температуре минус 193°C.

4. Способ по п.1, отличающийся тем, что время иницирования образцов составляет 1-30 сек.

5. Способ по п.1, отличающийся тем, что иницированные образцы нагревают до 20-350°C в течение 10-20 мин.

6. Способ по п.1, отличающийся тем, что источник иницирования находится на расстоянии 4-6 см от испытуемого образца.

(11) i2003 0079
 (21) 99/001429
 (22) 28.04.1999
 (51)⁷G 01P 5/14
 (43) 29.12.2000

(71)(73) Институт теоретических проблем химической технологии Национальной Академии Наук Азербайджана (AZ)

(72) Абдуллаев Гулам Надир оглы
 Касимов Расим Мустафа оглы
 Мамедов Эльдар Муса оглы (AZ)

(54) Устройство измерения скорости потока.

(57) Устройство измерения скорости потока, содержащее крыло обтекания, расположенное в потоке, отличающееся тем, что крыло обтекания выполнено с внутренним поперечным трубопроводом малого сечения, соединяющего между собой обе поверхности обтекателя, при этом в трубопровод введен частотный датчик объемного расхода, выход которого соединен с входом электронного блока.

G 03

(11) i2003 0051
 (21) a2000 0178
 (22) 27.07.2000
 (51)⁷G 03G 5/02
 (43) 29.12.2001

(71)(73) Институт Физики Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Мехтиева Салима Ибрагим кызы
 Исаев Абасат Иса оглы
 Акбаров Гусейн Казим оглы
 Юсифов Зульфугар Исмаил оглы
 Мамедов Эльдар Ариф оглы
 Гасанов Назим Эйваз оглы (AZ)

(54) Электрофотографический материал.

(57) Электрофотографический материал, состоящий из низкоомной электропроводящей подложки и нанесенного на нее фоточувствительного слоя на основе селена, от-

личающийся тем, что фоточувствительный слой дополнительно содержит мышьяк и бром при следующем соотношении компонентов (масс. %):

Se	89,9-97,995
As	2,0-10,0
Br	0,005-0,1

G 05

(11) i2003 0085
 (21) 99/001483
 (22) 20.04.1999
 (51)⁷G 05B 19/40
 (43) 02.07.2001

(71)(72)(73) Искендеров Ислам Асад оглы
 Мусаев Забит Самед оглы
 Панахов Таир Муса оглы
 Джафаров Маариф Али оглы
 Панахов Натик Таир оглы (AZ)
 (54) Устройство управления шаговым двигателем.

(57) Устройство управления шаговым двигателем, содержащее блок формирования шагов, состоящий из генератора тактовых импульсов и кольцевого счетчика, отличающееся тем, что оно дополнительно содержит блок гальванической развязки, состоящий из транзисторных ключей коммутатора, причем генератор тактовых импульсов представляет собой релаксационный генератор на оптронном однопереходном транзисторе, а выход генератора тактовых импульсов соединен с входом кольцевого счетчика и кольцевой счетчик состоит из триггеров, выходы которого подключены через блок гальванической развязки к входам коммутатора.

РАЗДЕЛ H

ЭЛЕКТРИЧЕСТВО

H 01

(11) i2003 0052
 (21) a2000 0188
 (22) 25.08.2000
 (51)⁷H 01L 21/66, 21/70, 21/761
 (43) 29.12.2001

(71)(73) Институт Физики Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Рзаев Салман Гадималы оглы
Зохраббекова Заура Мовсум кызы (AZ)

(54) Способ выявления бракованной микросхемы.

(57) Способ выявления бракованной микросхемы, содержащей р-п переходы, путем подачи на электроды обратного смещения, отличающийся тем, что, на электроды подают обратное смещение величиной $4,5 \div 8,5$ В и определяют бракованную микросхему по микроплазме в базовой области р-п перехода, возникающей в виде светящихся точек, локализующихся на электрически активных дефектах кристаллической решетки.

(51)⁷Н 01L 31/08, 31/12, 31/42

(43) 29.12.2001

(71)(73) Институт Физики Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Керимова Эльмира Мамедали кызы

Мустафаева Солмаз Нариман кызы

Казымов Сулейман Билман оглы

Аббасова Адиля Зият кызы (AZ)

(54) Фоточувствительный материал.

(57) Фоточувствительный материал на основе тройного полупроводникового соединения, содержащий компоненты: таллий, галлий, серу к легирующую примесь железа с общей формулой $TlCa_{1-x}Fe_xS_2$, отличающийся тем, что содержит железо и галлий со значениями $x=0,018-0,022$.

(11) i2003 0053

(21) a2000 0010

(22) 28.01.2000

(51)⁷Н 01L 21/603

(43) 01.10.2001

(71)(73) Институт Физики Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Рзаев Салман Гаджималы оглы

Зохраббекова Заура Мовсум кызы (AZ)

(54) Способ осуществления контакта.

(57) Способ осуществления контакта к полупроводниковым приборам содержащим р-п переходы, преимущественно к интегральным микросхемам, заключающийся в термокомпрессии горячей контактной проволоки на контактную площадку, отличающийся тем, что осуществляют локальную термокомпрессию горячей проволоки к холодной контактной площадке микросхемы.

(11) i2003 0074

(21) a2000 0080

(22) 10.04.2000

УКАЗАТЕЛИ ПАТЕНТОВ НА ИЗОБРЕТЕНИЯ

НУМЕРАЦИОННЫЙ УКАЗАТЕЛЬ

Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)
i2003 0048	G 01N 17/00	i2003 0062	C 01V 9/00	i2003 0071	C 07D 333/00	i2003 0087	G 01L 9/18
	G 01N 21/00	i2003 0063	C 12N 15/12	i2003 0072	F 16J 13/12	i2003 0088	G 01L 9/18
i2003 0049	F 24F 3/14		C 12N 5/10	i2003 0073	C 07C 7/20	i2003 0089	A 61B 5/04
	B 05B 3/18		C 07K 14/505		C 08K 5/04		A 61B 5/05
i2003 0050	A 01M 7/00	i2003 0064	A 61K 31/245	i2003 0074	H 01L 31/08		G 01N 33/00
i2003 0051	G 03G 5/02		A 61K 33/18		H 01L 31/12	i2003 0090	E 21B 37/06
i2003 0052	H 01L 21/66		A 61P 11/06		H 01L 31/42	i2003 0091	C 09D 5/08
	H 01L 21/70	i2003 0065	A 61P 17/02	i2003 0075	A 02F 7/44		C 23F 11/00
	H 01L 21/761	i2003 0066	C 08L 23/06	i2003 0076	B 23K 35/00	i2003 0092	D 01F 2/00
i2003 0053	H 01L 21/603		H 01B 3/12	i2003 0077	C 23F 11/12		D 01F 2/02
i2003 0054	C 01G 33/04		H 01B 3/22		C 23F 11/14		C 08L 1/02
i2003 0055	G 01F 1/00	i2003 0067	C 07C 41/01		C 23F 11/16		B 01J 19/18
i2003 0056	G 01F 1/00		C 07C 41/09	i2003 0078	C 10M 105/60	i2003 0093	F 02N 11/00
i2003 0057	C 22B 13/00		C 07C 41/42		C 10M 105/72	i2003 0094	F 02N 11/00
	C 21B 13/00		C 07C 43/04	i2003 0079	G 01P 5/14	i2003 0095	C 23F 11/00
i2003 0058	F 04F 01/08	i2003 0068	A 01N 43/653	i2003 0080	E 21B 43/22	i2003 0096	B 01D 53/02
	E 21B 43/00		C 07D 249/12	i2003 0081	B 22F 9/16	i2003 0097	C 07C 4/22
i2003 0059	F 03B 17/02	i2003 0069	C 12N 15/07	i2003 0082	C 09D 13/00		C 07C 13/15
	F 03B 7/00		C 12Q 1/68	i2003 0083	C 01B 33/34	i2003 0098	C 25C 7/08
i2003 0060	C 10M 151/52		G 01N 33/53	i2003 0084	C 07C 1/04		
	C 10M 153/02		G 01N 33/48	i2003 0085	G 05B 19/40		
i2003 0061	C 01F 1/00	i2003 0070	C 07D 333/00	i2003 0086	A 61B 17/28		

СИСТЕМАТИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ

Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента
A 01M 7/00	2003 0050	C 07C 13/15	2003 0097	C 21B 13/00	2003 0057	G 01L 9/18	2003 0087
A 01N 43/653	2003 0068	C 07C 41/01	2003 0067	C 22B 1/16	2003 0057	G 01L 9/18	2003 0088
A 02F 7/44	2003 0075	C 07C 41/09	2003 0067	C 23F 11/00	2003 0091	G 01N 17/00	2003 0048
A 61B 5/04	2003 0089	C 07C 41/42	2003 0067	C 23F 11/00	2003 0095	G 01N 21/00	2003 0048
A 61B 5/05	2003 0089	C 07C 43/04	2003 0067	C 23F 11/12	2003 0077	G 01N 33/00	2003 0089
A 61B 17/28	2003 0086	C 07D 249/12	2003 0068	C 23F 11/14	2003 0077	G 01N 33/48	2003 0069
A 61K 31/245	2003 0064	C 07D 333/00	2003 0070	C 23F 11/16	2003 0077	G 01N 33/53	2003 0069
A 61K 33/18	2003 0064	C 07D 333/00	2003 0071	C 25C 7/08	2003 0098	G 01P 5/14	2003 0079
A 61P 11/06	2003 0064	C 07K 14/505	2003 0063	D 01F 2/00	2003 0092	G 03G 5/02	2003 0051
A 61P 17/02	2003 0065	C 08K 5/04	2003 0073	D 01F 2/02	2003 0092	G 05B 19/40	2003 0085
B 01D 53/02	2003 0096	C 08L 1/02	2003 0092	E 21B 37/06	2003 0090	H 01B 3/12	2003 0066
B 01J 19/18	2003 0092	C 08L 23/06	2003 0066	E 21B 43/00	2003 0058	H 01B 3/22	2003 0066
B 05B 3/18	2003 0049	C 09D 5/08	2003 0091	E 21B 43/22	2003 0080	H 01L 21/66	2003 0052
B 22F 9/16	2003 0081	C 09D 13/00	2003 0082	F 02N 11/00	2003 0093	H 01L 21/70	2003 0052
B 23K 35/00	2003 0076	C 10M 105/60	2003 0078	F 02N 11/00	2003 0094	H 01L 21/603	2003 0053
C 01B 33/34	2003 0083	C 10M 105/72	2003 0078	F 03B 7/00	2003 0059	H 01L 21/761	2003 0052
C 01F 1/00	2003 0061	C 10M 151/52	2003 0060	F 03B 17/02	2003 0059	H 01L 31/08	2003 0074
C 01G 33/04	2003 0054	C 10M 153/02	2003 0060	F 04F 1/08	2003 0058	H 01L 31/12	2003 0074
C 01V 9/00	2003 0062	C 12N 5/10	2003 0063	F 16J 13/12	2003 0072	H 01L 31/42	2003 0074
C 07C 1/04	2003 0084	C 12N 15/07	2003 0069	F 24F 3/14	2003 0049		
C 07C 4/22	2003 0097	C 12N 15/12	2003 0063	G 01F 1/00	2003 0055		
C 07C 7/20	2003 0073	C 12Q 1/68	2003 0069	G 01F 1/00	2003 0056		

**НУМЕРАЦИОННЫЙ УКАЗАТЕЛЬ ЗАЯВОК,
ПО КОТОРЫМ ВЫДАНЫ ПАТЕНТЫ**

Номер заявки	Номер патента	Номер заявки	Номер патента	Номер заявки	Номер патента	Номер заявки	Номер патента
42-PRĪ	i2003 0092	99/001485	i2003 0080	a2000 0080	i2003 0074	a2001 0053	i2003 0097
100-666/P	i2003 0063	99/001524	i2003 0066	a2000 0131	i2003 0072	a2001 0091	i2003 0093
95/000586	i2003 0068	99/001538	i2003 0056	a2000 0156	i2003 0058	a2001 0092	i2003 0094
98/001074	i2003 0048	99/001555	i2003 0055	a2000 0171	i2003 0077	a2001 0104	i2003 0081
98/001112	i2003 0050	99/001561	i2003 0073	a2000 0173	i2003 0070	a2001 0110	i2003 0082
98/001162	i2003 0096	99/001588	i2003 0098	a2000 0174	i2003 0071	a2001 0111	i2003 0083
98/001199	i2003 0067	99/001609	i2003 0049	a2000 0178	i2003 0051	a2001 0122	i2003 0088
99/001222	i2003 0076	99/001617	i2003 0086	a2000 0181	i2003 0062	a2001 0131	i2003 0087
99/001279	i2003 0095	99/001621	i2003 0075	a2000 0188	i2003 0052	a2001 0134	i2003 0057
99/001360	i2003 0061	a2000 0003	i2003 0090	a2000 0195	i2003 0060	a2001 0148	i2003 0089
99/001429	i2003 0079	a2000 0010	i2003 0053	a2001 0007	i2003 0065	a2001 0162	i2003 0091
99/001470	i2003 0084	a2000 0031	i2003 0054	a2001 0008	i2003 0064	a2003 0046	i2003 0069
99/001483	i2003 0085	a2000 0041	i2003 0078	a2001 0024	i2003 0059		